FIATALOK, FIGYELEM!

A BUDAPRINT Magyar Pamutipar általános iskolát végző **lányokat fonó, szövő; fiúkat textilgépszerelő, géplakatos, villanyszerelő és csőszerelő szakmunkástanulónak iskoláz be.**

Tanulóidő 3 év. Felvételi vizsga nincs.

Tanulmányi ösztöndíj: 50—750 Ft/hó, a tanulmányi előmeneteltől függően, a III. évben szakmunkásbér 2500—3500 Ft/hó.

Kollégiumi elhelyezést, teljes ellátást és egyéb juttatásokat biztosítunk tanulóink részére.

Kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga után: lányoknak 4500—7500 Ft; fiúknak 4000—5500 Ft.

Jelentkezni lehet munkanapokon 7—15 óráig. Levélre részletes tájékoztatót küldünk.

Címünk: BUDAPRINT Magyar Pamutipar személyzeti és oktatási osztály, Budapest, Lahner György u. 30. — 1046.

Telefon: 693-847 vagy 693-111/115 mellék.

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

A PAMUTTEXTILMŰVEK BUDAI GYÁRA az 1987—88-as tanévre felvesz általános iskolát végzett **lányokat fonó és szövő; fiúkat textilgépszerelő, lakatos, villanyszerelő, esztergályos szakmákra szakmunkástanulónak.**

Tanulmányi idő 3 év. Felvételi vizsga nincs!

Ösztöndíj: a tanulmányi ösztöndíj az eredménytől függően 500—960 Ft; a társadalmi ösztöndíj egységesen 500 Ft havonta, + 100, 150, 200 Ft tanulmányi pótlék.

Juttatások: — 4 Ft térítésért teljes ellátást biztosítunk (napi háromszori étkezés); — ingyenes kollégiumi elhelyezés; — iskolaköpenyt, füzetcsomagot, tankönyvet, munkaruhát térítésmentesen adunk; — évente kedvezményes vásárlás a gyár termékeiből; — a tanulók részére 50%-os utazási kedvezményt biztosítunk; — a III. éves tanulókat teljesítménybérben foglalkoztatjuk.

A szakmunkásvizsga után jó kereseti lehetőség. A lányokat 160 Ft-os térítés ellenében modern leányszállókon, a fiúkat gyári albérletben helyezzük el.

A továbbtanulásra szakirányú középiskolában lehetőséget biztosítunk.

Jelentkezés:
PTM Budai Gyára,
személyzeti osztály,
Budapest, Pf.: 43. — 1502
Telefon: 662-688

Az 1987/88-as tanévre a 14. életévüket betöltött és általános iskolát végzett **lányokat szövő szakmára** beiskolázunk szakmunkástanulónak. Tanulmányi idő 3 év. Juttatások: 500 Ft alap, társadalmi ösztöndíj, plusz 100—200 Ft — tanulmányi eredménytől függő — tanulmányi pótlék; 200 Ft kiemelt szakmapótlék; tanulmányi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően: I. évben 50—450 Ft, II. évben 50—540 Ft, III. évben 50—820 Ft. **Fiúkat villanyszerelő, forgácsoló, géplakatos, textilipari gépszerelő szakmára** iskolázunk be szakmunkástanulónak. Tanulmányi idő 3 év.

Juttatások: 500 Ft alap, társadalmi ösztöndíj, plusz 100—200 Ft — tanulmányi eredménytől függő — tanulmányi pótlék; tanulmányi ösztöndíj, a tanulmányi eredménytől függően: I. évben 50 Ft-tól 400—500 Ft, II. évben 50 Ft-tól 500—600 Ft, III. évben 50 Ft-tól 800—900 Ft.

Ingyenes munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Ebédet 4 forintért biztosítunk az iskolában és az üzemi gyakorlat idejére a gyárban. A vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás, évente egy alkalommal. Kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga letétele után szövő munkakörben 5 százalék szakmunkás-, valamint műszakpótlékkal 4500—7500 Ft/hó; a többi munkakörben a bérbesorolási kategóriától függően alakul a kereset. A továbbtanulást támogatjuk.

Jelentkezni lehet személyesen: hétfőtől csütörtökig, 8—15. óráig, a személyzeti osztályon.
PATEX Angyalföldi Szövőgyár, Budapest, XIII., Fáy u. 81—83. — 1135.
Levélre részletes tájékoztatót küldünk.
Cím: Budapest, Pf. 391. — 1394.

HIRDETÉS

TÖPRENGŐ

SZERKESZTI:
V. SÓLYOM ERZSÉBET

Rejtvényeink megfejtését lehetőleg postai levelezőlapon küldd be. Ha csak kettőt tudsz megfejteni — és azok jók —, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson.

Beküldési határidő: november 13.

Címünk: Budapest, Jászai Mari tér 5. — 1397. A borítékra vagy a levelezőlapra írd rá: „TÖPRENGŐ".

3+1 POPREJTVÉNY

Dévényi Tibor
3 kérdése 1 képhez

1. A képen látható énekes neve?
2. Melyik rockegyüttesben kezdte pályáját?
3. Most melyik zenekarban játszik?

Az új játékunkban részt vehetnek azok, akik szeretik a popmuzsikát, de játszhatnak olyanok is, akik nemcsak szeretik hanem művelik is. Várjuk továbbá azok megfejtését is, akik iskolai zenekarban zenélnek, vagy kedvük van a táncdalénekléshez. Ezeknek legalább három rejtvényünket kell megfejteniük és beküldeniük a címünkre. A levelezőlapon a megfejtés mellé írjatok néhány sort magatokról vagy zenekarotokról. Meghallgatás után sorsolunk a zenekarok és énekesek között. A legjobbak felléphetnek egy közös koncerten a Neoton családdal!

NYERTESEK

A 86/24. számunkban megjelent rejtvények megfejtéséért jutalmat kapnak: Árva Szilárd, Miskolc; Bársony Krisztina, Tiszalök; Bátori Margit, Lőrinci; Buda Brigitta, Körmend; Csata Mónika, Taksony; Dinka Mónika, Rád; Forgó Nándor, Nyárlőrinc; Görcsös Lajos, Kilián Veléria, Szerencs; Kossuth Márta, Kocs; Manev Melinda, Monor; Mikulás Tünde, Tabdi; Offertáler Csilla, Répáshuta; Pesti Ferenc, Jászboldogháza; Pete Mercedes, Zalaegerszeg; Pethe Attila, Tiszavasvári; Sarok Lilla, Jánossomorja; Savanya Gyöngyi, Kistelek; Szívós Erika, Táborfalva; Zsíros Ákos, Zsombó.
A nyereményeket postán küldtük el.

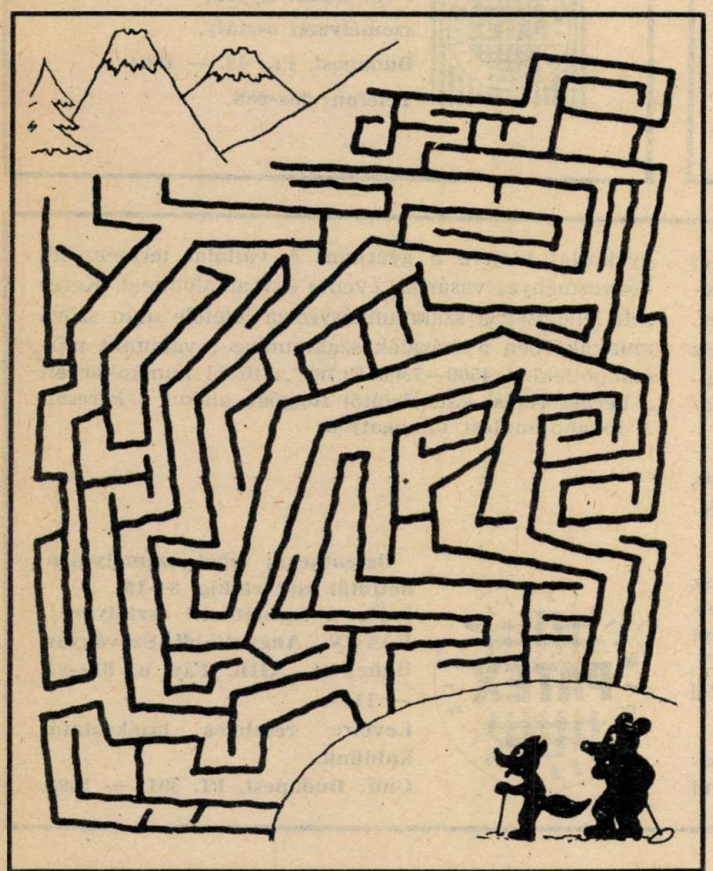

LABIRINTUS. Segíts Placidnak és Múzónak, hogy eljuthassanak a hegyekbe.

ÖSSZEHASONLÍTVA a két rajzot, meg tudod-e mondani, hogy az alsó képen melyik tárgyat tartja Múzó a háta mögött?

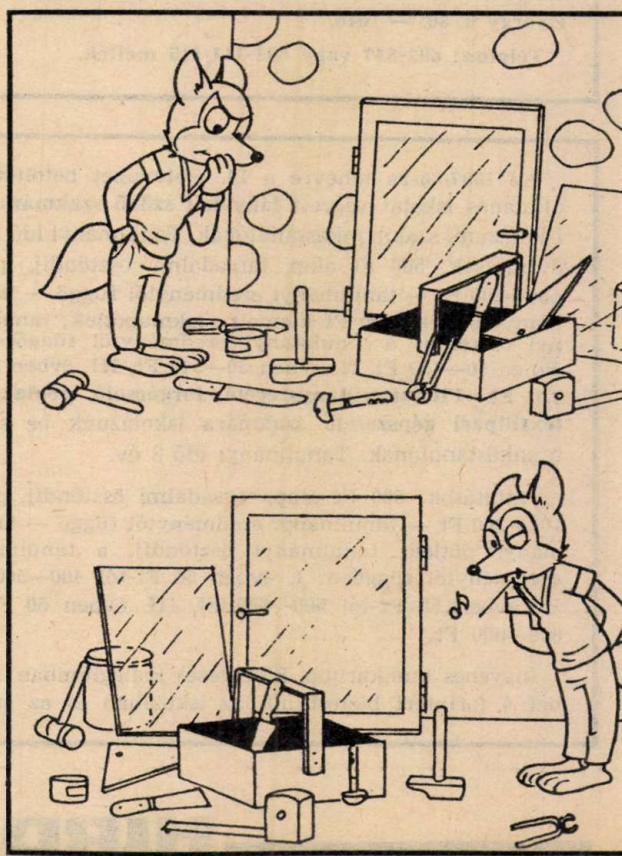

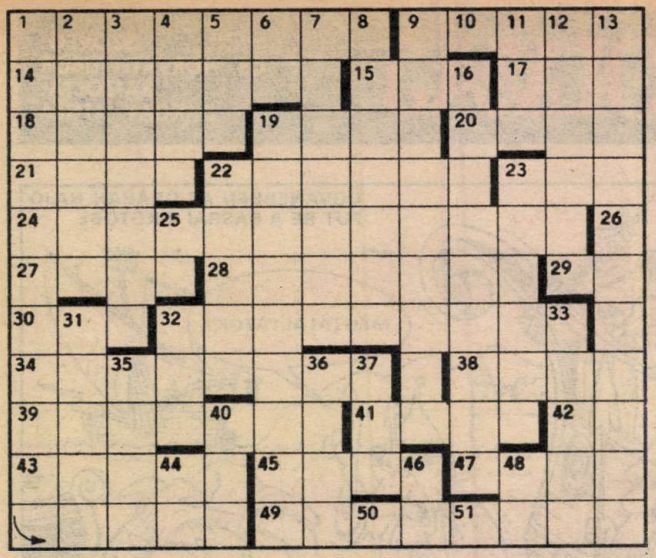

Számos költő verssel állított emléket az 1917-es októberi forradalomnak. Talán ti is ismeritek a rejtvényben elrejtett költeményeket. Küldjétek be a címüket!

VÍZSZINTES: 1. Alapot készít. **9.** Ott, régiesen. **14.** Izzadtság. **15.** Osztrák, NSZK és kubai autók jele. **17.** Régi űrmérték. **18.** Női név. **19.** Európai tűzhányó. **20.** Belovár része! **21.** Ilyen vásár is van. **22.** Díszfa. **23.** Kálium, rénium. **24. Dutka Ákos, a NOSZF-ra írt egyik versének címe. 26.** Méter. **27.** Fatömb. **28.** Néma. **29.** Szovjet folyó. **30.** Idegen május! **32.** Zaklatás idegen szóval. **34.** ..... kereszt, Anna Seegers regénye, amely a II. világháborúban játszódik. **41.** Indítékod. **42.** G. H. **43.** Nyakig. **45.** Túlium, ón. **47.** Calais, fonetikusan. **49.** Csavargat.

FÜGGŐLEGES: 1. Gorkij költeménye. 2. Lehordó. **3.** Nevelős roló. **4.** Közönségesen egyszerű. **5.** Mutatószó. **6.** Kiejtett mássalhangzó. **7.** Hivatalban levelekkel foglalkoznak. **8. Szergej Jeszenyin egyik verse is a forradalomnak állít emléket. 9.** A fa alá húzódtak. **10.** Tempus. **11.** Szovjet sakkozó. **12.** Addig jár ..... a kútra. **13. Komjáth Aladár költeménye. 16.** Lótestű emberek a mitológiában. **19.** Elvett. **22.** Rosszul beszél. **23.** Férfinév. **25.** Némán rak! **31.** Égitest, névelővel. **32.** Mi? oroszul. **33.** Svájci hegység. **35.** Ritka női név. **36.** Kór .....**37.** Csillagjegy. **40.** Kevert rag! **44.** Szovjet repülőgéptípus. **46.** Se. **48.** Állami Gazdaság. **50.** Kelvin. **51.** Sugár.

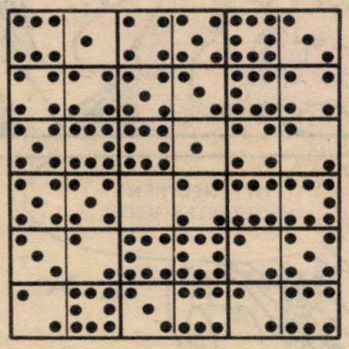

DOMINÓ. Cserélj meg négy dominókockát úgy, hogy a pontszámok összege minden vízszintes és függőleges sorban 27 legyen! Melyik négy kockát kell megcserélni?

FELOSZTÁS. Egyetlen egyenes berajzolásával fel tudod osztani az ábrát nyolc egyforma részre. Hogyan?

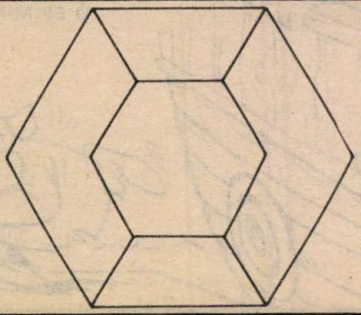

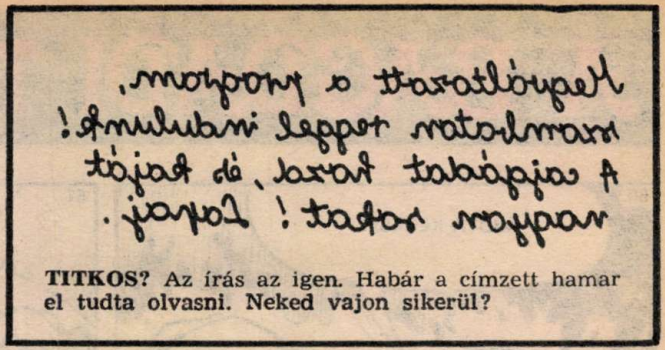

TITKOS? Az írás az igen. Habár a címzett hamar el tudta olvasni. Neked vajon sikerül?

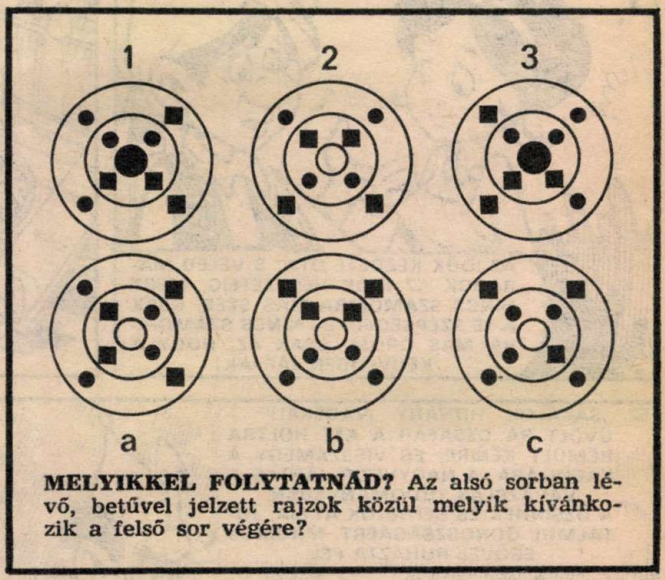

MELYIKKEL FOLYTATNÁD? Az alsó sorban lévő, betűvel jelzett rajzok közül melyik kívánkozik a felső sor végére?

MEGKEVERT VADÁSZAT. Te hogyan raknád sorrendbe az itt látható rajzokat?

A BAGDADI TOLVAJ

SZÖVEG:
CS. HORVÁTH TIBOR
RAJZOLTA:
DARGAY ATTILA

50.

MIÓTA KERESEL?

AZ IDŐK KEZDETE ÓTA! S VELED MARADOK AZ IDŐK VÉGEZETÉIG, MERT NINCS SZÁMOMRA MÁS SZÉP, CSAK A TE SZÉPSÉGED, ÉS NINCS SZÁMOMRA MÁS ÖRÖM, CSAK AZ, HOGY A KEDVEDBEN JÁRJAK!

51.

UGYANEBBEN AZ ÓRÁBAN HAJÓ FUT BE A BASRAI KIKÖTŐBE.

MEGTALÁLTÁTOK?

MÉG NEM, NAGYÚR.

52.

„SAKÁLOK HITVÁNY IVADÉKAI!" – ÜVÖLT RÁ DZSAFÁR A KÉT HOLTRA RÉMÜLT KÉMRE, ÉS VISSZAMEGY A KABINJÁBA. A NAGYVEZÍR JÁRTAS A VARÁZSLÁS TUDOMÁNYÁBAN. A DZSINNEK ÉS SEITÁNOK ATYJA, JUTALMUL GONOSZSÁGÁÉRT, MÁGIKUS ERŐVEL RUHÁZTA FEL.

53.

HOLNAP ÚJRA ELJÖVÖK!

ÉS ÉN VÁRNI FOGLAK!

54.

„ÁTOK! ÁTOK!" – SZISZEGI, ÉS ARCÁT ELTORZÍTJA A GYILKOS INDULAT. ÚJBÓL FELSIET A FEDÉLZETRE.

SIESSETEK A SZULTÁN PALOTAKERTJÉNEK HÁTSÓ FALÁHOZ! OTT ELCSÍPHETITEK! HA MA NEM, HÁT HOLNAP!

HALLJUK ÉS ENGEDELMESKEDÜNK.

55.

OTT, HELYBEN VÉGEZZETEK VELE!

S MAGÁBAN HOZZÁTESZI: „VESZNIE KELL, MERT MOST MÁR KÉTSZERESEN IS AZ UTAMBAN ÁLL! MINT URALKODÓ ÉS MINT FÉRFI!"

FOLYTATJUK

LÁNYOK, FIÚK, FIGYELEM!

Ha még nem döntöttetek arról, hogy milyen szakmát tanuljatok, fogadjátok meg tanácsunkat, jelentkezzetek

TEXTILKIKÉSZÍTŐ

szakmunkástanulónak.
E szép szakma egyik ágát, a TEXTILFESTŐ és -KIKÉSZÍTŐ szakmát egyaránt ajánljuk lányoknak és fiúknak, a TEXTILNYOMÓ szakmát csak fiúknak. Szakmunkástanulóink tanulmányi ösztöndíja 50—800 Ft/hó, a tanulmányi eredménytől és az évfolyamtól függően.

A társadalmi ösztöndíj két részből áll. **Alapösztöndíjból,** mely havonta 700 Ft, és **tanulmányi pótlékból,** ami a tanulmányi eredménytől függően változik, az alapösztöndíj 30—50%-a lehet. Tanulmányi pótlékot a közepes, vagy annál jobb tanulók kapnak.

Vidéki tanulóink kollégiumi elhelyezéséről gondoskodunk.

Az elméleti oktatás a Than Károly Vegyipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézetben, a gyakorlati oktatás tanműhelyben, majd a vállalat gyáraiban folyik.

I. éves tanulóink 1500 Ft értékben ruházkodási segélyt is kapnak.

Érdeklődésre részletes, színes képekkel tarkított tájékoztatót küldünk.

Jelentkezni, érdeklődni lehet:
BUDAPRINT Pamutnyomóipari Vállalat
személyzeti és oktatási főosztálya,
Budapest III., Fényes Adolf u. 19—21. 1036.
Telefon: 687-834.

ÁLTALÁNOS ISKOLÁT VÉGZŐ FIATALOK!

A Budapesti Vegyiművek az 1987/88-as tanévre szakmunkástanulókat iskoláz be az alábbi szakmákra:
— hegesztő, esztergályos, marós, vízvezeték- és -készülékszerelő, anyagmozgatógép-szerelő, géplakatos, vegyi- és élelmiszeripari gépszerelő, dízelmozdony-szerelő, villamosgép-szerelő, vas- és fémszerkezeti lakatos, erősáramú berendezésszerelő, elektroműszerész, épületvillamosági szerelő, épületasztalos, magasépítő ács-állványozó, szobafestő-mázoló, kőműves.
A kiemelt szakmákban tanulóink a tanulmányi ösztöndíjon felül havi 200 Ft kiegészítést kapnak.
A tanulókkal társadalmi ösztöndíj-szerződést kötünk, melynek összege 300—1000 Ft; valamint a tanulmányi eredménytől függően 10—50% tanulmányi pótlékot adunk.
A gyakorlati oktatás ideje alatt a tanulók kedvezményes ebédet és munkaruhát kapnak.
A vállalati törzsgárdatagságnál a tanulóéveket beszámítjuk.
A szakmunkásvizsga után a továbbtanulni szándékozókat támogatjuk.

Várjuk az 1986-1987-es tanévben általános iskolát végzők jelentkezését!
Jelentkezni lehet írásban vagy személyesen a Budapesti Vegyiművek személyzeti és oktatási osztályán.
Cím: Budapest IX., Kén u. 5. — 1097.
Telefon: 277-275.

PÁLYAVÁLASZTÓ LÁNYOK, FIÚK!

A Budapesti Elektromos Művek az Ipari Minisztérium felügyelete alatt működő közüzemi vállalat. Felelős — ellátási területén belül — a villamosenergia-szolgáltatással kapcsolatos tevékenység végzéséért. Vállalatunk műszaki-gazdasági feladatait három, egymástól jól elkülöníthető tevékenységi csoportba sorolhatjuk.

1. A vállalat kezelésében levő hálózatok, épületek, gépek, berendezések üzemeltetése, a szükséges fenntartási és karbantartási munkák végzése.
2. Energiagazdálkodási tevékenység, ezen belül a fogyasztók energiaigényének kielégítése.
3. Hálózatfejlesztés. Az áramszolgáltatási területen jelentkező hálózatszerelési és -építési igény kielégítése.

Szakmunkástanulóink képzése főhivatású szakoktatók irányításával tanműhelyekben, illetve az üzemegységeknél folyik. A képzési idő általános iskolai végzettségűeknek 3 év, érettségizetteknek 2 év. A tanulóévek alatt elsajátítják a villanyszerelő szakma legfontosabb technológiáit.

Szakmunkástanulóink minden őket megillető juttatást — tanulmányi és társadalmi ösztöndíjat, munkaruhát, étkezést — megkapnak, a vidéki tanulók részére kollégiumi elhelyezést biztosítunk.

A III. éves tanulókat szakmunkásbérben foglalkoztatjuk. A továbbtanulást támogatjuk.

Az iparágban dolgozók energia-árkedvezményben és egyéb juttatásokban részesülnek.

Az alábbi szakmákra várjuk jelentkezéseteket: villanyszerelő, műszerész, vízvezeték-szerelő, kőműves, festő-mázoló.

A továbbtanulási jelentkezési lapra írjátok rá, hogy a Budapesti Elektromos Művekhez jelentkeztek.

Minden érdeklődőt szeretettel vár a Budapesti Elektromos Művek oktatási központja.
Cím: Budapest VI., Weiner Leó u. 7. — 1065. Telefon: 126-011.

Játszani és vetélkedni hívunk minden „aranylábú gyereket", aki bele tud rúgni az álló labdába! Ez a rúgás lehetőleg egyenes legyen, de a görbét vagy luftot rúgók is csatlakozhatnak hozzánk!

DIÁK SK

KI MIT TUD? – A FOCIRÓL

A feladatok (emelgetés, célba és távolságra rúgás, labdavezetés, 11-es vagy 7-es rúgás, lábtenisz) a labdarúgás technikai elemeire épülnek. Ezek rendszeres gyakorlása a játék megalapozásához vezet, emellett lehetőséget ad a tudásszint felmérésére és az egymás közötti vetélkedőkre.

1. LABDAEMELGETÉS (dekázás)

a) Emelgetés váltott lábbal (bal, jobb, bal, jobb . . .)

b) Emelgetés fejjel

c) Emelgetés kötetlenül (a folyamatos emelgetésben sorrendi kötöttség nélkül részt vehet minden „használható" testrész: láb, comb, mell, váll és a fej)

d) Emelgetés fejjel — párokban

A fenti gyakorlatoknál a számolás labdaérintésenként történik, és addig tart, amíg a labda földet nem ér. A labdaérintések helyett az időt is mérhetjük.

e) Emelgetés kötött sorrendben (fej, comb, láb)

A kört fejjel indítjuk. A labdát először a combra, majd a lábra ejtjük, onnan visszaemeljük a fejre. Minden befejezett kör egy pontot ér, tehát csak a fejeléseket kell számolni. A sorrend betartása kötelező!

2. KI TUD NAGYOBBAT RÚGNI?

Sík terepen (iskolaudvar, pálya, játszótér stb.) mérőszalaggal jelöljetek ki egy „pályát". Méterenként (kb. 20 métertől) húzzatok vonalakat, az ötös és tízes jól látható legyen. A kijelölt pontra letett labdát nekifutásból íveljétek minél messzebbre. A mérést le-, vagy felkerekítve, félméteres pontossággal végezzétek.

3. CÉLBA RÚGÁS

Az elrúgás helyétől húsz méterre jelöljetek ki egy 50, 100 és 150 cm-es sugarú, fekvő „céltáblát". Találatok: külső kör 1 pont, középső 2 pont, belső 3 pont. Tíz rúgásból ki tud több pontot szerezni?

4. LABDAVEZETÉS AKADÁLYOK KÖZÖTT

A tizenöt méteres pályán öt akadályt (medicinlabda, karó, tégla, ruhadarab stb.) kell labdavezetéssel odavissza megkerülni. Feladat: ki tudja a legrövidebb idő alatt megtenni a 30 m-es távot?

5. 11-ES ÉS 7-ES RÚGÁSOK

Kétféle vetélkedő: a) kiesésre, b) tízből ki, menynyit tud berúgni?

6. LÁBTENISZ (egyéni és páros)

A pályát tetszőleges nagyságban jelöljétek ki. Háló fölött, vagy anélkül is játszható, számolás az asztalitenisz szabályai szerint.

KÖZÖSSÉGEK FIGYELMÉBE!

Ezeket a gyakorlatokat elsősorban közösségeknek ajánljuk. A vetélkedők jól beilleszthetők az őrsök, osztályok, iskolák, de leginkább a diák sportkörök programjába. Valamennyi verseny könnyen mérhető, nem igényel nagy helyet, nem kell hozzá különleges felszerelés. Elég egy labda, no meg néhány vállalkozó kedvű tanuló, akik vállalják a mozgósítást és a verseny lebonyolítását.

Kép és szöveg:
Lovas Albert

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő:
SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes:
BŐCS FERENC

Olvasószerkesztő:
BOGÁTI PÉTER,
CSER GÁBOR

Művészeti szerkesztő:
CZIFFERSZKY BÉLA,
FORRAI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY
igazgató

Szerkesztőség:
Budapest,
Jászai Mari tér 5.
1397
321-987, 321-988, 321-989
Postafiók:
Bp. 62. Pf. 508.
1397
Kiadóhivatal:
Budapest,
Révay u. 16. 1065
Telefon: 116-660

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapkiadó Irodánál (HELIR)
Budapest V., József nádor tér 1.
1900
közvetlenül vagy postautalványon, valamint árusítással a HELIR 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj:
egész évre
153 Ft.
I. félévre 85 Ft,
II. félévre 68 Ft.

86.1143
Athenaeum Nyomda
Budapest
Rotációs mélynyomás
Felelős vezető:
SZLÁVIK ANDRÁS
vezérigazgató
HU ISSN 0030—9583
INDEX: 25 695

A beküldött kéziratokat, fotókat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

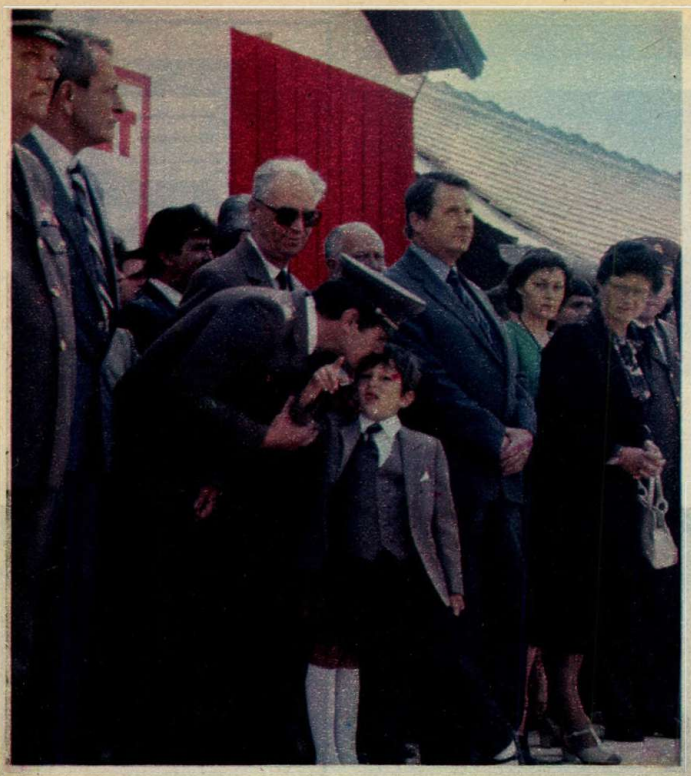

GYULAHÁZA HÍRES HÁZA

Honvédelmi-ifjúsági házat avattak a közelmúltban Gyulaházán. Az alábbi részletet Horváth István vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes megnyitó beszédéből idézzük:

„Részt vállalunk a különböző szintű tanintézetekben folyó hazafias-honvédelmi nevelésből is. Meggyőződésünk, hogy a most átadásra kerülő felújított és kibővített épület, mely Farkas Bertalannak, az első magyar űrhajósnak egykori szülőháza volt, megfelelő bázisa lesz a környező települések ifjúsága jellemformálásának, hazafiúi érzülete kialakításának, elmélyítésének. Azt kívánom, hogy ebben a honvédelmi-ifjúsági házban folyó munka – a Magyar Népköztársaság hőse példájából is merítve – erősítse a környék fiataljainak állhatatosságát, fegyelmezettségét, megbízhatóságát, közösségért érzett felelősségét."

86/30
XLI. ÉVF. • 1986. NOVEMBER 13. • ÁRA: 4,50 Ft
PAJTÁS

Múltfaggatók

(Riportunk a 6–7. oldalon)

Fotó: Karasz Lajos

SZÍVÓS

Hagyjatok bennünket egészségesen élni! Ezzel a jelszóval dohányzásellenes napot szerveznek november 17-én, hétfőn a főváros XVII. kerületében. Az Országos Kardiológiai Intézet szívprogramjában részt vevő 4500 gyerek élő lánccal tiltakozik a dohányzás ellen. Tudósítóinktól azt kértük, nézzék meg, hogy áll a dohányzás ügye megyéjükben. Tapasztalataikról most megyei körképben számolnak be. Az akcióra pedig egy későbbi számunkban visszatérünk

Könnyebb nem elkezdeni!

A professzor ajtaján két tábla van. Az egyiken: **prof. dr. Péterffy Árpád egyetemi tanár,** a másikon: **Dohányozni tilos!**

Dr. Péterffy Árpád a Debreceni Orvostudományi Egyetem II. Számú Sebészeti Klinikájának igazgatója, egykoron maga is dohányos, jobban mondva pipás ember volt. Huszonhárom évesen gyújtott rá először társasága „kedvéért", és negyvenévesen mondott le a pipázásról, családja és hivatása miatt.

— Tudja, túl sok megbetegedéssel találkoztam, ami a dohányzásból eredt. Pipázva pedig nem lehet harcolni a dohányzás ellen — mondja a professzor telefonbeszélgetésünk során.

— Mit üzen azoknak a fiataloknak, akik már rágyújtottak, és azoknak, akik még nem?

— Szomorú tapasztalat, hogy az emberek csak akkor tudnak lemondani káros szenvedélyükről, amikor már késő, tehát megbetegedtek. De még akkor is megéri leszokni a cigarettázásról. **Könnyebb azonban rá se szokni!** A dohányzás okozta betegségek túlnyomó része felnőtt korban alakul ki. Tehát, ha egy 12—14 éves fiatal elkezd cigarettázni, eltelik 15—20 év, és csak akkor derül ki, hogy az illető tüdőrákos, beteg az érrendszere, rossz a szíve. Sajnos, mostanában egyre nagyobb a 30 év körüli betegek száma. De tévedés lenne azt hinni, hogy a 15—20 év eltelte előtt nincs káros hatása a nikotinnak. Orvosilag bizonyított tény, hogy jelentősen csökkenti a fizikai és a szellemi teljesítményt. Nehéz meggyőzni az embereket erről, mert **mindenkit a nemdohányzó önmagával kellene összehasonlítani.** Igazán nagy eredmény csak akkor lenne várható, ha sikerülne a fiatalokat a dohányzás divatjából kiábrándítani. Attól nem lesz senki felnőtt, sem komoly, sem férfias, ha a szájában lóg a cigaretta.

Európa egyes országaiban terjed az a felfogás, hogy a dohányzó ember másodrendű ember. Nyilván ez abból alakult ki, hogy rosszabb a teljesítménye, s gyakori köztük a beteg ember.

Telefonbeszélgetésünk hamar megszakadt. A professzornak mennie kellett a műtőbe. Talán éppen egy hajdanán dohányzó beteghez . . .

Barna Attila
Hajdú-Bihari Napló

Tizenötből már csak ketten

Jákon, a messze földön híres román kori templom tövében álló iskolában 15 pedagógus tanít. A tantestületben már csupán egy férfi és egy nő dohányzik, ám nem volt mindig ilyen kedvező az arány . . .

— *A nők tértek jobb belátásra, amikor kisbabát vártak* — meséli dr. Darab Ferencné igazgató. — *És ha már egyszer elnyomták a cigarettát, többé nem gyújtottak rá.*

— *Még nem mondok le a dohányzásról, habár nincs kedvemre ez a szeptemberben bevezetett „száműzetés"* — kapcsolódik a beszélgetésbe Sramkó György tanár. — *A*

ELLENFÉL...

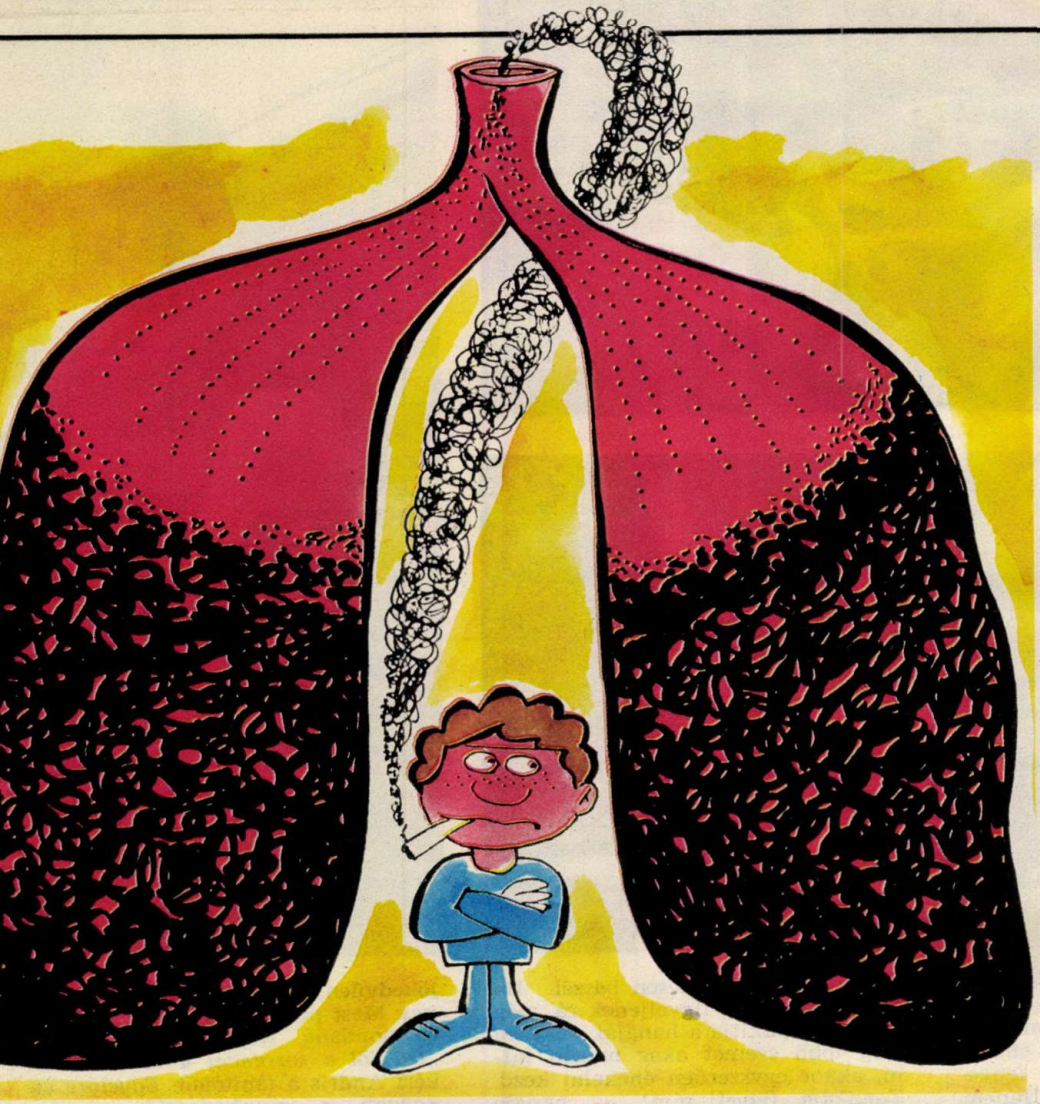

gyerekek szempontjából jobb, hogy közöttük nem dohányzunk, s a kartársak tüdeje egyébként is eléggé igénybe van véve, az értekezletet pedig végig lehet ülni cigi nélkül is. Kisebbségben vagyunk, nincs jogunk a többieket mérgezni.

— A kollégákkal nincs is baj — veszi vissza a szót az igazgatónő. — *Nehezebb problémát jelent, hogy a napközis gyerekeink a közeli falatozóban étkeznek, ahol a felnőtt vendégek nincsenek tekintettel rájuk, fújják a füstöt, amikor ők étkeznek. Szeretnénk elérni, hogy szűnjön meg a cigarettázás ott legalább addig, amíg a diákok ebédelnek.*

Némethy Mária
Vas Népe

Ma veszélyesebb, mint régen

Scherer Sándor, a szekszárdi Babits Mihály Általános Iskola igazgatója valamikor aktív dohányos volt, de már évek óta nem dohányzik:

— Véleményem szerint a dohányzás napjainkban még veszélyesebb a szervezetre, mint régen. Hiába mondják sokan, hogy „... nagyapám is szivarozott, mégis kilencven évig élt..." Nagyapáink idejében még nem füstöltek az utcán autók ezrei, nem volt klóros az ivóvíz, nem ontották mérges füstjüket a gyárkémények. Az a világ, amiben ma élünk, annyi veszélyt hordoz magában, hogy ezt még szándékosan fokozni kész öngyilkosság.

— Vajon mi az oka annak, hogy olyan sokan hódolnak e káros szenvedélynek?

— Többféle magyarázatot is hallottam már erre, de egyik valósságában sem hiszek. Vannak, akik állítólag megnyugszanak tőle, mások fogyókúrázni akarnak úgy, hogy pöfékelnek. Szerintem a nyugtalanságra éppen a cigarettázás szolgáltat okot, hiszen rákkeltő hatása ma már közismert, hogy más betegségekről ne is beszéljek. Fogyókúrázóknak pedig inkább kevesebb, kalóriaszegényebb étkezést, több testmozgást ajánlanék. Olvastam olyan külföldi kezdeményezésről, hogy jutalmazzák azokat a dolgozókat, akik nem dohányoznak. Hisz ők kevesebbet betegek, nem is esnek ki annyit a termelésből. Szerintem követendő az elképzelés.

— Itt az iskolában milyen intézkedéseket hozott a dohányzás elkerülése érdekében?

— Természetesen nem dohányozhatnak a gyerekek, s az osztályokban, értekezleteken a nevelők sem. Igyekszünk személyes példamutatással is ösztönözni növendékeinket arra, hogy ne űzzék, sőt ki se próbálják ezt az egészséget romboló szenvedélyt. Szülői értekezleteken is napirenden tartjuk a témát, hiszen felmérések bizonyítják, hogy ahol a szülők cigarettáznak, ott a gyermekek körében is magasabb a dohányzók száma. Ezenkívül plakátokkal, orvosok meghívásával is igyekszünk meggyőzni tanulóinkat.

— És az eredmény?

— Szerencsére jó tapasztalataink vannak. Az elmúlt években a mosdókban, WC-kben rendszeresen találtunk dohányzásra utaló nyomokat, vagy éppen füstöt eregető gyerekeket. Ebben az évben még nem fordult elő ilyen eset. Remélem, ez a jövőben is így lesz.

Cser Ildikó
Tolna Megyei Népújság

Ennek az osztálynak az ajtajába érve nemhogy lassítja, inkább megszaporázza lépteit az ember. Dehogyis a beírás fenyegetése miatt. Hanem, mert nem is gondol arra, hogy iskolába lép be. Hiszen ott vannak mindjárt az asztalok. Látszólag éppen olyanok, mint máshol. A szék lába is éppúgy össze tud akadni, mint más tantermekben, jelentős kalamajkát okozva, persze. Ilyenkor Márta néni nem azt mondja: *Mit csinálsz, már megint nem birsz magaddal, ülj rendesen, édes fiam.* Hanem azt, hogy bizony, *sok bajunk van a székekkel.* No, de a padokról akartam én beszélni, és elmondani: a 3/c tantermében az asztalok félkörben állnak. Csakhogy sose jutok a mondandóm végére, éppúgy elkalandozom, mint Márta néni és az ő osztálya.

Mert ebben az osztályban nemcsak az asztalok elhelyezése szokatlan, hanem a gondolatok szabad szaladgálása is. Most például, jelenteni illenék, de Tominak eszébe jut valami, hát mondja. Közben néhányan még megérkeznek; a késésért itt nem jár megrovás. Egyáltalán, a tanárkodó szigor hiányzik a tanítónőből. Ha valami már végképp megakasztja az óra menetét, azt mondja: *Fáj ez nekem, fiam.*

Márta néni csöndesen beszél. Ha azt akarja, hogy figyeljenek rá, még jobban lehalkítja a hangját. Ha meg még több szemet akar magán látni, akkor egyszerűen énekelni kezd. *Tomikám, figyelj rám!* — hangja akár kottázható lenne: szó-szó-mi, szó-szó-mi. Énekszóval köszön osztálya is: *Jó napot kívánok.*

A jelentés látszólag épp olyan, mint másutt. De ebben az osztályban nem azt mondják: *vigyázz,* hanem azt: *álljatok egyenesen. Mondd csak újra,* kéri a fiút Márta néni. Addig kell ismételni a szót, amíg az *egyenesen* nem úgy hangzik, ahogy kell: egy s-sel. Aztán a tanítónő időjárás-jelentést kér. S ha harmadik osztály arról beszélget, hogy a napsütéses száraz ősz mi gondot okozhat a mezőgazdaságnak. A meteorológia szót addig újrázva, amíg a szó minden hangja külön nem kopog.

Ha nem tudnám, meg nem mondanám, milyen óra van. Ahogy azt sem venni észre: megkezdődött a tanítás. Márta néni ott sürgölődik gyerekei között, amikor csöngetnek, senki nem mozdítja a füle botját sem. Ám amikor megkondul a táblára akasztott kicsi harang, mindenki felfülel. *Kezdjük el a munkát.*

Az ám! Hiszen ebben az osztályban nem tanulnak meg felelnek, hanem dolgoznak a gyerekek. Olyan jókedvűen, ahogy dolgozni csak lehet. Most például mindenki egyszerre mondaná Nagy László versét. *„Írd föl a sorrendet a táblára!"* — kéri Andris a tanítónőt. *Egyelőre én vagyok a munkavezető,* mondja Márta néni. Ez a legszigorúbb megjegyzése az órán. Egyébként írja, a kérésnek megfelelően a táblára a szavalók sorrendjét. Számomra meg két dolog kiderül: tegezve is lehet valakit tisztelni, no meg, hogy ebben az osztályban minden harmadikosnak joga van véleményt nyilvánítania. Mi több, még tévednie is! Egy feltétellel: ha érvekkel védi meg álláspontját. *Hetvenöt,* állítja például Máté a fejpárbajban. *Védd magad!,* mondja a tanítónő.

A gondolatoknak ebben a rohanásában, a vélemények harcában, s az érvelések okoskodásában néha elfárad a harmadik osztály. A tanító néni ilyenkor hagyja, hogy gyerekei a padlóra kuporodjanak és játékba kezd velük. A vidám nyelvi fejtörő zajával versenyre kel Flórián, az osztály papagája. Egyedül a tanítónő hallja meg a csöngő hangját. *Szünet van,* mondja. *Fussátok ki magatokat!* A harmadik cé arcán némi csalódás. Milyen kár, hogy ilyen rövid negyvenöt perc.

Major Árvácska

Fotó: Karasz Lajos

A MOSOLY OSZTÁLYA

A fővárosi, Váli utcai iskola 3. osztályát szívem szerint megmutatnám minden gyereknek. Kivált a pályaválasztás előtt állókat ültetném be Winkler Márta óráira, hadd lássák: mekkora erő és mekkora boldogság tanárnak lenni!

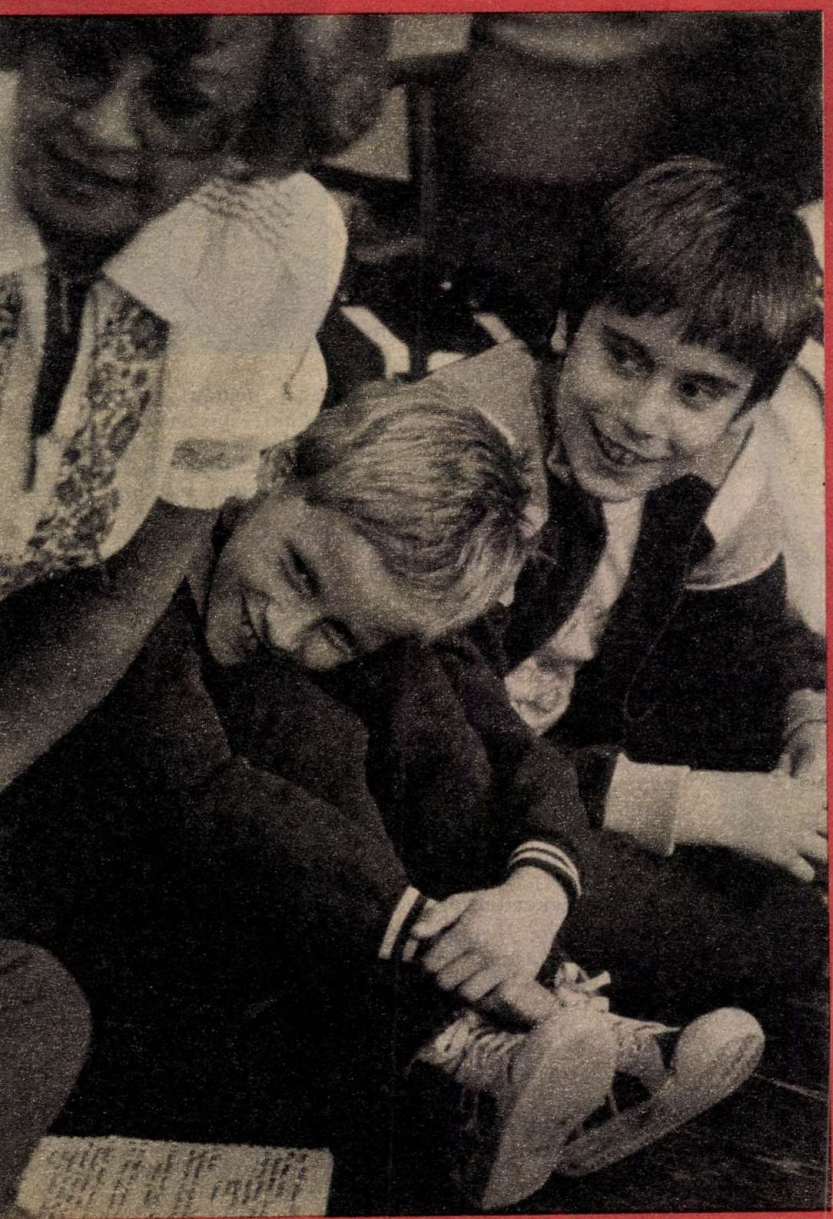

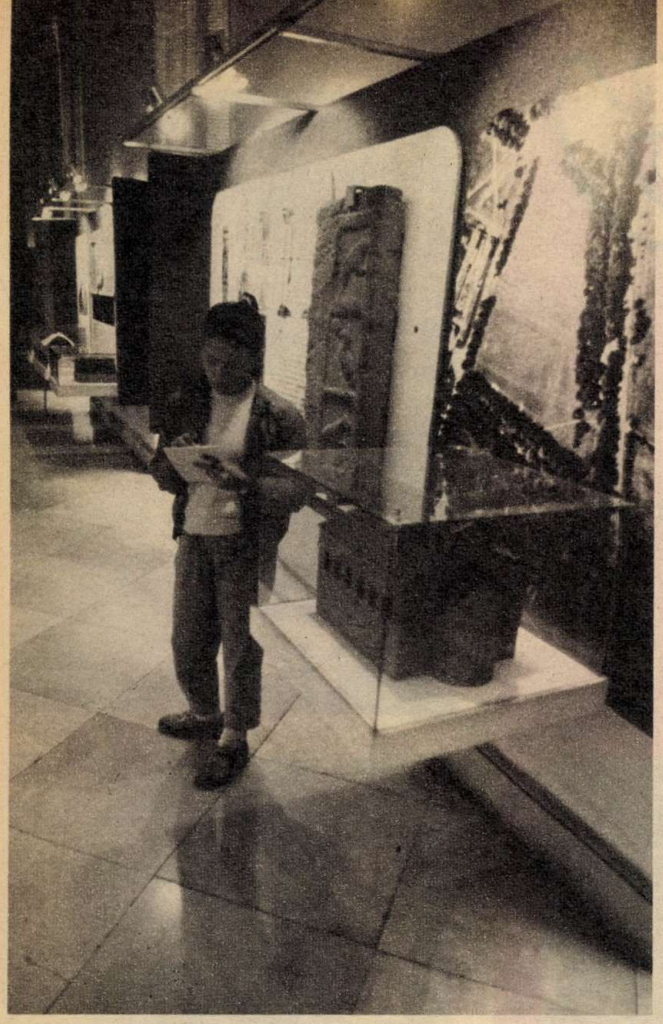

Egyedül a múlttal és a gondolatokkal

Nemcsak bámészkodunk, jegyzetelünk is

A budapesti Nemzeti Múzeum megépítése körül óriási gondok sűrűsödtek, még annak idején, körülbelül százötven évvel ezelőtt. Először is a lócsiszárok háborodtak fel, hogy az új intézmény miatt lebontják kedvenc találkozóhelyüket, a sok verekedést, bicskázást megélt „Fogadó a két pisztolyhoz" nevű betérőt. A város népe sem adakozott szívesen, garasoskodtak a pesti polgárok, nehezen gyűlt a pénz. Amikor pedig végre együtt volt az építőanyag, sőt a munkát is elkezdték, jött az 1838-as nagy árvíz, magával sodorta a homokot, a meszet, a faanyagot, magával sodorta a reményeket...

Csak 1846-ra valósult meg gróf Széchényi Ferenc elképzelése, csak akkorra teljesülhetett az 1808-ban kimondott törvény parancsa: legyen múzeum!

A gyerekek szerint bármilyen is volt az avatóünnepség, a Pollack Mihály tervei alapján készült klasszicista épületet 1848 márciusa szentelte fel.

— Állítólag nem Petőfi mondta el itt a Nemzeti Dalt — szól közbe a hetedikes Terei Gyuri, aki nem akadékoskodni akar, de történészek között vagyunk, ők a tényeket, az összefüggéseket és a vitát szeretik a legjobban.

— De a festmények, a visszaemlékezések! — vetik oda többen is, mire Gyuri és a pártján állók megadják magukat, mondván, hogy végül is kár lenne a költő alakját, emlékét megszépítő legendát lerombolni.

Húsz hetedikes gyerek van jelen a Nemzeti Múzeum tudománykörén. A kisebbek, az ötödikesek tegnap tartották első foglalkozásukat. Ők afféle játszóház stílusban dolgoznak: például megépítik egy földház apró makettjét, volt uralkodói jelmezeket terveznek.

— Mindkét tudománykörben a magyar történelem egy-egy korszakát dolgozzuk fel — mesélte még fél órával ezelőtt a csoportok vezetője, Kesik Gabriella. — A nagyobbak témája ebben az esztendőben a 17—18. századi emberek életmódja lesz. Idővel mindenki önálló kutatófeladatot kap, vitákat rendezünk, eljátszunk egy-egy helyzetet, például valamilyen családi perpatvart is. A gyerekek, ha a munkájuk úgy kívánja, bejuthatnak a múzeum minden raktárába, műhelyébe, előttük minden ajtó nyitva áll, láthatják, sőt kézbe vehetik azokat a tárgyakat, leveleket, feljegyzéseket is, amelyeket többek között a helyszűke miatt sem tárhatunk a nagyközönség elé.

Barna Judit már két esztendeje faggatja itt a múltat, azokon a bizonyos helyzetgyakorlatokon volt már királylány is, szolgáló is. Édesapja szerettette meg vele a történelmet még akkor, amikor „A három szabólegény" helyett a görögök isteneiről, Hellász hőseiről kezdett mesélni neki...

— A mese lebeg, mint egy habkönnyű felhő — mondja Judit —, ám a perzsa háború hérószai, stratégái, harcosai hús-vér emberek voltak, nagyszerűek és esendők. Szeretem a történelmi tárgyú könyveket, de milyen más kézbe venni mondjuk egy

Múltfaggatók

honfoglalás kori leletet, mint csak olvasni róla.

Az első emelet vitrinjeit nézegetjük, meg azokat a faragott bútorelemeket, amelyeket talán több éven át készített egy-egy mester. Budai Viktor, a honfoglalás specialistája itt is jól érzi magát. A hetedikes fiú szerint a történész eleve másképpen néz egy tárgyra, mint a közönséges halandó.

— Maga a tudománykör arra tanítja az embert, ne sétáljunk el úgy semmi mellett, hogy az ne ébresszen bennünk gondolatokat. Például ha otthon előveszem a nagyapám bajonettjét, azonnal eszembe jut a két világháború, s máris könyvért nyúlok.

A tudománykör „kézzelfogható" eredményeket is produkál. Terei Gyuri tavaly megnyerte az egyéni pályázat történelmi versenyét. Nagyon alapos munkát végzett itt a múzeumban, a honfoglalók tarsolylemezeinek díszítéséről írta értekezését. Rámutatott, hogy a tarsolylemezek mintái nem lezártak, hanem a végtelenbe futnak, folytathatók, továbbrajzolhatók. Talán azért, mert az állandóan pusztát járó, vándorló nép nem ismerte a lezártság és a befejezettség gondolatát. Gyuri állítja, hogy igen sok segítséget kapott a tudománykörtől. Kézbe vehette a lemezeket, addig nézhette, forgathatta őket, ameddig akarta, s nagyon hasznosak voltak a témával kapcsolatosan fellángoló viták is, mert újabb és újabb gondolatsorokat indítottak el benne. Gyuri hálát érez a kör iránt. Egyszer majd katedrára szeretne állni, történelmet tanítani.

Szó nincs arról, hogy Gyuri afféle kedvenc lenne, egyszerűen csak segítik őt, mint ahogy Kesik Gabriella kötelességének érzi azt is, hogy az újonnan jelentkezett, és most még igencsak szótlan Polony Virágot megtanítsa vitatkozni, átadja neki az okos érvek fegyverét, elindítsa a vizsgálódások, következtetések birodalma felé. Hiszen a tudománykör tagjai mind arra tartanak...

S. F.

Fotó: Karasz Lajos

A tudománykör tagjainak meg kell tanulniuk vitatkozni, vizsgálódni és okosan következtetni

ZSIBONGÓ

ISMÉT TERVEZZÜNK TÁRGYAKAT!

A Magyar Kereskedelmi Kamara Ipari Formatervezési Tájékoztató Központja, a Magyar Televízió Művelődési Főszerkesztősége és az Országos Pedagógiai Intézet ebben az esztendőben is kiírta a TERVEZZÜNK TÁRGYAKAT! című, tavaly nagy sikert aratott pályázatát. Újszerű, a meglévő használati tárgyaknál jobban használható, olcsóbb, szebb vagy bármilyen más szempontból előnyösebb tárgyak tervét várják **1986. december 19-én déli 12 óráig** a Magyar Kereskedelmi Kamara Ipari Formatervezési Tájékoztató Központjában (Budapest V., Gerlóczy utca 1. Nyitva hétfőtől péntekig: 10—16 óráig). Idén is négy korcsoportba sorolják majd az ifjú tervezőket; a 9—10, 11—12, 13—14, illetve 15—18 éves korúak **korcsoportonként 1 db 4000 forintos első, 1 db 2000 forintos második és 1 db 1000 forintos harmadik díjat** nyerhetnek. **Akik vidéken élnek,** és postán küldik el az A/4 (21 × 30 cm) méretű leírást, rajzot, fotót, vagy a tetszőleges nagyságú mintadarabot (a pályázó nevével és adataival természetesen), azok a következő címre küldjék: **Magyar Kereskedelmi Kamara Ipari Formatervezési Tájékoztató Központ, Budapest, 62. Postafiók 106. Az irányítószám 1389.** Ha valami nem pontosan érthető, akkor tájékoztatást kérhettek **Gaul Emil főszervezőtől** levélben (Bp. 62., Pf.: 106. 1389), vagy telefonon a 329-780-as számon.

Kellemes fejtörést, sok sikert!

A BŰVÉSZ GALAMBJA

Karcsú, fehér és titokzatos. Eszköz és társ. A bűvész hallgatag cinkosa. A semmiből tűnik elő, hogy később a szemünk láttára váljon semmivé. Számára talán kevésbé fennkölt a játék. Rejtett zsebek, virtuóz kézmozdulatok, pontosan kiszámított csalások. Mégis: elegánsan teszi a dolgát, mert talán az ő lelkét is felmelegíti a nézőtéren ülők álmélkodó pillantása, vagy a lehetetlen lehetővé tételét jutalmazó taps. Hiszen a bizonyíték saját maga: a varázslat sikerült!

IZOMLECKÉZTETÉS

Ismerítek azt a mondást, hogy a láb mindig kéznél van. És ha elfogadjátok a futás állóképesség-fejlesztő hatását, akkor már csak az akaraterőn múlik a kocogóedzések megkezdése. A futáshoz nem kell különösebb felszerelés, helyet is bárhol találtok, és elszánt társakban sincs hiány. Akkor már csak a „hogyan?" a siker titka. A legfontosabb a terhelés fokozatos növelése, és a rendszeres futás. Először lassú iramban kocogjatok folyamatosan 10-15 percet, majd növeljétek az időt. Fussatok rövidebb távokat is, de ezt nagyobb iramban. Közben meggyőződhettek az erőnlét javulásáról, ha egy meghatározott távot futtok időre.

VISSZAJÁTSZÁS

A siófoki koncertsorozat sikere tagadhatatlan, éppen ezért újra megrendezik az INTERPOP fesztivált. November 17-én Budapesten, az Erkel Színház „deszkáin" a nyári vetélkedés csillagai mellett új arcokat is láthat majd a közönség.

GRATULÁLUNK!

A Minisztertanács Tájékoztatási Hivatalának elnöke 1986. november 7-e alkalmából

BŐCS FERENCET

lapunk főszerkesztő-helyettesét „Kiváló Munkáért" kitüntetésben részesítette.

Az elismeréshez gratulálunk, és további jó munkát kívánunk!

KRESZ-VETÉLKEDŐ

„Törd a fejed, ne az autód!" — hirdeti a KRESZ-vetélkedő, s ezt tanácsolják a közlekedési őrs csinos, egyenruhás lányai is.

TOVÁBB IS VAN, MONDJAM MÉG?

Akár a népszerű gyermekmondóka refrénjét ismételhetné a vásárosnaményi Győrffy Éva (jobbról). Sokszor mesélte már el megyei úttörőküldöttségük nyári, franciaországi útját, de még a szüret idejére is jutott a történetekből!

AZ ÖREG HALÁSZ

Erről a finn férfiról is mintázhatta volna Hemingway „Az öreg halász és a tenger" öreg halászát. 82 évesen is naponta vízre száll, és várja — ha nem is azt a nagy halat —, de a legnagyobb finn tó, a Saima ajándékait.

NAGY IDŐK TANÚJA

Száz éve született Seregélyesen, s a Szatmár megyei Szinyérváralján járt elemi iskolába. Második hazájának Tokajt vallotta, ott jelentek meg első diákkori versei a Tokaj és Vidéke című lapban, amelynek később szerkesztője is lett. Parancsnokként harcolt az oroszországi polgárháborúban, a Tanácsköztársaság idején a Vörös Hadsereg egyik vezetője, a nemzetközi brigád harcosa Spanyolországban. Részt vett a sztálingrádi ütközetben, mint a szovjet hadsereg katonája. Államminiszterként ment nyugdíjba. Nagy idők kivételes tanúja volt, Münnich Ferencnek hívták.

ZSIBONGÓ

informatika

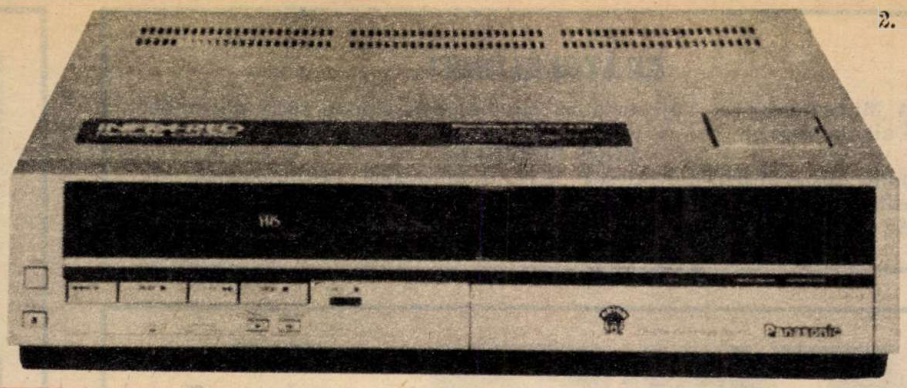

2. ÁBRA

AMIT A VIDEOMAGNÓRÓL TUDNI KELL

Ha valamilyen képsort a további feldolgozásig tárolni vagy véglegesen archiválni kívánunk, a mágneses képzögzítés ma már általatok is jól ismert eszközéhez, a video-recorderhez, azaz a képmagnetofonhoz fordulunk. A mágneses képrögzítés elvét a hangrögzítés ismert elvével összevetve érthetjük meg legegyszerűbben. Tudjuk a hangfrekvenciás rögzítésből, hogy az átvihető frekvenciasáv a szalagsebesség és a felvevőfej résszélességének függvénye. Videojelek rögzítésénél 20 KHz (20×10^3 Hz) helyett 4-5 MHz ($4\text{-}5 \times 10^6$ Hz) frekvenciatartományt kell átvinni. A fej résszélessége a gyakorlatban tovább már nem csökkenthető, ezért az egyedüli járható út a szalagsebesség növelése. A kívánt frekvencia-átvitelhez 19 cm/sec-ról (magnó esetén kiváló minőségű hang) 20 m/sec-ra (videojelek rögzítéséhez szükséges sebesség) növelés szükséges. A hagyományos hangfelvételi technikában használatos szalagmozgató mechanizmusok ezt nem tudják teljesíteni. A másik oldala a problémának az irtózatos mennyiségű szalag tárolása.

Ezért a videotechnikában különleges sebességfokozó eljárásokat alkalmaznak. A felvevőfej is forog, és a felvételi sebesség a szalagsebesség és a fejsebesség összege. Ezt hívják relatív szalagsebességnek.

Az otthoni használatra készült videomagnók a helikális sebességfokozó rendszert hasznosítják. Ezek a magnók egy-egy csíkban egy-egy félkép jeleit rögzítik két videofej segítségével. A videoszalag a hangszalagokéhoz hasonló sebességgel, egyenletesen halad el az ún. fejdob körül, s fut át az egyik orsóról a másikra. E fejdobnak vannak álló részei, és van egy forgó része, amely a méreteiben igen kicsiny videofejeket tartalmazza. A videofejek a szalag haladási irányával ellentétes irányban, nagy sebességgel (3000 fordulat/perc) forognak a fejdobban. Mivel a szalagot a szalagvezető görgők a fejdob körül spirális emelkedéssel vezetik, a fejek helikális mozgáspályát írnak le a szalagon. Amikor az egyik fej elhagyja a szalagot, a másik veszi át a munkát. (1. ábra.)

Jelenleg hazánkban és Európa államainak nagy többségében a VHS (Video Home System — otthoni video) rendszer az uralkodó,

1. ÁBRA

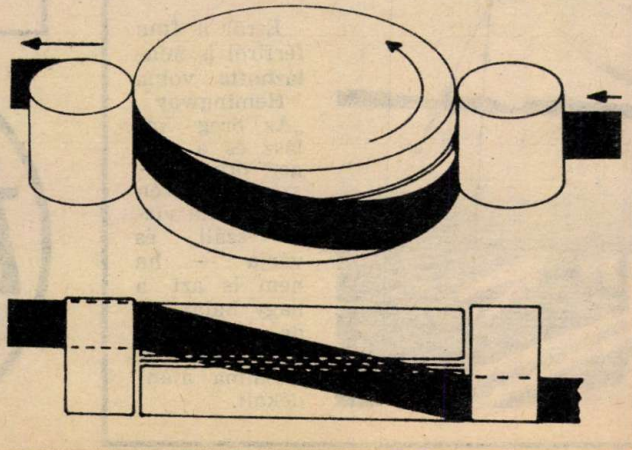

de nem hagyhatjuk figyelmen kívül a BETAMAX-ot, a V 2000-t és a most feltörekvő 8 mm-es rendszert sem.

Elsődlegesen ismerkedjünk meg a VHS típusú képmagnetofonok kezelőszerveivel. Ezek hasonlóak a hangmagnók általatok is jól ismert kezelőszerveihez, de van néhány speciális funkciót ellátó egység. Példaként nézzük meg az Orion-Panasonic NV—430 EE, hazánkban gyártott és forgalmazott készülék előlapját, fedőlapját, majd hátlapját. Azt már most leszögezhetjük, hogy ez egy asztali készülék, de bizonyára már találkoztatok hordozható videomagnóval is. Reméljük, ezen készülékekre vissza tudunk még térni a későbbiekben. (2. ábra.)

Induljunk el a kazettabetöltő nyílásától az óramutató járásával megegyező irányban (3. ábra), és csak azokat a kezelőszerveket értelmezzük, amelyeket a legszükségesebb megismerni, és eltér a hangmagnótól. (4. ábra.)

— *Kazettabetöltő nyílás:* a kazettát csak egyféleképpen lehet és szabad a nyílásba helyezni, majd lágyan befelé tolni. A készülék automatikusan behúzza a kazettát, és önműködően

3. ÁBRA

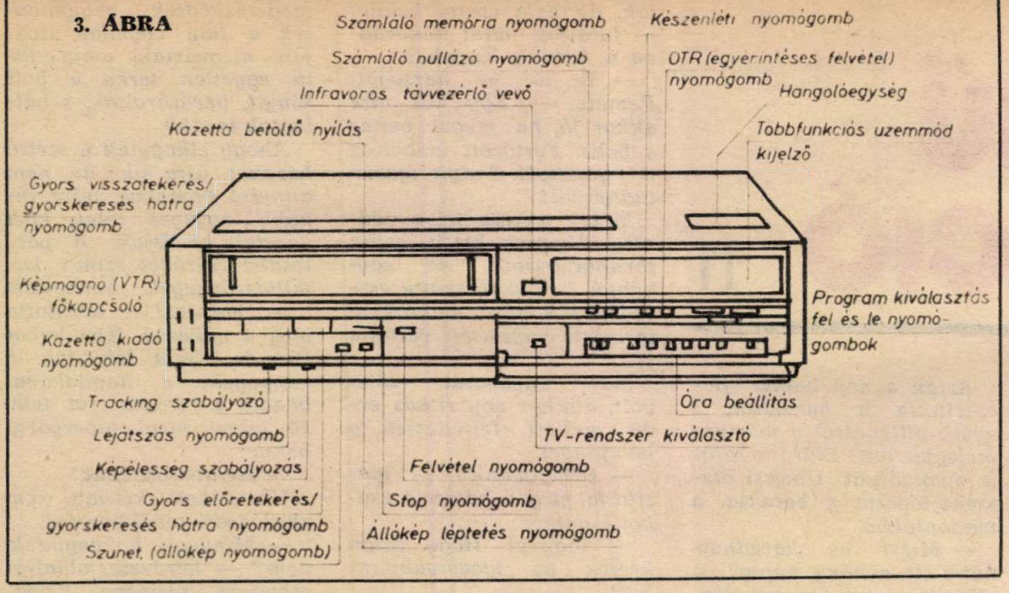

befűzi a szalagot. (A kazetta zárt dobozát felnyitni és a videoszalaghoz nyúlni nem ajánlatos, mert maradandó károsodás keletkezhet!)

A készülék alapvető kezelőszervei az infravörös távszabályzón is megtalálhatók, így a szoba bármely sarkából vezérelhető a készülék.

— *Készenléti nyomógomb:* a gomb 1-4 alkalommal történő lenyomásával a videomagnó a benyomás pillanatától számított 30, 60, 90 vagy 120 perc *múlva* induló felvételre programozható.

— *OTR (egyérintős felvétel) funkció:* a gomb 2-5 alkalommal történő lenyomásával 30, 60, 90 vagy 120 perc időtartamú, *azonnal* induló felvételre programozható.

— *Hangolóegység:* az asztali készülékek szinte kivétel nélkül tartalmaznak egy, a televíziós adások vételére alkalmas tunert (képernyő nélküli vevőkészülék) is. Ez teszi lehetővé, hogy a készüléket a rögzíteni kívánt tévéadásra egy normál televízióval összekötve lehangoljuk, és a televízió kikapcsolasa után a videomagnó egy vezérlőprogram segítségével rögzítse a műsort. (5. ábra.)

— *Többfunkciós üzemmódkijelző:* a feliratok többnyire angolul vagy németül jelennek meg, így ez az ábra segít nektek.

— *Programkiválasztó kapcsoló:* ez a készülék 16 előre kiválasztott és lehangolt tévéműsor vételére alkalmas. A kiválasztott csatornaszám megjelenik az üzemmódkijelzőn.

— *Órabeállítás:* a kvarcórátokhoz hasonlóan kell ezt is beállítani. Lehetőség van a készüléket 14 napra előre programozni egy tévéműsor felvételére.

— *Tévérendszer kiválasztó:* hazánkban a színes adásokat SECAM-rendszerben sugározzák, de a készülék alkalmas PAL (Nyugat-Európa) rendszerben rögzített kazetták lejátszására is.

— *Állóképléptetés nyomógomb:* ha kimerevítettük a kazettáról lejátszott képet, de szeretnénk a folyamatot „fázisképenként" is megnézni, akkor használjuk ezt a funkciót.

— *Gyorskeresés:* az előre vagy hátra lejátszás közben a lejátszási sebesség többszörösével a képernyőn tudjuk megkeresni a kívánt jelenetet.

— *Tracking szabályozó:* ha a kazettáról visszajátszott kép szétesik a képernyőn, vagy a képernyő tetején a függőleges vonalak elhajlanak, ehhez a szabályozóhoz nyúljatok. Alapvetően középállásban kell lennie, de az említett hibák esetén jobbra vagy balra elforgatva javítja a kép minőségét. Ne felejtsétek a következő szalag lejátszásakor vagy felvételekor alaphelyzetbe visszaállítani.

Viktorin Kornél

4. ÁBRA

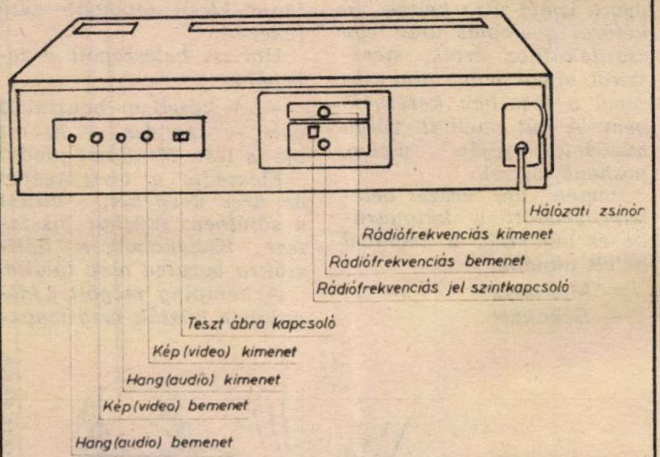

5. ÁBRA

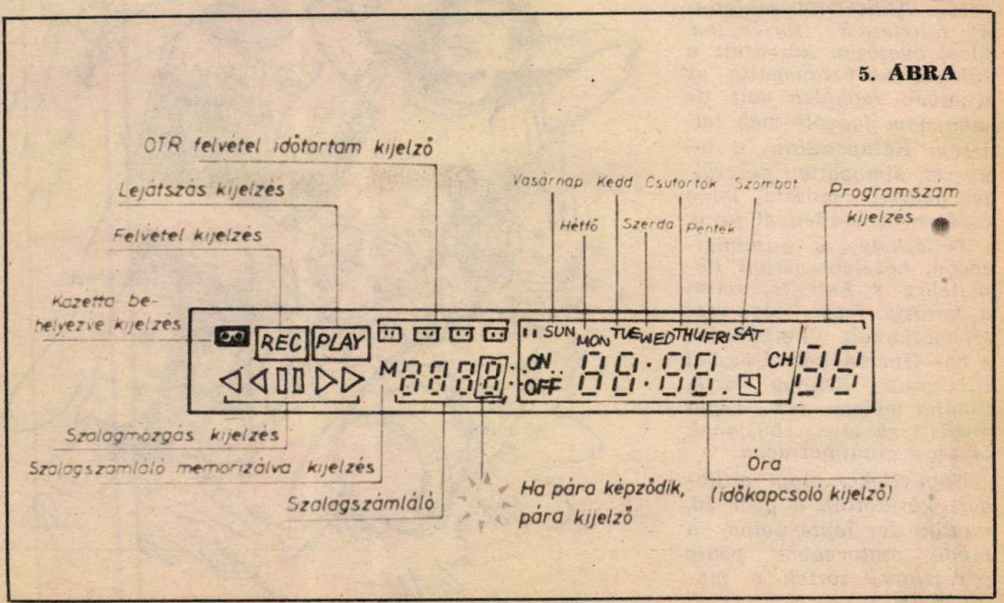

PETROVÁCZ ISTVÁN

KESERŰ VAKÁCIÓ 11

S mert Kisjakab kételkedve ingatta a fejét, Ubrizsi a fűzfához vezette, s megmutatta a lelógó ágak elvékonyuló hajtásain összesűrűsödött, borsószem nagyságú fehér habfoltokat. Egyet a tenyerére vett s szétnyomta. Hangyánál alig valamivel nagyobb fekete bogár ficánkolt benne.

— Fuj! — borzongott meg Kisjakab. — Menjünk innen!

Összepakoltak s vagy félórai gyaloglás után egy kiszáradt, felrepedezett tócsa homokos partján telepedtek le. A nedves pokrócot szétteregették a földön, rá a gumimatracot, s magukra vettek minden göncöt, majd betekeröztek a lepedőjükbe.

Kisjakab arra ébredt, hogy iszonyatosan fázik. Kidugta a fejét a lepedő alól s körülnézett. A végtelen homoktenger fehér holdfényben fürdött, s olyan élettelenül, hidegen csillogott, akár a behavazott mező.

Otthon volt egy könyve a Szaharáról: abban olvasta, hogy az eltévedt utazóknak reggelre lefagyott a fülük. Akkor jót mulatott a hihetetlen történeten. Most óvatosan közelített a füléhez, körbetapogatta az ujjaival. Jéghideg volt, de még nem fagyott meg teljesen. Rátapasztotta a tenyerét, simogatta, dörzsölte, gyűrte, csavarta, amíg csak nem kezdett el fájni.

Feltérdelve a gumimatracon, közelebb hajolt Pemetéhez s hallotta, amint a barátja fogai össze-összekoccannak. Felköltötte, s bár Ubrizsi kézzel-lábbal tiltakozott, dehogy fázik, inkább melege van, végül mégis rávette, bújjanak össze a gumimatracon.

Napkeltekor úgy csillogott körülöttük a gyér fű, mintha dér lepte volna, a távoli csatornából pedig gőzoszlopok törtek a magasba.

Aztán a nap hamar felszárította a harmatot, s egyik pillanatról a másikra melegük lett. Délre a sátor is megszáradt. Ubrizsi összehajtogatta s berakta a vászontokba.

— Miért ne maradhatnánk itt néhány napig? A sátorban nem fogunk fázni! — dohogott Kisjakab.

— Csak éppen vizünk nincs! — emlékeztette a másik.

Ezért aztán, amint a forróság kicsit alábbhagyott, ismét útra keltek. Jó kétórai gyaloglás után egy csordakúthoz értek, messziről olyan volt, mint csőrével a tócsában keresgélő gém. A kút mellett vályú húzódott, alján meleg, poshadó vízzel.

Pemete két kézzel belekapaszkodott a kútgyűrűbe és lebámult a téglával bélelt aknába.

— Mit látsz?

— Békákat!

— Inkább szomjan halok, de nem iszom belőle! — fordított hátat undorodva a kútnak Kisjakab.

— Te jó! — harsogott Pemete. — Egy kút vize akkor jó, ha megél benne a béka. Fertőzött vízben az is elpusztul! Ennyit igazán tudhatnál!

Mégse húzták fel a vödröt. Pihentek kicsit, aztán továbbindultak. Az egyhangú homokot szinte észrevétlenül apró bokrokkal tarkított pusztaság váltotta fel.

Már ugyancsak sötét volt, amikor egy ritkás erdő mellett felfedezték a kempinget.

— Bemegyünk? — igazította meg a hátán a zsákot Pemete.

— Hogyne! Hogy aztán kérjék az igazolványunkat!

— Úgy sincs semmilyen igazolványunk!

— Annál rosszabb!

Amíg tanakodtak, szemben a bejárattal, a közelben felugatott egy kutya. Majd kicsit távolabb autó fékezett.

Ubrizsi beleszagolt a levegőbe.

— A közelben benzinkút van — mondta. — És ott víz is lesz. Mindjárt jövök!

Előszedte a tarisznyából az üres üvegeket, s eltűnt a sötétben. Amikor visszatért, Kisjakabot a hátizsákra borulva alva találta.

A kemping mögött, a kiserdőben húzták meg magukat éjszakára. Reggel felszedelőzködtek, végigmentek a falu egyetlen utcáján, megvárták, amíg a falu egyetlen terén a bolt kinyit, bevásároltak, s ballagtak tovább.

Ahogy elhagyták a szélső házakat, újra sík, de nem annyira homokos, mint inkább agyagos rétek közt vezetett az útjuk. A partosabb részeket színes kamillaszőnyegek borították.

— Odanézz! — taszította meg a vállával Kisjakabot Pemete. Kezét lehúzták a csomagok, a homlokával bökött a virágos rét felé. Jó lenne meghempergőzni benne!

— Hempergőzzünk!

Ubrizsinek később sem akaródzott továbbmenni.

— Mindegy, hol vagyunk, nem? — kérdezte, oldalról szaporán pislogva Kisjakabra.

— Ha arra gondolok, hogy az öregeim azóta már el is váltak, tökmindegy! — vakkantott vissza az.

— Te tényleg elhiszed?

— Mit?

— Azt, hogy egy házért . . .

— Miért, mit higgyek!?

— Figyelj rám, Kisjakab! — emelte fel jelentőségteljesen az ujját Pemete. — Azt mondom én neked, rendes ember nem válik el egy házért!

— Szerinted tehát az apám gazember?

— Rosszabb!

— Még rosszabb?

— Hidd el nekem, nő van a dologban!

Kisjakab előbb nem értette, mire gondol a barátja. Vagy inkább nem akarta érteni.

— Nő? — s tátva maradt a szája.

— Erre mérget vehetsz! — folytatta rendíthetetlen nyugalommal Ubrizsi. — Ha egy pasas válni akar, annak majdnem mindig nő az oka.

— A te apád is? — kezdte bátortalanul Kisjakab, de Pemete a szavába vágott:

— Az öregeim nem váltak el. Összeverték egymást minden héten, de eszükbe sem jutott, hogy elváljanak.

A kisfiú megborzongott. Sok mindent elképzelt az apjáról, mióta kihallgatta a beszélgetésüket anyával, de hagy rajta kívül más nőre is akárcsak ránézzen, nevetségesnek találta. Bizonyosságot akart.

— Honnan lehet azt megtudni, ha valakinek tényleg nője van? — kérdezte fakó hangon.

(Folytatjuk)

GOROG JÚLIA RAJZA

VITASSUK MEG . . .

HOVÁ TŰNTEK A FIÚK?

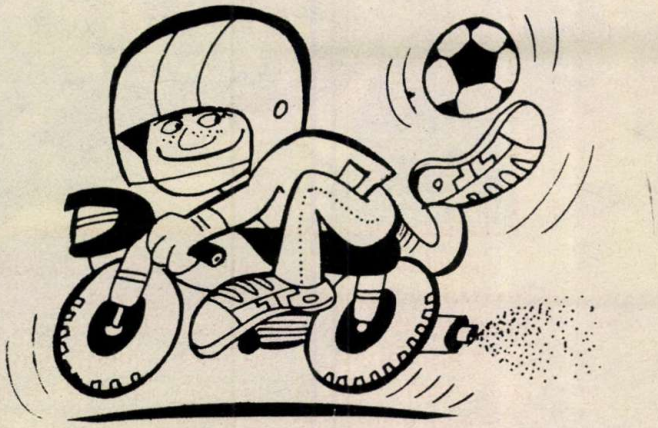

Darázsfészekbe nyúltunk? A sokasodó, egyre szenvedélyesebb hangú levelek azt jelzik, hogy érdemes volt megírni, a Hová tűntek a fiúk? című riportot. Közösen talán könnyebben kideríthetjük, mi az oka annak, hogy az úttörőcsapatokban kevesebbnek tűnnek a fiúk, mint ahányan vannak. A legjobb leveleket közöljük, íróikat értékes jutalomban részesítjük!

IGENIS, FÉLNEK A FELELŐSSÉGTŐL

Nálunk is ugyanaz a helyzet, mint Ibrányban. A legfontosabb tisztségeket lányok töltik be. A fiúk a rajban sem dolgoznak, alig-alig vesznek részt a közösségi munkában, mondván, hogy ők már nem dedósok. Hanem mik? Tizenhárom évesen próbálnak legénykedni? Csakhogy éppen az igazi virtus hiányzik belőlük. Tanulmányi eredményük „magasan" a legrosszabb. Úgy vannak vele, minek tanuljanak, csak elrontják vele az egész napjukat. Nagyon igazuk van azoknak a lányoknak, akik azt mondták, hogy a fiúk megjátsszák az eszüket. Igenis, félnek a felelősségtől. Megfigyeltem, hogy a nyári táborból is eltűntek a fiúk. Ahol én nyaraltam, például alig volt srác.

A fiúknak is igazuk van abban, hogy egyes lányok csak azért harcolnak a vezetésért, hogy uralkodjanak a fiúk felett, mások pedig a dicséretért csinálják azt, amit szívből kellene tenniük. Sokan nem bírják elviselni a náluk jobbakat, ezért van sok helyen örökös háború a fiúk és a lányok között (és persze a lány-lány, a fiú-fiú háború is létezik!).

Lénárt Zsuzsanna, Dunaújváros, Petőfi-liget

A TAKARÍTÁS CSAK LÁNYOKNAK VALÓ

Az október 9-i Pajtásban olvastam arról, hogy a fiúk kezdik kivonni magukat az őrsi munkából. Ennek megakadályozására szeretnék ötleteket felsorolni. A fiúk és a lányok szeretnek „ellenségeskedni" egymással. Szerintem hagyni kellene, hadd menjenek mindannyian a saját fejük után. Nem az a fontos, hogy egy gyerek az őrsi munkában a padlót súrolja stb. Erre való a takarítók „serege". Csak azt kellene elkerülni, hogy a gyerekek a padra írkáljanak-firkáljanak. És ne menjenek be sáros cipővel a terembe. Meg kell érteni, hogy a fiúk ki nem állhatják a takarítást és a házimunkát. Nem csoda, hiszen ezek tipikusan női feladatok. A fiúk sokkal inkább szeretnek barangolni, erdőt járni, sportolni. Sokkal jobban érzik magukat az erdőben, a várakban, és ezzel segíthetnek is az osztályok díszítésében (növényeket, történelmi képeket gyűjthetnek, biológiai szakkörök számára rágcsálókra vadászhatnának). Ezalatt a lányok tisztítanák a termeket, képekkel díszítenék a falakat stb. Az őrsi foglalkozás fő célja lehetne a papírgyűjtés, megszabadíthatnánk az öregeket a papírszállítás fáradalmaitól.

Ha a fiúk nem tudnak maguk közül vezetőt választani, akkor célszerű lenne őket női felügyelet alá helyezni. Biztos, hogy gyorsabban döntenének, mert a fiúk nem szeretik, ha lány parancsol nekik. Több ifivezető is kellene mellénk, hogy a fáradt tanároknak ne kelljen még külön órákat tölteniük velünk. A foglalkozásokon versenyeket, focibajnokságokat, sakk-, malom- és más érdekes logikai játékokat kellene játszani. Remélem, ez elég ötlet ahhoz, hogy javítsuk az úttörőmunkát.

Kovács Bence, Budapest XII.

FOCIZNI MÁSKOR IS LEHET

Mi, a 8/a osztályban huszonnégyen vagyunk. Több a fiú, mint a lány. A rajtitkárunk is fiú, aki igen sokat tesz az úttörőmunka javításáért. Az őrsvezetőnk is fiú, mert nálunk a nyolcadikban is megmaradtak az őrsök. Jól összeférünk velük, igyekszünk viszonylag békességben élni. Persze, hogy a fiúk szeretnek focizni, de erre ott vannak a testnevelési órák. Különben is, egy héten vagy egy hónapban egyszer, ki lehet bírni az őrsi órát.

Mi rossz osztály vagyunk, ha a magatartást nézzük. De elég szorgalmasak, nemcsak az őrsi vagy a rajfoglalkozásokon, hanem az órákon is.

Márkus Enikő, Budapest XIV.

NEM SZABAD CSAK MAGUNKRA GONDOLNI

A mi úttörőcsapatunk nem nagy; kétszáznál kevesebb tagja van. De nálunk nem ugyanaz a helyzet, mint amiről a riportban olvastam. Az úttörőtanács hét tagból áll, és mindössze két lány van benne. Körülbelül ugyanannyi a fiú őrsvezetők száma, mint a lányoké. Szerintem az ibrányi lányok túl makacsok. És a fiúk is lehetnének engedékenyebbek. A lány őrsvezetőknek olyan programokat kellene készíteniük, ami a fiúkat is jobban érdekelné. Nem szabad mindig csak magunkra gondolni. De ez nem azt jelenti, hogy a fiúk minden szeszélyét teljesíteni kell. A fiúk szervezzenek a lányok számára gyalogtúrát, szalonnasütéssel, számháborúval, a lányok viszont hívják őket kézilabda- és futballmérkőzésekre. Itt is megmutathatják, hogy ki a jobb. Ha valamit nem tudnának, kérjenek segítséget a felnőttektől. Ha viszont valaki nem bír magával, akkor a közösségnek kell az ilyen gyereket megfékezni.

Horváth Zsuzsanna, Szilsárkány, Rákóczi u. 21.

A FIÚK KÖNNYELMŰBBEK . . .

Nálunk is hasonló a helyzet. A fiúk könnyelműbbek, mint a lányok. Mondhatnám úgy is, hogy természetünknél fogva több felelősséggel rendelkezünk, mint a fiúk. Néhány esettől eltekintve a fiúk rosszabb úttörők, mint a lányok.

Lehetne a fiúknak is ötletük, lehetnének aktívabbak is, csak hát őket ösztönözni kellene, talán néha még keményebben is!

Mázsa Gyöngyi, Kéthely, Kossuth u. 22.

Leveleiteket várjuk, címünk: Budapest, Jászai Mari tér 5. – 1397. A borítékra írjátok rá: HOVÁ TŰNTEK A FIÚK?

„A világűr mint az élet közege." Ez volt a témája az Űrhajósok Nemzetközi Szövetsége, Budapesten megtartott II. kongresszusának. 10 ország 28 űrhajósa találkozott, és értékelte a világűrben eddig végzett kutató-fejlesztő munkát. Elhangzott az is, hogy ma már elkezdődött a kozmikus ipar és szolgáltatások megalapozása is. Nem egyszerű úton jutott el eddig az emberiség hiszen a Jurij Gagarin űrrepülése óta eltelt közel 25 év alatt több mint 110, embert szállító űrhajó repült Föld körüli pályán, s a különböző állomások 209 űrhajósa csaknem 3900 napot töltött a világűrben. A további munkának azonban alapfeltétele, hogy a világűr a békés együttműködés, és ne háborús készülődés színtere legyen. Szó esett a jövő ürtechnikájáról és az űrállomásokon végzett munkáról is

ÉLET AZ ŰRÁLLOMÁSON

Az ember űrhajózása a viszonylag kis tömegű és méretű, egy vagy több személyt szállító űrhajók pályára állításával kezdődött, de csakhamar bebizonyosodott, hogy ezek a kamrányi méretű űrrepülőeszközök csak néhány napig képesek megteremteni az ember életfeltételeit. Hosszabb tudományos programok elvégzésére – korlátozott méretük és tömegük miatt – alkalmatlanok. Az ember világűrben tartózkodására csakhamar nagyobb űrobjektumot, űrállomást kellett kialakítani. Ez teremt ugyanis kedvező életfeltételeket a súlytalanság állapotában élő, intenzív tudományos munkát végző ember számára.

Az űrtechnika az 1970-es évek elejére tette lehetővé az első űrállomások felbocsátását. A Szovjetunióban komoly műszaki elemzés alapján fejlesztették ki a Szaljut elnevezésű, 100 köbméter térfogatú, tehát garzonlakásnyi méretű űrállomást. A Szaljutok közül jelenleg a hetedik még működik, de már Föld körüli pályára állították a szovjet ür-

A képen látható tárgyak nem egy modern kiállítás szobrai, hanem formatervezett űrszondák. Hallatlanul precíz műszereikkel figyelik, kutatják a világűrt, és rengeteg hasznos információt továbbítanak a földre. A földi állomások szakemberei ezeket az adatokat folyamatosan feldolgozzák, és hasznosítják a meteorológiai előrejelzésnél, a hírközlésben, sőt a mezőgazdaságban is

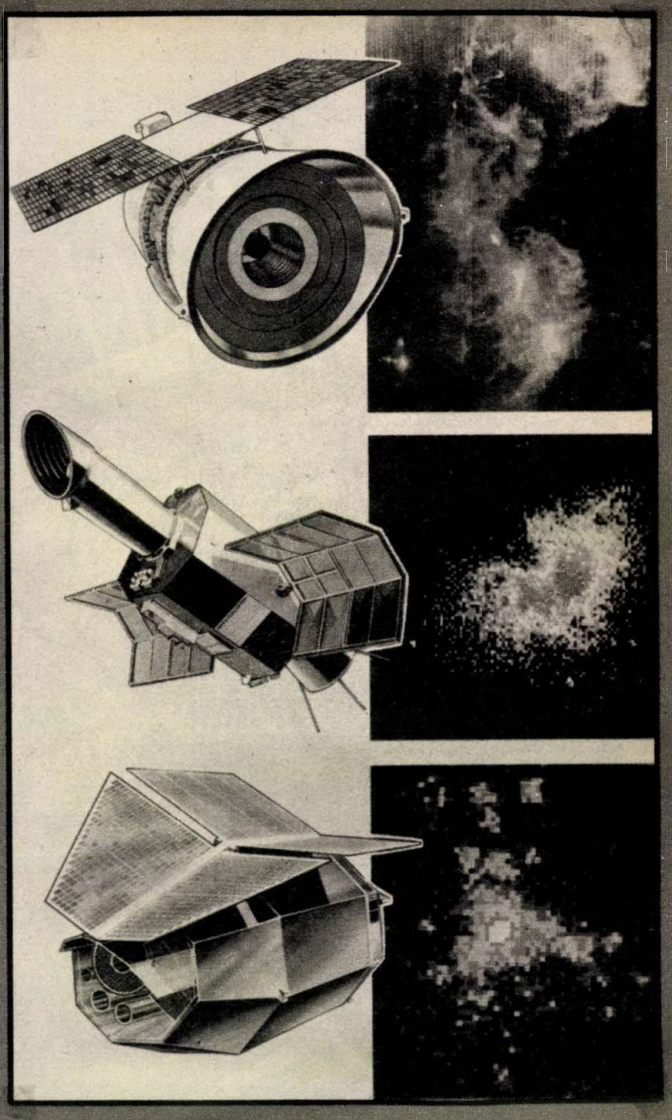

állomások újabb változatát, a Szaljuthoz hasonló nagyságú, de sokkal korszerűbb Mirt.

Kívül vákuum, belül levegő

Az űrállomásokon tevékenykedő űrhajósok életvitelének bemutatására vegyük példának a Szaljut űrállomást, amely még ma sem tekinthető elavultnak.

A Szaljut űrállomás fedélzeti rendszerei közül kétségkívül legfontosabb a személyzet huzamos űrben tartózkodásának feltételét megteremtő szerkezetek összessége, az úgynevezett életfenntartó rendszer. E szerkezetek szabályozzák és tartják a kívánt, illetve beállított értéken a belső légkör összetételét, nyomását, hőmérsékletét szolgáltatják az iváshoz, valamint a tisztálkodáshoz szükséges vizet, továbbá az élelmiszert. Fontos szerepe van a higiéniai berendezéseknek, a mosdónak, a zuhanyozónak, nemkülönben a WC-nek.

A levegőkondicionáló rendszer az űrállomás belső légkörének nyomását állandóan 1000 millibar (1 atmoszféra) körüli értéken tartja. Ez rendkívül fontos, ugyanis az űrállomás gyakorlatilag teljes vákuumban, légüres térben kering, ezért belső terének nyomását állandóan ellenőrizni és szabályozni kell. Erre szolgálnak a fülkék különböző pontjain elhelyezett nyomásmérők és az automatikus rendszer, amely a nyomásmérők által mutatott értékek alapján állandóan a beállított értéken tartja a légnyomást.

A légkör állandó összetételét a levegőt regeneráló berendezés tartja fenn, amelyhez kémiailag igen aktív anyaggal töltött egységek, valamint ventillátorok tartoznak. Az egyik ventillátor (a másik tartalék) állandóan mozgatja a levegőt és keringeti át a regeneráló blokkon keresztül. Itt a vízpára és a kémiai anyag reakciójának eredményeként oxigén válik ki. Ugyancsak ez az anyag nyeli el a levegőből a szén-dioxidot is. Az űrhajósok óránként 25 liter oxigént fogyasztanak el és ez alatt az idő alatt mintegy 20 liter szén-dioxidot lehelnek ki.

Napon vagy földárnyékban

Hasonlóképpen fontos az űrállomás belső terében a hőmérséklet kívánt értéken tartása. A technikai kivitelezés szempontjából az életfenntartó rendszernek ez a legbonyolultabb szerkezete. A helyzet ugyanis az, hogy az űrállomás keringésekor vagy földárnyékban, vagy pedig a Nap által besugárzott területen van. Eközben felületén rendkívül nagy hőmérsékletváltozás megy végbe. Az árnyékban a hőmérséklet mínusz 150 fok, a napsütésben pedig plusz 140, így a hőmérséklet-változás értéke csaknem 300 fok. Következésképp egy másfél órás Föld körüli fordulat során kétszer kell semlegesíteni ennek a hőmérséklet-változásnak a hatását, és az űrállomás belső fülkéjében olyan körülményeket teremteni, hogy ezt a jelentős hőmérséklet-ingadozást az űrhajósok ne érezzék meg. Erre a célra szolgál az űrállomás hőszigetelő burkolata, valamint a fülkék hőmérséklet-szabályozó szerkezete.

A hőmérséklet-szabályozó két egymástól független folyadékos szerkezet, az egyik a hűtő-, a másik a fűtőberendezés. Mindkettő külső és belső csővezetékekkel van ellátva, hőcserélő csőkígyókkal rendelkezik, amelyekben folyadék kering, s amelynek csövei feketére, illetve fehérre vannak festve. A Nap felmelegíti a feketére festett csőkígyókat, melynek következtében a benne keringő folyadék ugyancsak felmelegszik, és a belső csővezetékek révén felmelegíti az űrállomás belső tereit. A felesleges hőmennyiséget a fehérre festett csőkígyó adja le. Ez a rendszer szolgál az élelmiszer-tároló hűtőszekrény alacsony hőmérsékletének fenntartására is.

Űrmenü és űrzuhany

Az életfenntartó rendszer fontos részét képezik az élelmiszer-tároló és a főzőszerkezetek. Ezek a különféle hűtőszekrények, melegítő- és főzőberendezések, evő- és étkészletek, élelmiszertartályok, ételmaradék-gyűjtő edények.

Az űrállomás fedélzetén az ételt adagokra osztva tartják, konzervek és szárított termékek formájában. A menü hatnaponként ismétlődik, és az ételek speciálisan az űrrepülésre felkészített állapotban vannak. A húsételek fémkonzervekben vannak, a kenyér falatokra porciózva, és műanyag zacskóba van zárva.

Az űrhajósok a mosakodásra fertőtlenítő és tisztító oldattal telített törölközőket használnak. Ezeket használat előtt vízzel be kell nedvesíteni. A fogmosásra a fogkefe és habzásmentes fogpaszta szolgál. A villanyborotvák a levágott szőrszálak eltávolítására porszívóval vannak ellátva.

A Szaljut űrállomás fedélzetére a hosszú idejű űrutazások miatt zuhanyozóberendezést is felszereltek, amely egy henger alakú műanyag burok. Ebbe a vizet nyomás alatt vezetik zuhanyozófejen keresztül, és miután a víz a súlytalanság miatt nem gyűlik össze alul, ezért elszívóberendezéssel távolítják el a levegő-víz keveréket. A zuhanyozás közben az űrhajós a szájában lévő gégecsövön keresztül lélegzik és orrát csipesz zárja, nehogy légcsövébe vízcseppek kerüljenek.

A fedélzeti WC sajátos kialakítású, szagelszívóval ellátott szerkezet. Fontos része a kórházi „kacsához" hasonló, vizelet összegyűjtésére szolgáló berendezés.

Az életfenntartó rendszer fontos szerkezetei a huzamos súlytalanság káros hatásának ellensúlyozására szolgáló fizikai erőkifejtő berendezések; a futószőnyeg és az ergonómiai kerékpár, amelyek gyakori használatával az űrhajósok egészsége megőrizhető. A súlytalanság vérkeringési elégtelenségeit ellensúlyozza a pneumatikus vákuum ruha, amelynek felöltésével az alsó végtagokban is helyreállítható a normális vérkeringés.

Sz. Gy.

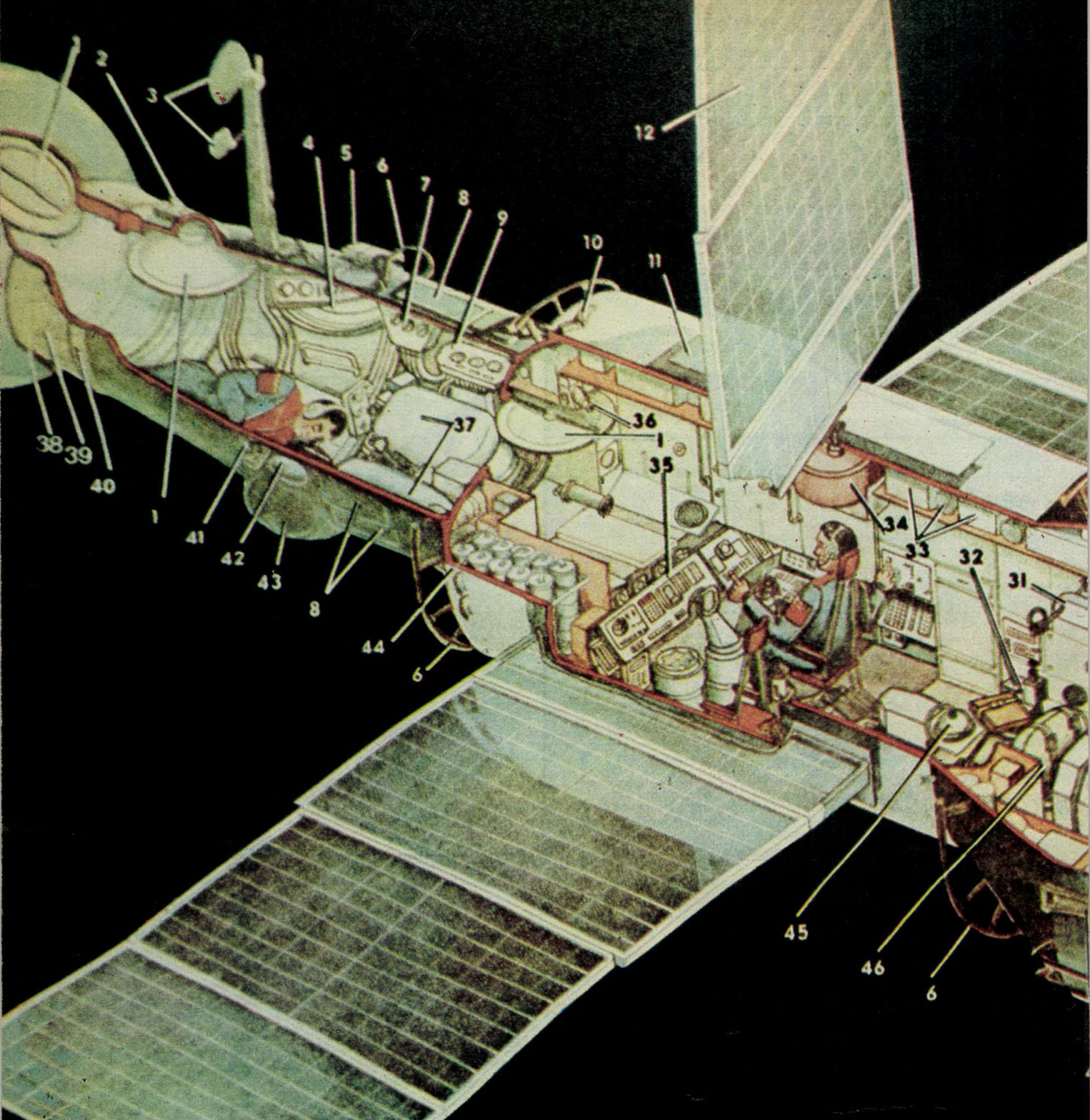

AZ ŰR-ÁLLOMÁS BELÜLRŐL

1 – átjáró nyílásfedél, 2 – tévékamera-tartó, 3 – az összekapcsoló rendszer rádióantennái, 4 – technológiai nyílás, fedéllel, 5 – külső műszerek, 6 – kapaszkodó, 7 – az átszállófülke pneumatikus rendszerének kezelőlapja, 8 – a hőszabályozó rendszer kezelőlapja, 9 – az űrbe való kilépés kapcsolótáblája, 10 – napelemek helyzetadója, 11 – védőborítás, 12 – napelemtábla, 13 – a telemetriai rendszer antennái, 14 – az űrhajós tömeget mérő műszer, 15 – halóhely, 16 – szemetzsilipelő, 17 – porszűrő, 18 – a hajtómű hidropneumatika rendszerének elemei, 19 – helyzetbeállító és stabilizáló hajtóművek fúvócsöve, 20 – szellőző-ventillátor, 21 – összekapcsolást figyelő tévékamera, 22 – tisztálkodószerek, 23 – WC és szemétgyűjtő, 24 – élelmiszer-tartalék, 25 – nézőke, 26 – tudományos-kutató műszerek, 27 – ivóvíz, 28 – üres szemétgyűjtők, 29 – táprendszerkapcsoló-tábla, 30 – fu-

ÉLET AZ ŰRÁLLOMÁSON

tószönyeg, 31 – kerékpáros érőmérő, 32 – fényképezőgép, 33 – elektronikus egységek, 34 – napelem-elfordító szerkezet, 35 – a parancsnoki ülés kapcsolótáblái, 36 – tévékamera, 37 – űrruhák, 38 – Szojuz űrhajó, 39 – az űrhajó aktív összekapcsoló szerkezete, 40 – az űrállomás passzív összekapcsoló szerkezete, 41 – a Nap helyzetének jelzője, 42 – ablak, 43 – sűrítettlevegő-tartályok, 44 – a levegő összetételének szabályozója, 45 – ivóvíztartály, 46 – tárolódoboz, 47 – burkolólemez-felerősítő csomópont, 48 – MKF–6M fényképezőgép, 49 – hajtóműtáprendszer csövei, 50 – táprendszer-gázpalackok, 51 – rádióantenna, 52 – hajtóanyagtartály, 53 – pályamódosító hajtómű, 54 – összekapcsolás-irányadó, 55 – űrhajó orbitális fülke, 56 – űrhajó visszatérő fülke.

»Kőbányáról nyomul a blues...«

Abbahagytuk a beszélgetést, s a képernyőre meredtünk. Amit Jimi Hendrix művel, azt nézni, hallgatni kell. Gyors rögtönzésbe fog a fekete gitáros, tekervényes utakon száguld a zene, lélektől lélekig száll a muzsika. Hendrix tarkójára emeli a gitárt, úgy játszik rajta, majd újra maga elé veszi, aztán a fogával tépi az ezüstösen megcsillanó húrokat. A vad, őserejű tombolás a szám refrénjébe fullad, kapunk még néhány fojtott akkordot, izgalmas effektust, a gospelek kiáltásaihoz hasonló éneket és vége. Szürkéskéken pislant néhányat a képernyő, lejárt a videoszalag, a tizenhat éve halott virtuóz következik.

— Na tessék — mondja Deák Bill Gyula — így kell bluest játszani —, majd mankójával a televízióhoz biceg, kikapcsolja a készüléket.

— Igen, de hát fantasztikus erő és fűtöttség kell ehhez a zenéhez — mondom és észreveszem a jelvényt a szakállas énekes bőrmellényén: Jimi Hendrix portréját. Hiába járt le a szalag, a tizenhat éve halott virtuóz mégis köztünk maradt.

— Erőt, fűtöttséget mondasz?! — kérdez vissza Deák Bill miközben a fiát a leckék megírására utasítja. — Ezt az életével, sorsával gyűjti össze az ember. Tízéves koromban úgy fociztam, hogy az emberek tátott szájjal néztek a téren. Aztán történt a lábammal az a szerencsétlen dolog, amit más interjúkban már annyiszor elmeséltem. Ehhez jön még, hogy igazi külvárosi környezetben nőttem fel, Kőbánya, Pongrác út... Nem a legelegánsabb környék. Szóval akkor kezdtem jól érezni magam, amikor a Siryusban meg a Kis-Rákfogóban, ezekben a jazzt és bluest játszó zenekarokban kiénekelhettem a keserűségeimet, örömeimet.

— A Siryusnak, a Kis-Rákfogónak sohasem voltál a tagja, csak egy-egy koncertre hívtak meg ezek az együttesek. Hogy lehet, hogy olyan hosszú ideig csak vállveregetéseket kaptál, de igazából nem figyelt fel rád senki?

— Hogy lehet?! Nem tudom... Sokaknak talán túl nyers volt a hangom, a stílusom. Néha éreztem, hogy talán változtatnom kellene rajta. Csak hát miért akartam volna más lenni, mint ami vagyok?! Csillogó forintokért?! Ma már túl vagyok a második önálló nagylemezemen is. Húsz évet töltöttem a színpadon, és ez a másfél szobás tanácsi lakás az összes vagyonom.

— Sajnáltatni akarod magad?

— Dehogyis! „Mindhalálig blues", ezt a címet adtam a második nagylemezemnek. Amíg ez a zene él és létezik, amíg erre kíváncsi valaki, addig én nagyon jól megvagyok.

— Talán meglennél nélküle is, az ország tulajdonképpen az „István, a király"-ban ismert meg téged igazán... Annak pedig semmi köze sincs a blueshoz, ehhez az amerikai feketéktől származó muzsikához.

— Ez igaz. Az István, a király a népzenei ihletettség miatt fogott meg. A történelmi ihlet tetszett az „Itt élned, halnod kell" című oratóriumban is. A „Jézus Krisztus szupersztár" pedig olyan alkotás, amit én alapműnek érzek mai világunkban. Hiba lenne visszafogottan, erő nélkül játszani, énekelni benne. Másfelől pedig ezeket a rockoperákat, meg az oratóriumot azért tartom lényegesnek, mert színpadra állításuk, megrendezésük a műfaj hazai elismerését is jelenti.

— Sohasem tanultál énekelni?

— De, három hónapig. Aztán abbahagytam, mert éreztem, hogy más irányba visznek azok az órák. Ne érts félre, nem a tanulás ellen akarok beszélni. Csakhogy ennek is akkor van értelme, ha az énekes egyéniségét, eredetiségét segíti kibontakozni, és nem tompítani.

— Szegeden, a szabadtéri játé[...]kon együtt szerepeltél a neves b[...]ritonistával, Gregor Józseffel a „[...]ézus Krisztus szupersztár"-ban. [...]le sem tudnál tanulni?

— Csak bámultam őt. Az a h[...]g- terjedelem, az az erő, az a din[...]i- ka valóban csodálatos. Majdne[...] omlanak a falak. Különben ha[...]k vagyunk. Mondtam is az ass[...]a nak: legalább egyszer sikerüln[...] a lecsód, ahogy a Gregor csiná[...]ség

— Mennyit próbálsz, menny[...]eri gozol naponta? [...]át.

— Változó. Most például, [...]eg- megy a Vígszínházban a „[...]sa- Krisztus szupersztár", meg e[...] C. tük a harmadik nagylemezem[...]óról teleit, eléggé zsúfolt a progr[...] hír, Vannak persze csendesebb n[...]a, a is. Olyankor kimegyek Kőba[...]lisz- Sokaknak csak gyárakat, c[...] szá- villamosokat juttat az eszükb[...]aror- kerületnév, nekem a szülő[...] igazi Ha csak tehetem, meglá[...]r gye- anyámat, ráköszönök a rég[...] hog[...] tokra... hidd el, szép órák e[...]ncer[...]

— Sok dalodban énekelsz [...] [...]b nyáról...

— Nem tudok, és nem is aka[...] szabadulni tőle. Ha egy elegáns [...] lában laknék, talán még többet [...] nék oda vissza, mint most. Tud[...] sohasem gondoltam, hogy egyszer[...] Vígszínház, vagy a Nemzeti szính[...] dára léphetek. Sohasem gondolta[...] hogy külföldi turnékra utazhat[...] majd zenekarokkal, sohasem gon[...]doltam, hogy ismerni fog majd az ország. Talán tízévesen, kint a grundon juthatott eszembe ilyesmi, miközben kergettük a kopott, fűzős labdát. Nem volt könnyű életem. Tudod mit hoztam magammal Kőbányáról? Kitartást, szívósságot. Ez olyan útravaló, amiért örökké hálásnak kell lennem.

S. F.

Fotó: Szalay Béla

HÓBORTOS ÖTLETEK

HASZNOS TANÁCSOK ISKOLÁSOKNAK

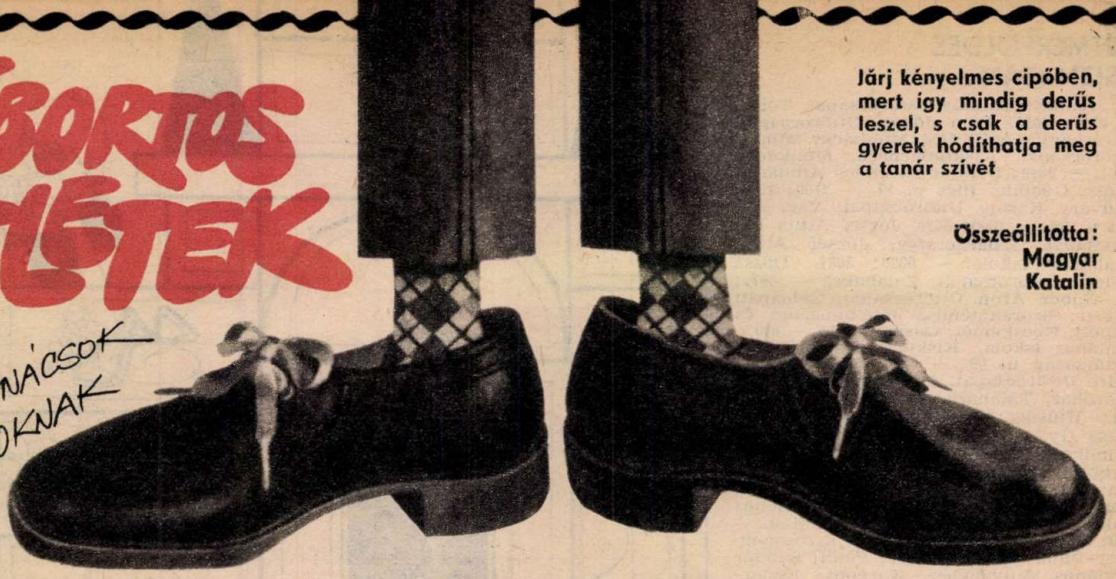

Járj kényelmes cipőben, mert így mindig derűs leszel, s csak a derűs gyerek hódíthatja meg a tanár szívét

Összeállította: Magyar Katalin

Légy ötletekeny és barkácsolj! A magad készítette jármű többet ér egy böhöm Mercedesnél is. Ilyen autóval kerekezni az iskolába – biztos siker!

Tanárodat mindig olyannak lásd, mint a jobb oldali hölgy, még akkor is, ha olyan, mint a bal oldali. Bizalom és hit kérdése az egész

Ne rezelj be, ha nem tudod a leckét, kapj elő egy mikrofont, és énekeld tanárodnak a híres slágert: „Szeretlek is, meg nem is . . .”

Ha választás elé állítanak: egy szekér pénz vagy egy jeles matekból, föltétlenül az utóbbit válaszd!

HÉTMÉRFÖLDES CSIZMÁBAN...

153. Helmeczi Mihály Úttörőcsapat, Törtel — 2747; 4805. Bem József Úttörőcsapat, Biatorbágy — 2051; 3455. Munkácsy Mihály Úttörőcsapat, Kiskunlacháza, Munkácsy tér 1. — 2340; Damjanich János Általános Iskola, Gödöllő, Illés u. 17. — 2100; 2617. Földváry Károly Úttörőcsapat, Vác, Árpád u. 66. — 2600; 3620. József Attila Úttörőcsapat, Zalaegerszeg, József Attila Általános Iskola — 9800; 3687. Dózsa György Úttörőcsapat, Zalabaksa — 8971; 868. Gábor Áron Úttörőcsapat, Zalaapáti — 8741; Szórakaténusz Játékmúzeum és Műhely. Kecskemét, Gáspár u. 11. — 6000; Általános Iskola, Kiskunmajsa, Tanácsköztársaság u. 69. — 6120; 5310. Ságvári Endre Úttörőcsapat, Csólyospálos — 6135; Úttörőház, Tataháza, Szabadság tér 2. — 6351; Ifjúsági és Úttörőház, Szeghalom, Dózsa Gy. u. 15-17. — 5520; Városi Úttörőelnökség, Orosháza — 5900; Kisdobos Szakbizottság, Békés, Szánthó A. u. 3. — 5630; 23. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Gyula, Kossuth L. u. 24. — 5700; Kisdobos Szakbizottság, Gyomaendrőd, Sallai u. — 5500; Révész Béla Úttörőház, Esztergom, Nagy-Duna sétány — 2500; Petőfi Sándor Általános Művelődési Központ, Esztergom, Petőfi S. u. 22. — 2500; Városi Kisdobos Szakbizottság, Esztergom, Kossuth u. 75. — 2500; Nagyközségi Úttörőelnökség, Bátonyterenye, Mozgalmi Ház — 3078; Tisza Antal Úttörőház, Szolnok, Réz u. 1. — 5000; 3270. Hámán Kató Úttörőcsapat, Kompolt — 3356; 2943. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Füzesabony, Szabadság u. 33. — 3390; 1000. Nemecz József Úttörőcsapat, Gyöngyös, Kócsag u. 40. — 3200; Úttörőház, Gyöngyös, Török I. u. 1. — 3200; Úttörőház, Heves, Deák F. u. 11. — 3360; Általános Iskola, Lőrinci, — 3021; 2442. Zalka Máté Úttörőcsapat, Budapest, Áldás u. 1. — 1025; Általános Művelődési Központ, Budapest, Hajló u. 4. — 1046; Fővárosi Állat- és Növénykert, Budapest, Állatkerti út 6-12. — 1146; Úttörőház, Budapest, Dagály u. 15/a — 1138; Úttörőház, Budapest, Kesztelli A. 43. — 1172; 152. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Bekecs — 3903; 4603. Hámán Kató Úttörőcsapat, Kazincbarcika, Újvárosi Általános Iskola — 3700; 2380. Kazinczy Ferenc Úttörőcsapat, Sátoraljaújhely, Deák u. 14. — 3980; 1262. Ságvári Endre Úttörőcsapat, Borsodnádasd — 3671; 6. számú Általános Iskola, — Leninváros — 3580; Általános Iskola, Ózd, Újváros tér — 3600; 2027. Magyar László Úttörőcsapat, Üttömös — 6784; 2099. Ságvári Endre Úttörőcsapat, Szikáncs — 6306; 2000. Erkel Ferenc Úttörőcsapat, Forráskút — 6793; 1971. Ady Endre Úttörőcsapat, Csengele — 6765; 2009. Dózsa György Úttörőcsapat, Pusztaszer — 6769; 1993. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Baks — 6768; 2025. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Ópusztaszer — 6767.

„EGYSZÉR VOLT, HOL NEM VOLT..."

Gogolya György Úttörőház, Budapest, Török Flóris u. 67. — 1203; 5498. Wilhelm Pieck Úttörőcsapat, Budapest, Ligeti K. u. 6-8. — 1215; 5002. Kilián György Úttörőcsapat, Zalaszentgrót, Csány László Általános Iskola — 8790; 3933. Árpád fejedelem Úttörőcsapat, Ráckeve, Kölcsey u. 7. — 2300; 2986. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Páty — 2071; 860. Ady Endre Úttörőcsapat, Kiskunhalas, Szabadság tér 6. — 6400; 629. Ady Endre Úttörőcsapat, Kalocsa, István u. 12/4 — 6300; Ifjúsági és Úttörőház, Szeghalom, Dózsa Gy. u. 15-17. — 5520; Városi Úttörőelnökség, Orosháza — 5900; Kisdobos Szakbizottság, Gyomaendrőd, Sallai u. — 5500; 2025. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Ópusztaszer — 6767; 1993. 6728; 2062. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Baks — 6768; 2062. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Mártély — 6636; 2094. József Attila Úttörőcsapat, Hódmezővásárhely, Árpád u. 8. — 6800; 2080. Radnóti Miklós Úttörőcsapat, Hódmezővásárhely, Hóvirág u. 1-3. — 6800; 2074. Kovács Imre Úttörőcsapat, Hódmezővásárhely, Klauzál u. 63. — 6800; 2079. Szántó Kovács János Úttörőcsapat, Erzsébettelek — 6800; 3835. Zrínyi Ilona Úttörőcsapat, Szentes, Kossuth tér 2. — 6600, 2110. Dózsa György Úttörőcsapat, Szentes, Beloiannisz u. 1. — 6600; 2961. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Sárisáp, Fő u. 97. — 2523; Petőfi Sándor Általános Művelődési Központ, Esztergom, Petőfi u. 22. — 2500; Révész Béla Úttörőház, Esztergom, Nagy-Duna sétány — 2500; Babits Mihály Városi Könyvtár, Esztergom, Táncsics u. 7. — 2500; 2528. Nedermann Ferenc Úttörőcsapat, Tatabánya, II. Bánhidai lakótelep — 2800; 3444. Váci Mihály Úttörőcsapat, Tatabánya, II. Dózsakerti lakótelep — 2800; Zalka Máté Úttörőház, Mezőkövesd — 3400; Egressy Béni Művelődési Központ, Kazincbarcika — 3700; Általános Iskola, Dédestapolcsány — 3643; Művelődési Ház, Izsófalva — 3741; 3856. Fodor Ferenc Úttörőcsapat, Cigánd — 3973; Városi Úttörőelnökség Kisdobos Szakbizottsága, Hatvan, Kossuth tér 4. — 3000; 809. Kossuth Lajos Úttörőcsapat, Mátrafüred, Üdülősor 1. — 3232; 3343. Dózsa György Úttörőcsapat, Parád, Kossuth u. 123. — 3240; Nagyközségi Úttörőelnökség, Bátonyterenye, Mozgalmi Ház — 3078.

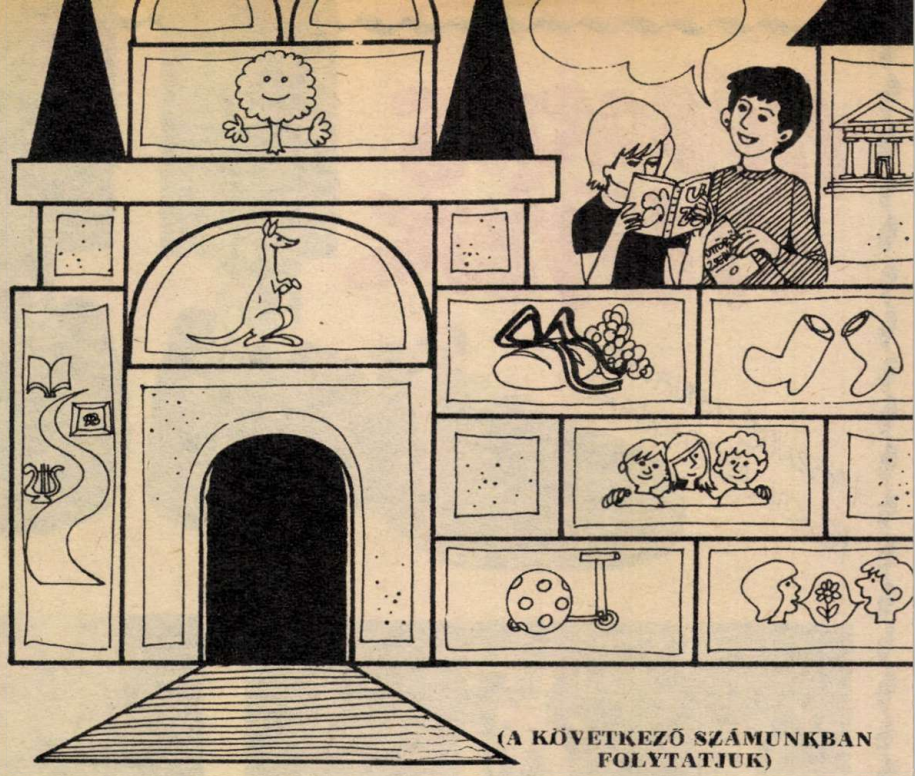

(A KÖVETKEZŐ SZÁMUNKBAN FOLYTATJUK)

VÁR A TERMÉSZET! TÉGED IS VÁR A TERMÉSZET!

326. Hunyadi János Úttörőcsapat, Nagykanizsa, Hunyadi Általános Iskola — 8800; 5056. Ságvári Endre Úttörőcsapat, Csömödér, Általános Iskola — 8957; 3641. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Dióskál, Általános Iskola — 8764; 1855. Kossuth Lajos Úttörőcsapat, Alsópáhok — 8394; 3604. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Páka — 8956; 4632. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Zalaszántó — 8353; 2218. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Karmacs — 8354; 1015. Szíklai Sándor Úttörőcsapat, Budakeszi, Széchenyi u. 141. — 2092; 15. Dobó Katica Úttörőcsapat, Cegléd, Eötvös tér 8. — 2700; 1932. Földváry Károly Úttörőcsapat, Cegléd, Szabadság tér 4. —2700; 153. Helmeci Mihály Úttörőcsapat, Törtel, Szabadság tér 2. — 2747; 1075. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Albertirsa, Győzelem u. 2. — 2730; 4259. Ságvári Endre Úttörőcsapat, Tápiószőllős, Kossuth u. 3. — 2769; 4033. Szondy György Úttörőcsapat, Bernecebaráti — 2639; 336. Zrínyi Ilona Úttörőcsapat, Kecskemét, Katona József tér 14. — 6000; 349. Hunyadi Mátyás Úttörőcsapat, Kecskemét, Béke tér 9. — 600; Robinson Túrabázis, Madaras, Vöröshadsereg u. 1. — 6456; Felsővárosi Általános Iskola, Baja, Bokányi Dezső u. 20-24. — 6500; Úttörőház, Kapuvár — 9330; 592. Kmetty György Úttörőcsapat, Csorna, Szabadság tér 4. — 9300; Városi Úttörőelnökség, Orosháza — 5900; Sport Szakbizottság, Gyomaendrőd, Hősök u. 45. — 5500; Ifjúsági és Úttörőház, Szeghalom, Dózsa u. 15-17. — 5520; József Attila Úttörőcsapat, Orosháza, Előd u. 17. — 5900; 4. sz. Általános Iskola, Orosháza — 5900; Városi Úttörőelnökség, Orosháza — 5900; Táborozási Szakbizottság, Békés, József Attila u. 12. — 5630; 2000. Erkel Ferenc Úttörőcsapat, Forráskút — 6793; 1971. Ady Endre Úttörőcsapat, Csengele — 6765; 2009. Dózsa György Úttörőcsapat, Pusztaszer — 6769; Nagyközségi Úttörőelnökség, Mórahalom — 6782; 1820. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Dorog, Iskola u. 1. — 2510; 3416. Steinmetz Miklós Úttörőcsapat, Tatabánya II. Sárbereki lakótelep — 2800; Arany János Általános Iskola, Esztergom-Kertváros — 2509; Révész Béla Úttörőház, Esztergom, Nagy-Duna sétány — 2500; József Attila Művelődési Ház, Dorog, Otthon tér 1. — 2510; Tolna megyei Úttörőelnökség, Táborozási és Turisztikai Szakbizottsága, Szekszárd, Beloiannisz u. — 7100; 669. Ady Endre Úttörőcsapat, Encs, Petőfi u. — 3860; 3174. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Bodrogszegi — 3917; 2237. Kossuth Lajos Úttörőcsapat, Kács —3424; Általános Iskola, Kazincbarcika, Dózsa Gy. u. — 3700; 676. Széchenyi István Úttörőcsapat, Arló — 3663; 1156. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Bükkszentkereszt, Széchenyi u. 2. — 3557; 2227. Kun Béla Úttörőcsapat, Miskolc, Kun B. u. 27. — 3527; Városi Úttörőelnökség, Salgótarján, Kossuth L. u. 8. — 3100; 2942. Arany János Úttörőcsapat, Halmajugra — 3273; 3095. Mező Imre Úttörőcsapat, Gyöngyösoroszi — 3211; 1000. Nemecz József Úttörőcsapat, Gyöngyös, Kócsag u. 40. — 3200; Városi Úttörőház, Gyöngyös, Török I. u. 1. — 3200; Általános Művelődési Központ, Sarud — 3336; 3176. Bolyai János Úttörőcsapat, Pély — 3381; 3177. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Boconád — 3368; 4586. Vak Bottyán János Úttörőcsapat, Gyöngyös, Jeruzsálem u. 1. — 3200; 2941. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Petőfibánya — 3023; 5147. Mező Imre Úttörőcsapat, Eger, Bartók B. tér 3. — 3300; Kókai László Úttörőház, Jászberény, Bercsényi u. 52. — 5100; 3438. Táncsics Mihály Úttörőcsapat, Abádszalók — 5341; 777. Kiss Pál Úttörőcsapat, Tiszafüred, Kiss Pál Általános Iskola — 5350; I. kerületi Úttörőelnökség, Budapest, Tábor u. 2-4 — 1012; 520. Frankel Leó Úttörőcsapat, Budapest, Lajos u. 34. — 1023; Rózsa Ferenc Úttörőház, Budapest, Marczibányi tér 5/a — 1022; Általános Iskola, Budapest, Árpád u. 161—163. — 1042; József Attila Úttörőcsapat, Budapest, Diadal u. 41. — 1172; Ságvári Endre Úttörőcsapat, Budapest, Hullay J. u. 98. — 1196; Gogolya György Úttörőház, Budapest, Török F. u. 67. — 1203; 651. Zrínyi Ilona Úttörőcsapat, Budapest, Tüzér u. 56. — 1134; Hajós Alfréd Úttörőház, Vác, Pf. 14. — 2600; 2000. Erkel Ferenc Úttörőcsapat, Forráskút, Általános Iskola — 6793; 3835. Zrínyi Ilona Úttörőcsapat, Szentes, Kossuth tér 2. — 6600; 3115. Szíklai Sándor Úttörőcsapat, Ecséd, Szabadság u. 141. — 3013.

JÁTSSZ VELÜNK!

1075. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Albertirsa, Győzelem u. 2. — 2730; 153. Helmeci Mihály Úttörőcsapat, Törtel — 2747; 15.

Elkezdődött az úttörőév,
megnyitották kapuikat a játékvárak.
Jegyzéküket most azért közöljük,
hogy felvehessétek velük a kapcsolatot:
értesítsétek őket,
hogy melyik játékot játsszátok,
levelezzetek velük – és általuk
a többiekkel, akik a ti játékotokat játsszák!

VÁR A JÁTÉKVÁR!

Dobó Katica Úttörőcsapat, Cegléd, Eötvös tér 8. — 2700; 3455. Munkácsy Mihály Úttörőcsapat, Kiskunlacháza, Munkácsy tér 1. — 2340; Karikás Frigyes Általános Iskola Diáksportköre, Gödöllő, Légszesz u. 1 .— 2100; 4437. Dózsa György Úttörőcsapat, Budaörs, Rózsa u. 16. — 2040; Úttörőelnökség, Monor, Kossuth L. u. 88. — 2200; Monori Tömegsport Egyesület, Monor, Pf. 51. — 2200; 3175. Táncsics Mihály Úttörőcsapat, Tarnazsadány — 3283; 809. Kossuth Lajos Úttörőcsapat, Mátrafüred, Üdülősor 1. — 3232; 2942. Arany János Úttörőcsapat, Halmajugra — 3273; 3445. Kossuth Lajos Úttörőcsapat, Eger, Egri u. 5. — 3300; 5002. Kilián György Úttörőcsapat, Zalaszentgrót, Csány László Általános Iskola — 8760; 5110. Ságvári Endre Úttörőcsapat, Lenti, 1. számú Általános Iskola — 8960; 3623. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Zalaszentiván — 8921; 2566. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Fertőszentmiklós, Szent István u. 48. — 9444; 5538. Arany János Úttörőcsapat, Fertőszéplak — 9436; Kellner Sándor Általános Iskola, Sopron, Kellner S. u. 34. — 9400; Kodály Zoltán Úttörőcsapat, Győr, Tárogató u. 18. — 9028; 4. számú Általános Iskola, Orosháza — 5900; Városi Úttörőelnökség, Orosháza — 5900; Sport Szakbizottság, Gyomaendrőd, Hősök útja 45. — 5500; Sport Szakbizottság, Békés, József A. u. 12. — 5630; 2577. Ságvári Endre Úttörőcsapat, Bábolna, Iskola u. 1. —2943; József Attila Általános Iskola, Esztergom, Bánomi u. — 2500; 5036. Sziklai Sándor Úttörőcsapat, Tatabánya, VI. Néphadsereg u. 111. — 2800; Nagyközségi Úttörőelnökség, Rétság, Rákóczi u. 54. — 2651; Tisza Antal Úttörőház, Szolnok, Réz u. 1. — 5000; 1375. Vasvári Pál Úttörőcsapat, Tiszaszentimre — 5322; 3438. Táncsics Mihály Úttörőcsapat, Abádszalók — 5241; 3154. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Nagyiván — 5363; Asztalos János Ifjúsági Park, Budapest, Diószegi S. u. 27. — 1039; Általános Iskola, Budapest, Nap u. 33. — 1082; Steinmetz Miklós Úttörőcsapat, Budapest, Ujlak u. 110. — 1173; Ady Endre Úttörőcsapat, Budapest, Pannónia u. 12. — 1192; Gogolya György Úttörőház, Budapest, Török u. 57. — 1203; 2403. Ady Endre Úttörőcsapat, Budapest Tomori u. 2. — 1131; 8576. Sollner József Úttörőcsapat, Budapest, Tomori u. 28. — 1131; 45. Teleki Blanka Úttörőcsapat, Budapest, Bajza u. 49—51. — 1063; 2110. Dózsa György Úttörőcsapat, Szentes, Beloiannisz u. 1. — 6600; Nagyközségi Úttörőelnökség, Mórahalom — 6782; 2074. Kovács Imre Úttörőcsapat, Hódmezővásárhely, Klauzál u. 63. — 2800; 2099. Ságvári Endre Úttörőcsapat, Szikáncs — 6306; 2062. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Mártély — 6636; 2000. Erkel Ferenc Úttörőcsapat, Forráskút — 6793; 1871. Ady Endre Úttörőcsapat, Csengele — 6765; Mező Ferenc Általános Iskola, Mezőkövesd — 3400; 1. számú Általános Iskola, Sajószentpéter, Harica u. 1. — 3770; Kertvárosi 2. számú Általános Iskola, Kazincbarcika, Herbólyai u. — 3700; 2223. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Tiszakarád — 3971; 2236. Egressy Béni Úttörőcsapat, Mezőcsát — 3450; 1384. Szamuely Tibor Úttörőcsapat, Nyékládháza, Kossuth u. 54. — 3433; 1288. Kilián György Úttörőcsapat, Miskolc, Könyves K. u. 4. — 3534; 3250. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Kisgyör — 3556; 1715. Dobó István Úttörőcsapat, Harsány — 3555; 2167. Vándor Sándor Úttörőcsapat, Miskolc, Vörösmarty u. 76. — 3530; 16. Gábor Áron Úttörőcsapat, Miskolc, Nagyváthy u. 5. — 3530; 1436. Pataki István Úttörőcsapat, Miskolc, Fazola u. 2. — 3534.

KENGURU

Általános Iskola, Hatvan, Szalkai u. — 3000; 928. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Soltvadkert, Bocskai u. 2. — 6230.

A SZÜLŐFÖLDÉRT!

5574. Hollós Korvin Lajos Úttörőcsapat, Budapest, Bárczi G. u. 2. — 1039; 4655. Béri Balogh Ádám Úttörőcsapat, Zalavár — 8392; 1539. Zrínyi Miklós Úttörőcsapat, Perbál — 2074; Szórakaténusz Játékmúzeum és Műhely, Kecskemét, Gáspár A. u. 11. — 6000; Lackner Általános Iskola, Sopron — 9400; Ifjúsági és Úttörőház, Szeghalom, Dózsa Gy. u. 17. — 5520; 2099. Ságvári Endre Úttörőcsapat, Szikáncs — 6306; 2094. József Attila Úttörőcsapat, Hódmezővásárhely, Árpád u. 8. — 6800; 2074. Kovács Imre Úttörőcsapat, Hódmezővásárhely, Klauzál u. 63. — 6800; 2071. Ságvári Endre Úttörőcsapat, Hódmezővásárhely, Ságvári u. 6. — 6800; 2079. Szántó Kovács János Úttörőcsapat, Erzsébettelek — 6800; 2027. Magyar László Úttörőcsapat, Üttömös — 6784; 4917. Móra Ferenc Úttörőcsapat, Kistelek, Petőfi u. 9. — 6760; 1971. Ady Endre Úttörőcsapat, Csengele — 6765; 2025. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Ópusztaszer — 6767; Balassa Bálint Múzeum, Esztergom, Bajcsy Zs. u. 28. — 2500; Komárom Megyei Levéltár, Esztergom, Deák F. u. 2. — 2500; Esztergom Barátainak Egyesülete, Esztergom, Monteverdi u. 12. — 2500; 3289. Dózsa György Úttörőcsapat, Tatabánya, II. Vadász u. 24. — 2800; 3329. Bottyán János Úttörőcsapat, Vértesszőlős — 2837; Városi Úttörőház, Szekszárd, Bajcsy Zs. u. 8. — 7100; Kertvárosi 2. számú Általános Iskola, Kazincbarcika, Herbólyai u. — 3700; Központi Általános Iskola, Kazincbarcika, Józserencsét ú. — 3700; 2784. Dobó István Úttörőcsapat, Parasznya — 3777; 83. Kossuth Lajos Úttörőcsapat, Miskolc, Éder Gy. u. 1. — 3527; 3175. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Onod — 3551; Városi Úttörőelnökség, Balassagyarmat, Rákóczi u. 17—21. — 2660; 3279. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Füzesabony, Kossuth u. 1. — 3390; Városi Úttörőház, Heves, Deák F. u. 11. — 3360; 4843. Mikszáth Kálmán Úttörőcsapat, Erdőtelek —3358; 1638. Dózsa György Úttörőcsapat, Átány — 3371; 3275. Szamuely Tibor Úttörőcsapat, Lőrinci — 3021; Sziklai Sándor Úttörőház, Kisújszállás — 5310; 1334. Ságvári Endre Úttörőcsapat, Jászfényszaru — 5126; 2960. Zrínyi Ilona Úttörőcsapat, Kunszentmárton, Deák F. u. 4. — 5440; Róke László Úttörőház, Budapest, Petur u. 7. —1192.

A MŰVÉSZETEK VÁNDORÚTJÁN

5631. Vágó Béla Úttörőcsapat, Budapest, Vizafogó sétány 2. — 1133; 3443. József Attila Úttörőcsapat, Heves, Hunyad u. 24. — 3360; 4586. Bottyán János Úttörőcsapat, Gyöngyös, Jeruzsálem u. 1. — 3200; 2864. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Sármellék — 8391; 2988. Kossuth Lajos Úttörőcsapat, Herceghalom — 2053; Szórakaténusz Játékmúzeum és Műhely, Kecskemét, Gáspár A. u. 11. — 6000; 165. Kossuth Lajos Úttörőcsapat, Lövő, Fő u. 183. — 9461; 209. Széchenyi István Úttörőcsapat, Nagycenk — 9484; Úttörőház, Mosonmagyaróvár — 9200; Ifjúsági és Úttörőház, Szeghalom, Dózsa Gy. u. 15—17. — 5520; Városi Tanács Művelődésügyi Osztálya, Orosháza — 5900; Közművelődési Szakbizottság, Gyomaendrőd, Hősök útja 45. — 5500; 2743. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Miskolc, Forgács u. 18. — 3528; Városi Úttörőelnökség, Pásztó, Szabadság u. 58. — 3060; Lékai János Úttörőház, Törökszentmiklós — 5200; 777. Kiss Pál Úttörőcsapat, Tiszafüred, Somogyi B. u. — 5350; 1134. Ságvári Endre Úttörőcsapat, Jászfényszaru — 5126; 2080. Radnóti Miklós Úttörőcsapat, Hódmezővásárhely, Hóvirág u. 1—3. — 6800; 2074. Kovács Imre Úttörőcsapat, Hódmezővásárhely, Klauzál u. 63. — 6800; 2099. Ságvári Endre Úttörőcsapat, Szikáncs — 6806; 2062. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Mártély — 6636; Tájház, Hódmezővásárhely, Ady u. 1. — 6800; Gyermekkönyvtár, Hódmezővásárhely, Ady u. 3. — 6800; 2029. Petőfi Sándor Úttörőcsapat és Új Élet Művelődési Ház, Sándorfalva — 6762; Ady Endre Művelődési Ház, Szeged—Algyő, Szegedi u. 16. — 6750; Bartók Béla Művelődési Központ, Szeged, Vörösmarty u. 3. — 6720; Juhász Gyula Művelődési Központ, Szeged—Tápé, Budai Nagy A. u. 20. — 6753; Ifjúsági Ház, Szeged, Komócsin Z. tér 2/a. — 6720; 1971. Ady Endre Úttörőcsapat, Csengele — 6765; 2123. Tömörkény István Úttörőcsapat, Szeged, Április 4. útja 8. — 6725.

TÁJAK—KOROK—MÚZEUMOK

Városi Tanács Művelődésügyi Osztálya, Orosháza — 5900; 2062. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Mártély — 6636; Helytörténeti Gyűjtemény, Leninváros, Bartók u. — 3580; Nagyközségi Úttörőelnökség, Szécsény, Rákóczi u. 113. — 3170; „Damjanich János" Megyei Múzeum, Szolnok, Kossuth tér — 5000; Kókai László Úttörőház, Jászberény, Bercsényi u. 52. — 5100; Városi Könyvtár, Jászberény, Dózsa Gy. u. 1. — 5100.

ÉRTENI EGYMÁST!

5025. Szollár István Úttörőcsapat, Keszthely, Egry József Általános Iskola — 8360; 750. Teleki Blanka Úttörőcsapat, Keszthely, Szendrey Júlia Általános Iskola — 8360; Béke Klub Szigetszentmiklós, Hazafias Népfront székháza — 2310; 1995. II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat, Baks — 6768; 2025. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Ópusztaszer — 6767; Révész Béla Úttörőház, Esztergom, Nagy-Duna sétány — 2500; Espoo Barátok Egyesülete, Esztergom, Városi Tanács — 2500; 484. Zrínyi Ilona Úttörőcsapat, Piliscsaba-alsó, Béla u. 42. — 2081; 5387. Hunyadi János Úttörőcsapat, Szerencs, Rákóczi u. 93. — 3900; 421. Esze Tamás Úttörőcsapat, Sátoraljaújhely, Esze T. u. 14. — 3980; 1262. Ságvári Endre Úttörőcsapat, Borsodnádasd — 3671; Fodor József Úttörőház, Karcag, Püspökladányi u. — 5300; 1127. Dobó István Úttörőcsapat, Jászárokszállás, Április 4. u. — 5123; 1377. Széchenyi István Úttörőcsapat, Jászárokszállás, Köztársaság tér — 5123; 305. Ságvári Endre Úttörőcsapat, Budapest, Hegedű u. 3. — 1063; Úttörőház, Budapest, Dagály u. 15/a — 1138; Ifjúsági és Úttörőház, Gyula, Béke sugárút 67. — 5700; Szakági Szakbizottság, Gyomaendrőd, Népliget u. 5. — 5500.

Az 1987/88-as tanévre a 14. életévüket betöltött és általános iskolát végzett **lányokat szövő szakmára** beiskolázunk szakmunkástanulónak. Tanulmányi idő 3 év. Juttatások: 500 Ft alap, társadalmi ösztöndíj, plusz 100—200 Ft — tanulmányi eredménytől függő — tanulmányi pótlék; 200 Ft kiemelt szakmapótlék; tanulmányi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően: I. évben 50—450 Ft, II. évben 50—540 Ft, III. évben 50—820 Ft. **Fiúkat villanyszerelő, forgácsoló, géplakatos, textilipari gépszerelő szakmára** iskolázunk be szakmunkástanulónak. Tanulmányi idő 3 év.

Juttatások: 500 Ft alap, társadalmi ösztöndíj, plusz 100—200 Ft — tanulmányi eredménytől függő — tanulmányi pótlék; tanulmányi ösztöndíj, a tanulmányi eredménytől függően: I. évben 50 Ft-tól 400—500 Ft, II. évben 50 Ft-tól 500—600 Ft, III. évben 50 Ft-tól 800—900 Ft.

Ingyenes munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Ebédet 4 forintért biztosítunk az iskolában és az üzemi gyakorlat idejére a gyárban. A vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás, évente egy alkalommal. Kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga letétele után szövő munkakörben 5 százalék szakmunkás-, valamint műszakpótlékkal 4500—7500 Ft/hó; a többi munkakörben a bérbesorolási kategóriától függően alakul a kereset. A továbbtanulást támogatjuk.

Jelentkezni lehet személyesen: hétfőtől csütörtökig, 8—15. óráig, a személyzeti osztályon. PATEX Angyalföldi Szövőgyár, Budapest, XIII., Fáy u. 81—83. — 1135.

Levélre részletes tájékoztatót küldünk.

Cím: Budapest, Pf. 391. — 1394.

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

A PAMUTTEXTILMŰVEK BUDAI GYÁRA az 1987—88-as tanévre felvesz általános iskolát végzett **lányokat fonó és szövő; fiúkat textilgépszerelő, lakatos, villanyszerelő, esztergályos szakmákra szakmunkástanulónak.**

Tanulmányi idő 3 év. Felvételi vizsga nincs!

Ösztöndíj: a tanulmányi ösztöndíj az eredménytől függően 500—960 Ft; a társadalmi ösztöndíj egységesen 500 Ft havonta, + 100, 150, 200 Ft tanulmányi pótlék.

Juttatások: — 4 Ft térítésért teljes ellátást biztosítunk (napi háromszori étkezés); — ingyenes kollégiumi elhelyezés; — iskolaköpenyt, füzetcsomagot, tankönyvet, munkaruhát térítésmentesen adunk; — évente kedvezményes vásárlás a gyár termékeiből; — a tanulók részére 50%-os utazási kedvezményt biztosítunk; — a III. éves tanulókat teljesítménybérben foglalkoztatjuk.

A szakmunkásvizsga után jó kereseti lehetőség. A lányokat 160 Ft-os térítés ellenében modern leányszállókon, a fiúkat gyári albérletben helyezzük el.

A továbbtanulásra szakirányú középiskolában lehetőséget biztosítunk.

Jelentkezés:
PTM Budai Gyára,
személyzeti osztály,
Budapest, Pf.: 43. — 1502
Telefon: 662-688

A MAHART HAJÓJAVÍTÓ LEÁNYVÁLLALAT

szakmunkástanuló-felvételt hirdet a következő szakmákra: szerkezetlakatos (hajóépítő), hegesztő, csőhálózat-szerelő, ács, asztalos, villanyszerelő, festő-mázoló, géplakatos (motorszerelő), esztergályos.

Juttatások:

- munkaruha, kedvezményes étkezés;
- kollégiumi elhelyezés;
- a III. évben teljesítmény-(szakmunkás)bérezés;
- társadalmi tanulmányi ösztöndíj-szerződés esetén állandó kedvezményes vasúti igazolvány.

Üzemeink vannak Budapesten, Dunaharasztin, Szegeden.

Jelentkezni lehet a vállalat személyzeti és oktatási osztályán, Budapest, Pf. 97. — 1325, vagy Budapest, IV., Népsziget. Telefon: 697-777; szegedi üzemünkben: Szeged-Tápé — 6753.

A KÖNYVFUTÁR ELVISZI A KÖNYVET AZ OTTHONODBA!

... pld. **ABLAK—ZSIRÁF**
Képes gyermeklexikon — — — — — — — 85 Ft

... pld. **Arany János: TOLDI-TRILÓGIA** — — — 37 Ft

... pld. **Barta Gábor: NÁNDORFEHÉRVÁR, 1456**
180 képpel díszített kötet
a Nándorfehérvárért folyó harcról — — 50 Ft

... pld. **Beecher-Stowe, Harriet:**
TAMÁS BÁTYA KUNYHÓJA — — — — 42 Ft

... pld. **Biró Ferencné—Csorba Csaba —Rékássy Csaba:**
ÉVEZREDEK HÉTKÖZNAPJAI
Élet a középkori Európában
és Magyarországon — — — — — — 68 Ft

... pld. **GÖRÖG REGÉK** — — — — — — — — 45 Ft

... pld. **Kovács Klára: ABÉCÉORSZÁG**
Kiegészítő olvasókönyv
első osztályosoknak — — — — — — 51 Ft

... pld. **Mikszáth Kálmán: A NOSZTY FIÚ ESETE TÓTH MARIVAL** — — — — — — — 58 Ft

... pld. **NÉZZ KÖRÜL!**
Környezetismereti olvasókönyv
az általános iskola 3—4. osztálya számára 47 Ft

... pld. **Pataki Mária: A VÉGZETES JÓSLAT**
Történetek a görög—római mitológiából 35 Ft

... pld. **Urbán Aladár: PÁKOZD, 1848**
A magyar honvédsereg első próbája,
a pákozdi győzelem — — — — — — — 35 Ft

... pld. **Varga Domokos—Varga András:**
ÉG ÉS FÖLD
Kérdések könyve — — — — — — — — 120 Ft

... pld. **R. Várkonyi Ágnes:**
BUDA VISSZAVÍVÁSA, 1686
Buda várának felszabadítása
a török uralom alól, 300 képpel — — — 40 Ft

... pld. **Vörösmarty Mihály: CSONGOR ÉS TÜNDE** 20 Ft

... pld. **Zimányi Vera: LEPANTO, 1571**
A világtörténelem egyik legnagyobb
tengeri csatája — — — — — — — — 26 Ft

A felsorolt kötetek, és a forgalomban levő kiadványok megrendelhetők.

Postán utánvéttel szállítunk, a portóköltséget felszámítjuk.

A megrendelő neve: .....

Pontos címe (irányítószámmal): .....

.....

Címünk: Állami Könyvterjesztő Vállalat
KÖNYVFUTÁR KÖNYVKÜLDŐ SZOLGÁLAT
1476 Budapest, Postafiók: 128.
IX., Dési Huber u. 7.
Telefonszám: 477-138.

Szeretnél valamilyen szép szakmát tanulni?
Gyere tanulónak a Kossuth Nyomdába!
Választhatsz a

betűszedő,
magasnyomó gépmester,
síknyomó gépmester
könyvkötő,
nyomdagépszerelő és
villamos-berendezés-szerelő
szakmák közül.

Keress fel minket szüleiddel, bemutatjuk a választható szakmákat.

Jelentkezni lehet naponta 8—14 óra között a Kossuth Nyomda személyzeti és oktatási osztályán.
Budapest V., Alkotmány u. 3. Telefon: 117-298/119.

Juttatásaink:

— a tanulmányi eredménytől függően 400—1050 Ft társadalmi-tanulmányi ösztöndíj;
— 4 Ft-ért étkezés;
— sportolási, szórakozási lehetőség;
— üdülés a Balatonnál és Galyatetőn.

Továbbtanulási lehetőség a Nyomdaipari Szakközépiskolában.

LÁNYOK, FIGYELEM!

Csak 3 év szorgalom, s a jövedelmed havonta 4500—6500 Ft lehet!
Az 1987 szeptemberében induló tanévre várjuk az általános iskolát végzett vagy most végző lányok jelentkezését **budapesti és vidéki gyáregységeinkbe fonalgyártó szakmára.**
Már a tanulóévek alatt is sok-sok kedvezmény!
Kollégiumi, leányotthoni elhelyezés kb. 150 Ft-ért. Ingyen tanszerek. Munkaruhát, iskolaköpenyt biztosítunk. 6 Ft-ér napi háromszori étkezés.
Havonta — évfolyamtól és tanulmányi eredménytől függően — 250—1100 Ft tanulmányi ösztöndíj, plusz társadalmi ösztöndíj, mely két részből áll: 500 Ft alapösztöndíj és a tanulmányi eredménytől függően 150—2500 Ft tanulmányi pótlék.

VÁLASSZ GYÁREGYSÉGEINK KÖZÜL!

PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT: MASTERFIL

— Lőrinci Gyára, Budapest, Gyömrői út 85—91. 1183;
— Kaposvári Gyára, Kaposvár, Jutai út 6. 7400;
— Miskolci Gyára, Miskolc, József A. u. 21. 3527;
— Váci Gyára, Vác, Vám u. 1. 2600;
— Újpesti Cérnagyár, Budapest, Váci út 91. 1044;
— Bácsalmási Gyára, Bácsalmás, Rákóczi u. 11. 6430.

„Fonalgyártó szakma — 1214-1" megjelöléssel várjuk továbbtanulási jelentkezési lapodat a számodra legmegfelelőbb gyáregységünk személyzeti-oktatási osztályán.

Kérésedre postafordultával részletes tájékoztatást küldünk!

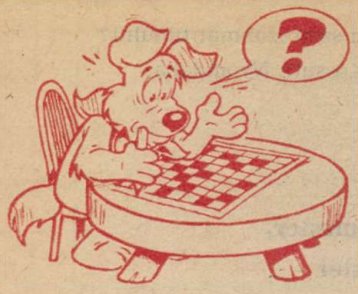

TÖPRENGŐ

SZERKESZTI:
V. SÓLYOM ERZSÉBET

Rejtvényeink megfejtését lehetőleg postai levelezőlapon küldd be. Ha csak kettőt tudsz megfejteni – és azok jók –, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson.

Beküldési határidő: november 20.

Címünk: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397. A borítékra vagy a levelezőlapra írd rá: „TÖPRENGŐ".

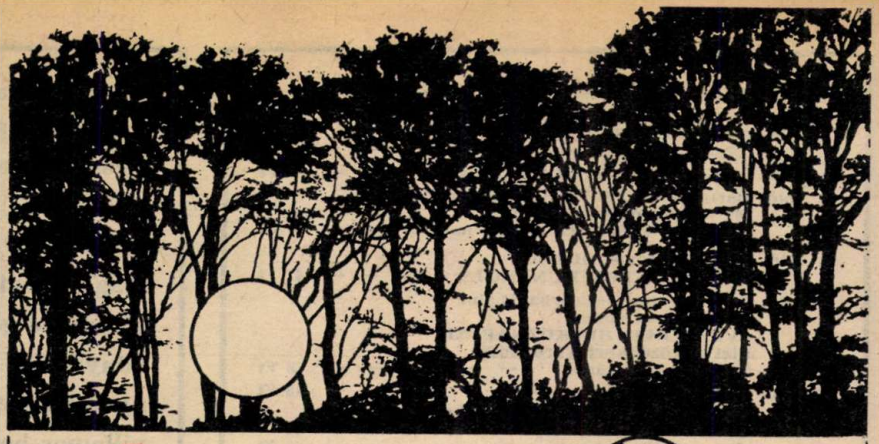

ERDŐ SZÉLÉN. Fák, bokrok és egy üres kör. Ez utóbbi eltűntethető, ha az alul látható hét rajz közül kikeresed azt, amelyik pontosan odaillik.

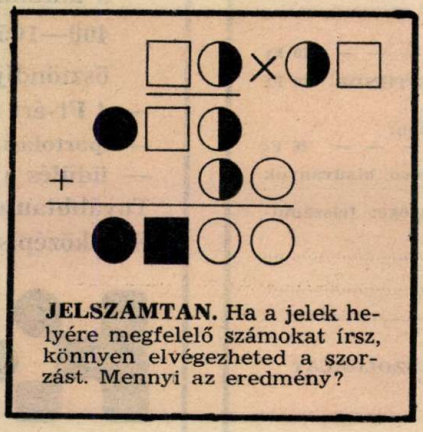

JELSZÁMTAN. Ha a jelek helyére megfelelő számokat írsz, könnyen elvégezheted a szorzást. Mennyi az eredmény?

TUDOD-E? A Naprendszer második legnagyobb bolygóját láthatod a felvételen. Jellegzetes gyűrűjéről könnyen kitalálható, hogy melyikről van szó. Írd meg azt is, hogy mi a neve a két űrszondának, amelyek megközelítve az égitestet, nagy jelentőségű fotókat készítettek róla!

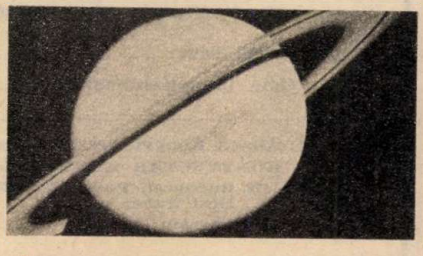

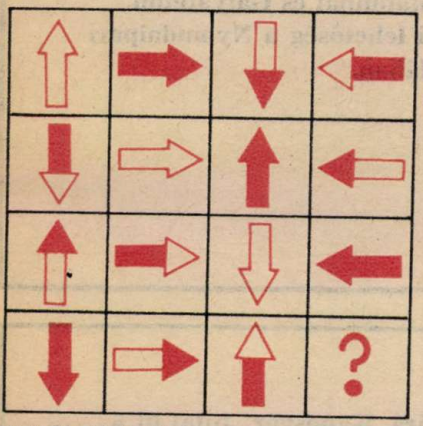

FEHÉR-FEKETE. A sorokban a nyilak logikus sorrendben követik egymást. Ezek szerint milyen nyíl kerül a kérdőjel helyére?

KÉPREJTVÉNYEK

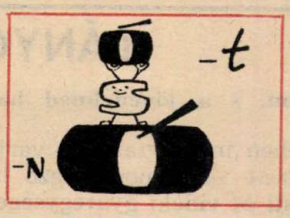

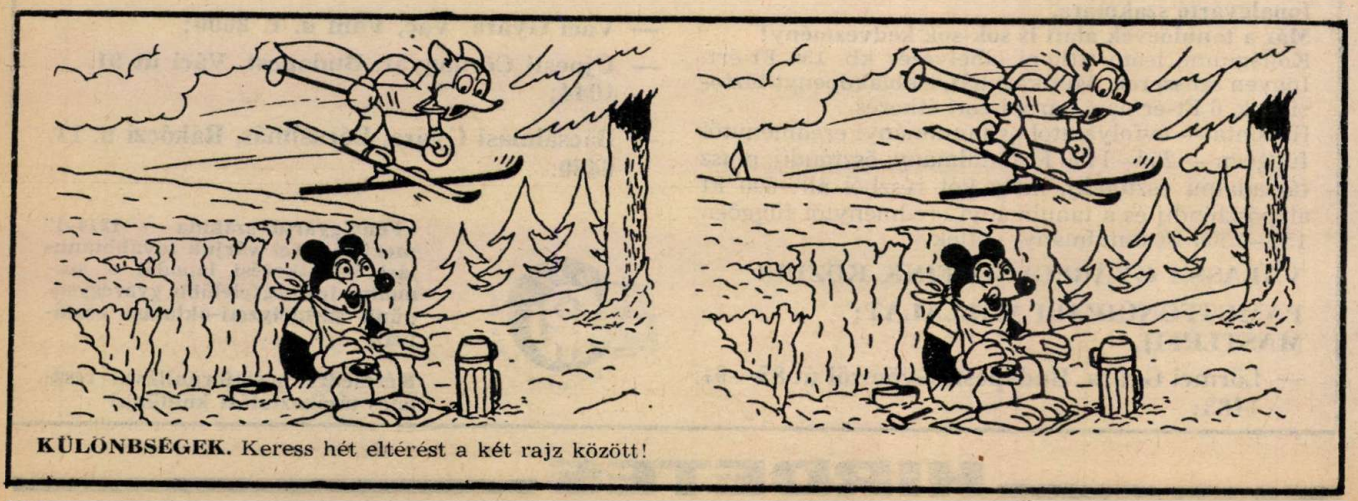

KÜLÖNBSÉGEK. Keress hét eltérést a két rajz között!

FEJTÖRI

Történelmi játéksorozatunk újabb fordulójához érkeztünk. A FEJTÖRI tábora hónapról hónapra örvendetesen bővül. Többen jelezték, hogy külön füzetbe ragasztják, s így összegyűjtik az egyes fordulók feladatait. Ezt hasznos dolognak, követendő példának tartjuk, mivel egyrészt később visszalapozva sok ismeretet felfrissíthetsz általuk, másrészt ötleteket adhatnak vetélkedők feladatainak összeállításához. Mint már írtuk, nemcsak havonta jutalmazzuk egy-egy szép könyvvel a legjobb megoldást beküldő tanulókat, hanem küldeményeiteket megőrizzük, és a tanév végén a legjobbak külön jutalomban részesülnek.

MELYIK ESZTENDŐBEN JÁRUNK?

1. Kire ismersz az itt felsorolt adatok alapján?
   a) Tanítója Bornemissza Péter lelkész-író volt.
   b) Miksa császár pohárnoka volt a bécsi udvarban.
   c) Élt 40 évet.
   d) „Lettovább Júliát
   s letinkább Coeliat
   ezideig szeretem,
   Attól keservessen,
   S ettől szerelmessen,
   vígan már búcsút vettem,
   most Fulvia éget . . .„
2. Melyik városra utalnak ezek az adatok és a metszet?
   a) Itt született államalapító királyunk.
   b) Egyházi központ ma is.
   c) A vár évszázadokon keresztül fontos hadi szerepet játszott.

Feladat: ismertesd 3—4 mondatban azt az eseményt, amely összekapcsolja a megfejtésül kapott személy és város nevét!

Beküldési határidő: december 1.

A megfejtéseket a szerkesztőség címére várjuk. A leveledre írd rá: FEJTÖRI.

NYERTESEK

A 86/25. számunk rejtvényeinek megfejtéséért jutalmat kapnak: Kaszak Nikolette, Budapest; Ballagó Zoltán, Jászdózsa; Dobrai István, Karcag; Firányi Zita, Baja; Fűri Emese, Medgyesegyháza; Gosztonyi Ferenc, Szombathely; Gyaraki Ferenc, Békéscsaba; Hamvas Móni, Dorog; Hatlaczki Beatrix, Gödöllő; Harsányi Gábor, Örkény; Kolozsvári Irén, Okány; Kontra Enikő, Tomajmonostora; Koszogovits Szabolcs, Halogy; Kupás Dénes, Ózd—Szentsimon; Naár Ildikó, Sárospatak; Palchuber Gábor, Bátorterenye; Perédi Patrícia, Budaörs; Shala Aliz, Bakonynána; Suki Zoltán, Törökbálint.

A nyereményeket postán küldtük el.

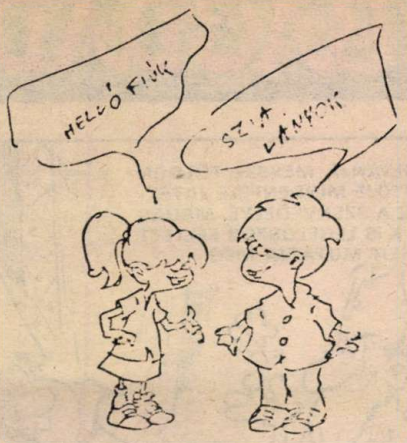

A MI SZAKMÁNK VÁR MÉG RÁTOK!

Legyetek a „FEHÉR MÍVESSÉG" mesterei!

Jelentkezzetek
PAPÍRIPARI szakmunkástanulónak
a Csepeli Papírgyárba!
A képzési idő 3 év.

Az elméleti oktatás helye az 50. sz. Textil- és Papíripari Szakmunkásképző Intézet (Csepel, Bajáki F. u. 27.)

A gyakorlati oktatás helye a Csepeli Papírgyár.

A képzés ideje alatt tanulóinknak a következő kedvezményeket nyújtjuk:

— *a tanulmányi eredménytől függően társadalmi ösztöndíj (300—1000 Ft) + tanulmányi pótlék (10—50%) és tanulmányi ösztöndíj (50—900 Ft);*
— *térítésmentes ebéd;*
— *kollégiumi elhelyezés;*
— *tanfelszerelés és munkaruha;*
— *minden tanévben egy teljes öltözet ruha;*
— *ingyenes kirándulás;*
— *ingyenes üdülés;*
— *a tanulmányi eredménytől függően, minden sikeresen befejezett tanév végén 1000—2500 Ft jutalmat fizetünk;*
— *sportolási lehetőségek, uszoda és sportlétesítmények a gyár közelében;*
— *ifjúsági klub, könyvtár.*

A papíripari szakmai ismeretek KÖZÉPFOKON is elsajátíthatók a Than Károly Vegyipari Szakközépiskolában (Budapest II., Lajos u. 1—3.). Az iskola a 4 éves képzési idő elteltével középfokú szakmai végzettséget és érettségi bizonyítványt ad.

A középiskolások a szakmunkástanulókkal azonos kedvezményekben részesülnek.

Továbbtanulási lehetőséget a Könnyűipari Műszaki Főiskola biztosít.

Fiatalok!

A papír több ezer év alatt nélkülözhetetlen lett, nem tudta semmilyen más anyag pótolni a kultúra terjesztésében elfoglalt helyét. Felhasználási területei a csomagolástechnikában egyre bővülnek.

Jelentkezzetek!

Biztos jövő, jelentős kedvezmények!

Bővebb felvilágosítást ad a Papíripari Vállalat Csepeli Papírgyár személyzeti osztálya.

Cím: Budapest XXI., Duna u. 42. — 1751.
Telefon: 279-620/535, 301 mellék.

HIRDETÉS

A BAGDADI TOLVAJ

SZÖVEG:
CS. HORVÁTH TIBOR
RAJZOLTA:
DARGAY ATTILA

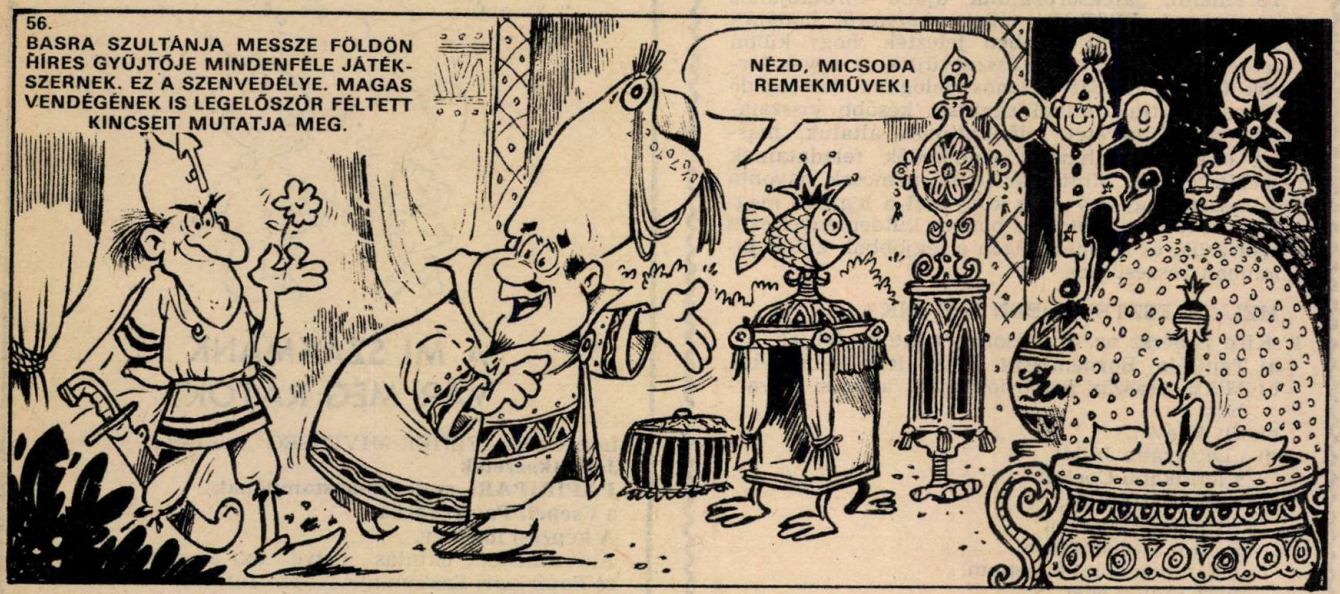

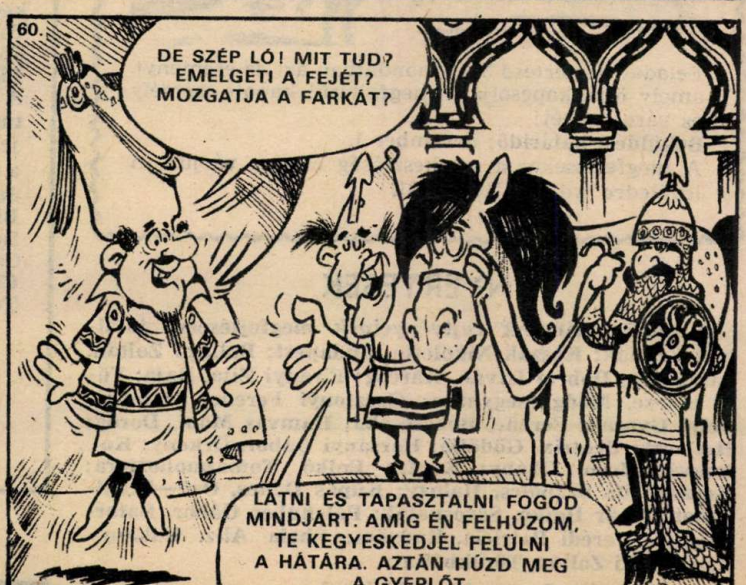

11.

FOLYTATJUK

FIATALOK, FIGYELEM!

A BUDAPRINT Kelenföldi Textilgyár korszerű gyárrészlegei — fonoda, szövöde, kötő-hurkoló — az 1987—88-as tanévre felvesz általános iskolai végzettséggel rendelkező lányokat fonó, szövő, kötő; fiúkat textil- és ruházati ipari gépszerelő szakmunkástanulónak 16 éves korig.

Felvételi vizsga nincs! Tanulmányi idő: 3 év.

Ösztöndíj: a tanulmányi eredménytől és az évfolyamtól függően, **havi 250—800 Ft.**

Juttatások:

— társadalmi alapösztöndíj 500 Ft/hó, plusz a tanulmányi eredménytől függően 150—250 Ft tanulmányi pótlék a teljes tanulmányi időre;

— kollégiumi elhelyezést valamennyi vidéki tanulónak biztosítunk;

— iskolaköpenyt, munkaköpenyt, munkacipőt, tornafelszerelést füzetcsomagot a gyár, tankönyvet az iskola biztosít;

— egész évben kedvezményes textilvásárlás a vállalat termékeiből.

Szakmunkásvizsga után:

— kereseti lehetőség 3500—5500 Ft;

— leányotthonunkban a vidékiek elhelyezését havi 150 Ft-ért biztosítjuk;

— a továbbtanulást támogatjuk.

További részletes tájékoztatást adunk szóban vagy írásban. Érdeklődők részére üzemlátogatást szervezünk.

Cím:
BUDAPRINT
Kelenföldi Textilgyár,
személyzeti-oktatási
osztály,
Budapest XI.,
Budafoki út 111—113. — 1117.
Telefon:
868-955/191 mellék.

BUDAPRINT BUDAPEST

PÁLYAVÁLASZTÓ LÁNYOK, FIÚK!

A Budapesti Elektromos Művek az Ipari Minisztérium felügyelete alatt működő közüzemi vállalat. Felelős — ellátási területén belül — a villamosenergia-szolgáltatással kapcsolatos tevékenység végzéséért. **Vállalatunk műszaki-gazdasági feladatait három, egymástól jól elkülöníthető tevékenységi csoportba sorolhatjuk.**

1. A vállalat kezelésében lévő hálózatok, épületek, gépek, berendezések üzemeltetése, a szükséges fenntartási és karbantartási munkák végzése.

2. Energiagazdálkodási tevékenység, ezen belül a fogyasztók energiaigényének kielégítése.

3. Hálózatfejlesztés. Az áramszolgáltatási területen jelentkező hálózatfelszerelési, -építési igény kielégítése.

Szakmunkástanulóink képzése főhivatású szakoktatók irányításával tanműhelyekben, illetve az üzemegységeknél folyik. **A képzési idő általános iskolai végzettségűeknek 3 év, érettségizetteknek 2 év.** A tanulóévek alatt elsajátítják a villanyeszerelő szakma legfontosabb technológiáit.

Szakmunkástanulóink minden őket megillető juttatást — tanulmányi és társadalmi ösztöndíjat, munkaruhát, étkezést — megkapnak, a vidéki tanulók részére kollégiumi elhelyezést biztosítunk.

A III. éves tanulókat szakmunkásbérben foglalkoztatjuk.

A továbbtanulást támogatjuk.

Az iparágban dolgozók energia-árkedvezményben és egyéb juttatásokban részesülnek.

Az alábbi szakmákra várjuk jelentkezéseteket: villanyeszerelő, műszerész, vízvezeték-szerelő, kőműves, festő-mázoló.

A továbbtanulási jelentkezési lapra írjátok rá, hogy a Budapesti Elektromos Művekhez jelentkeztek.

Minden érdeklődőt szeretettel vár a Budapesti Elektromos Művek oktatási központja.

Cím: Budapest VI., Weiner Leó u. 7. — 1065.
Telefon: 126-011.

BUDAPESTI ELEKTROMOS MŰVEK ELMŰ

LÁNYOK! FIÚK!

EGIS GYÓGYSZERGYÁR

Gyertek az -ba szakmát tanulni!

A gyógyszergyártás a korszerű berendezések mellett a jól képzett, lelkiismeretesen dolgozó szakemberek munkáját is igényli.

Általános iskolai végzettséggel várjuk jelentkezéseteket a következő szakmákra:

vegyianyaggyártó, hegesztő, központifűtés- és csőhálózat-szerelő, gázvezeték- és -készülékszerelő, vízvezeték-szerelő, géplakatos, vegyigépszerelő, vas- és fémszerkezet-lakatos, villamosgépszerelő, épületvillamossági szerelő, villamoshálózat-szerelő, irányítástechnikai műszerész, műszergyártó és karbantartó, szobafestő-mázolótapétázó, kőműves, padlóburkoló, esztergályos, bútorasztalos.

A képzési idő 3 év. Kollégiumot biztosítunk.

Érettségi bizonyítványt és szakmunkásbizonyítványt egyszerre szerezhettek az általános vegyész szakmában.

A képzési idő 4 év. Kollégiumot biztosítunk.

Az általános vegyész szakmában (tanulmányi eredménytől függően) lehetőség van a technikusi képesítés megszerzésére.

Juttatásaink a tanulmányi idő alatt:

— tanulmányi eredménytől függő ösztöndíj;
— 500 Ft társadalmi ösztöndíj + ösztöndíj-kiegészítés (a tanulmányi eredménytől függően);
— jutalomlehetőség;
— szociális juttatások (segély, ebéd, munkaruha stb.);
— üdülési és kulturális lehetőségek.

Támogatjuk továbbtanulásotokat gimnáziumban, szakközépiskolában, (nyelv-) vagy szakmai tanfolyamokon.

Pályakezdőinket 5 évig beilleszkedési programmal segítjük át a munkába lépés és azt követő időszak nehézségein.

A továbbtanulással kapcsolatban további részletes tájékoztatást ad az EGIS GYÓGYSZERGYÁR oktatási osztálya.

CÍMÜNK:
Budapest X., Keresztúri út 30—38.
Levélcím: 1475 Pf.: 100.
Telefon: 836-702.

Jelentkezni lehet személyesen, levélben vagy telefonon.

Ne feledjétek, vár az EGIS

HIRDETÉS

DR. JAKABHÁZY LÁSZLÓ

LÉPÉS, INDULJ!

Az első „órán" odáig jutottunk, hogy érezni kezdtük azt az alapvető különbséget, amely a szárazföld és a jégfelület között van. Itt az ideje, hogy ezúttal már megtegyük az első lépéseket is...

Biztosan van a korcsolyázók között barátod. Fogjátok meg egymás kezét, és a jégpálya szélén lassan kezdjetek lépegetni előre.

● Toljon társad hátulról úgy, hogy csípődet két kézzel fogva haladtok előre. Hagyd, hogy a két korcsolya tudjon siklani a jégen. A lábfejek párhuzamosan álljanak, a láb térdben enyhén hajlított helyzetben legyen!

● Kicsit nehezebb feladat következik. Társad tol, te pedig emeld fel az egyik lábadat, és csak egy lábon csúszva haladj előre. Hajts végre többször lábcserét!

● Korcsolyázzatok úgy, hogy társad tol, te viszont érezhető módon igyekezz ellenállni, fékezni a haladást. A két korcsolyád belső élen siklik, hegyei egymás felé néznek.

● Kérd meg egy társadat, hogy irányítson benneteket. A játék lényege:

közúti forgalomban vesztek részt, és elérkeztek egy útkereszteződéshez, ahol rendőr irányítja a forgalmat. Társad tol, és az irányító karlendítésétől függően haladtok előre, jobbra vagy balra.

● Társad korcsolyázik elöl, s húz téged úgy, hogy te magad mozdulatlan vagy.

● Társad úgy húz téged, hagy háttal korcsolyázik, te pedig mozdulatlanul engeded, hogy vontassanak.

● Társad korcsolyázik előre, s húz téged, te viszont igyekszel megnehezíteni a dolgát. Korcsolyádat a belső élre fektetve, az orrhegyeket közép felé irányítva, fékezed az előrehaladást. Testsúlyod hátul legyen!

● Társad háttal előre haladva húz téged, de te egyik lábadat keresztbe téve fékezd a mozgásodat, nehezíted az előrehaladást.

● Társad korcsolyázik előre, és tol téged úgy, hogy te háttal siklasz. Térdben lábaid legyenek behajlítva, szinte ülj le, mintha szék lenne alattad.

*

Ezek után már egyedül kell megállnod a lábadon! Ezt segíti néhány egyensúlyozó gyakorlat, melyeknek egyetlen célja, hogy ne félj a jégen.

● Fogj a kezedbe jégkorongütőt, botot, seprűt vagy más (kb. 120 cm hosszú) tárgyat. Ügyelj arra, hogy ne legyen éles vagy hegyes. Pár lépés után emeld fel egyik lábadat, és tisztán, élben engedd siklani a korcsolyádat.

● Néhány lépés után engedd siklani a korcsolyádat úgy, hogy egyszer-egyszer felemeled a korcsolyák orrát, majd újra leengeded.

● Néhány lépés után ereszkedj féltérdre úgy, hogy testsúlyod a térdelő lábon van, a másik láb korcsolyahegye biztosítja az egyensúlyodat. Ebből a helyzetből egyszer-egyszer dőlj ki oldalra, és gurulj végig az oldaladon. Szokd meg, hogy a jégen elesni is lehet, és a helyes talajfogás nagymértékben csökkenti a fájdalmat és a sérülés veszélyét.

● Tegyél a jégre egy jelet (ütő, szalag, bot stb.). Pár lépés után igyekezz a jel előtt megállni. Testsúlyod hátul legyen!

● Néhány lépés után próbálj meg mérlegállást végrehajtani.

● Tegyél a jégre egy labdát, korongot vagy medicinlabdát, és vegyél a kezedbe egy jégkorongütőt. Egyik lábaddal rugdosd előre a labdát úgy, hogy közben lassan haladj előre. Nagyot ne akarj rúgni, mert az még nem megy. A rúgásokat a korcsolyacipő belső oldalával hajtsd végre.

● Tégy ütőket, szalagokat, seprűket vagy más tárgyakat a jégre, és siklás közben lépkedj át ezeken az akadályokon.

● Kérd meg társadat, hogy tartsa ütőjét kb. 20—30 cm magasan, és igyekezz átlépni rajta (nem ugrani!), úgy, hogy testsúlyod elöl maradjon. Törzsben dőlj a lábadra!

● Fogj egy labdát, korongot vagy olyan tárgyat, ami csúszik a jégen, és erőteljes törzsdöntés közben lökdösd előre úgy, hogy ezalatt lassan korcsolyázz előre.

● Állóhelyzetből lökd el magad lendületesen az egyik lábaddal, majd csússz a másikon sokáig. Amikor már majdnem megállsz, lendítsd el magad a másik lábaddal.

● Lépkedj a jégen előre úgy, hogy lehetőleg minél magasabbra emeld a térdedet. Ha ezt már tudod, kezdj el futni! Testsúlyodra figyelj, mindig előre dőlj, különben a törzsed kiszalad alólad, és fenékre ülsz!

● Álló helyzetből igyekezz néhány lendületes lépéssel elindulni, ahogy az atléták rajtolnak a versenyeken. Erőteljesen előre kell dőlni, és apró, gyors lépésekkel kell a mozgást végrehajtani. Az első lépések után a felsőtest előredőlése enyhül.

● Hajts végre álló helyzetből fordulatokat jobbra és balra is!

● Tegyél akadályt a jégre, és azt megkerülve gyakorold a fordulatokat.

● Kérd meg társadat, hogy úgy irányítson, hogy csak az utolsó pillanatban jelezze, melyik irányba kell elkorcsolyáznod előtte. Ez már nehezebb gyakorlat, vigyázz társad testi épségére, lehetőleg ne döntsd fel!

(Folytatjuk)

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő:
SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes:
BŐCS FERENC

Olvasószerkesztő:
BOGÁTI PÉTER,
CSER GÁBOR

Művészeti szerkesztő:
CZIFFERSZKY BÉLA,
FORRAI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY
igazgató

Szerkesztőség:
Budapest,
Jászai Mari tér 5.
1397
Telefon:
321-987, 321-988, 321-989
Postaflók:
Bp. 62. Pf. 508.
1397
Kiadóhivatal:
Budapest,
Révay u. 16. 1065
Telefon: 116-660

Terjeszti
a Magyar Posta.
Előfizethető
bármely hírlapkézbesítő
postahivatalnál,
a Posta hírlapüzletelben
és a Hírlapelőfizetési
és Lapellátási Irodánál
(HELIR)
Budapest V.,
József nádor tér 1.
1900
közvetlenül vagy
postautalványon,
valamint átutalással
a HELIR 215-96162
pénzforgalmi
jelzőszámra.
Előfizetési díj:
egész évre
153 Ft,
I. félévre 85 Ft,
II. félévre 68 Ft.

86.1144
Athenaeum Nyomda
Budapest
Rotációs
mélynyomás
Felelős vezető:
SZLÁVIK ANDRÁS
vezérigazgató
HU ISSN 0030—9583
INDEX: 25 695

A beküldött kéziratokat, fotókat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Játékvár

A gyermekvilág csodálatos fővárosa. Legvonzóbb tulajdonsága az, hogy nem védik se áthatolhatatlan falak, se szigorú bástyák. Kapui tárva-nyitva állnának mindenki előtt, ha egyáltalán lennének kapui.

Ebből következik, hogy igen egyszerűen felépíthető bárhol, ahol értelmes játékokat szerető közösség létezik. Az itt látható emblémák a Játékvár kerületeinek címereiként is felfoghatók. Egyik vonzóbb és hasznosabb, mint a másik. Lehet választani.

A Vár – téged is vár . . . !

NYÍLIK AZ ÚTTÖRŐ EGYÜTTES

Fotó: Tóth András

Riportunk a 14–15. oldalon

86/31

XLI. ÉVF. • 1986. NOVEMBER 20. • ÁRA: 4,50 Ft

PAJTÁS

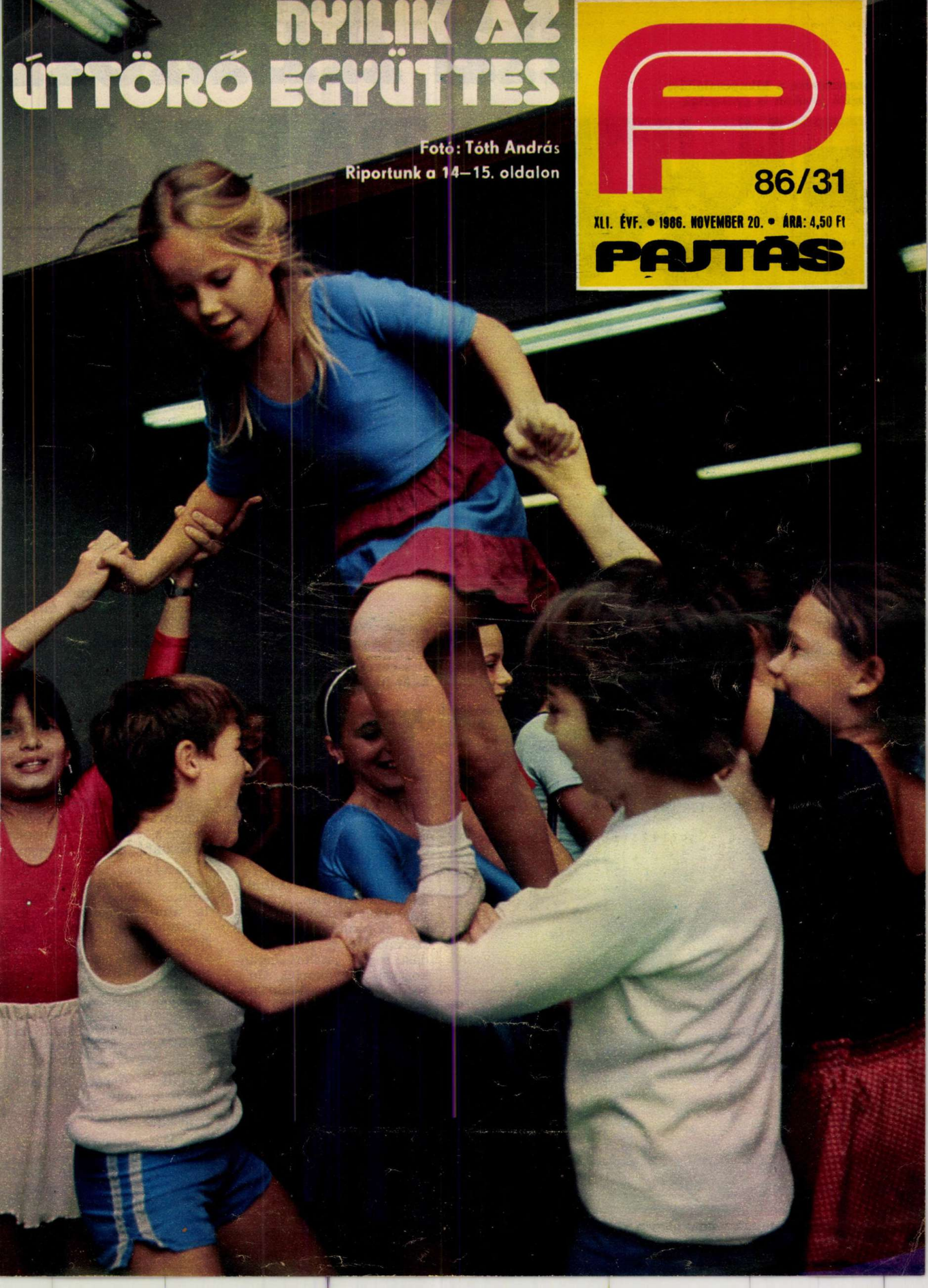

AZ ÁLMOK PARKJA

Szerencsére a kikapcsolódást segítő játékok is gyakoriak

Bessenyei Odette és az új játék

Sohasem gondolták volna, hogy a gipsz lehet játék is!

Eldőlt egy mankó. Kíméletlen koppanása egy pillanatra a valóságba zökkentette a gyerekeket. Elnémult a moraj, megálltak a levegőben az ecsetek, talán még a fröcscsenő vízfestékcseppek is odakapták csöppnyi, színes fejüket.

Az Ortopéd Klinika gyermekosztályán, a Karolina úton bizonyára gyakran előfordul ilyesmi. De szerencsére a kikapcsolódást segítő játékos foglalkozások is gyakoriak. Ha a szüntelenül sürgölődő nővéreknek nem jut rá idejük, hát segítőkész idegenek jóvoltából. Az említett napon éppen Bessenyei Odette szobrászművész és társa, Hegedűs Éva játszott a betegekkel. Gipszet öntöttek.

Milyen furcsa. Hiszen ezek a gyerekek ismerik a gipszet. Deformált testrészeiket az operációk után vagy a kezelések idején gyakran kell ezzel az anyaggal rögzíteni. De sohasem gondolták volna, hogy a gipsz lehet játék is. Vagy a művészet eszköze.

Milyen furcsa. Gipsz a kezeken, lábakon, gipsz a formázó, műanyag negatívban.

*

— Az én mankóm — mondja Gazdag Józsi, aki ma nem akart önteni, inkább egy kész öntvény színezését választotta. Az öntvény futballistát ábrázol.

— Fogok én még focizni — mondja Józsi csendesen. — Fociztam azelőtt is. Homokban. Mert a lábam nem volt egészséges, és gyakran elestem. A homokban nem fájt...

A futballista köré színeződnek a fák, az álmok parkjának bokrai.

— Rajzolni is szeretek, igaz, csak úgy tudok, ha az ép kezemet az arcomhoz szorítom, hogy ne billegjen a ceruza. De megtanultam biciklizni is. Az olyan jó, amikor kitalálok, megtanulok valami újat!...

*

Bessenyei Odette halkan magyaráz az ifjú „művészeknek". Segít színeket választani, gipszet keverni.

— Nagyon szeretek itt lenni — mondja, és ezért, amikor elkészült ez a Skála által forgalmazott új gipszöntő játékunk, ide hoztam be először. Egyszerű formákat, egyszerű színeket választottunk, reméljük, ez a játék idővel amolyan gipszöntő iskolává alakul, hiszen további dobozokat is tervezünk. Az itteni gyerekek mindenesetre nagyon szeretik.

Müller Árpád például annyira, hogy ecset híján a kezével színezi az öntvényt.

— Ha én tervezhetném meg a formát — mondja maszatos kezeit törölgetve —, villamost terveznék, meg autóbuszt. Ja, és taxit. Amikor majd néhány hét múlva hazavisznek a szü-

Most mindennél fontosabb a színek világa

Álmok — apró gipszkorongokon

leim, biztosan taxival megyünk...

Árpi a távolba néz, mosolyog. Talán álmai taxiját látja, miközben kezén összevegyülnek a színek.

*

Az ablakon becsurgó utolsó őszi napsugár még vakítóbbá teszi a kórterem fehérségét. Az egyre színeződő gipszkorongok a szoba közepén, az asztalon fekszenek.

— A szoba kabátgombjai — súgja mögöttem valaki.

A gyerekek láthatóan mit sem törődnek a lábukra szerelt bonyolult nyújtógépekkel, vagy a kezük sutaságával. Önfeledten kavargatják a gipszet, kenegetik a festékeket.

— Valami ilyesmi a művészet ereje — mondja Hegedűs Éva.

Odakint bólintanak a fák.

Trencsényi Zoltán
Fotó: Szalay Béla

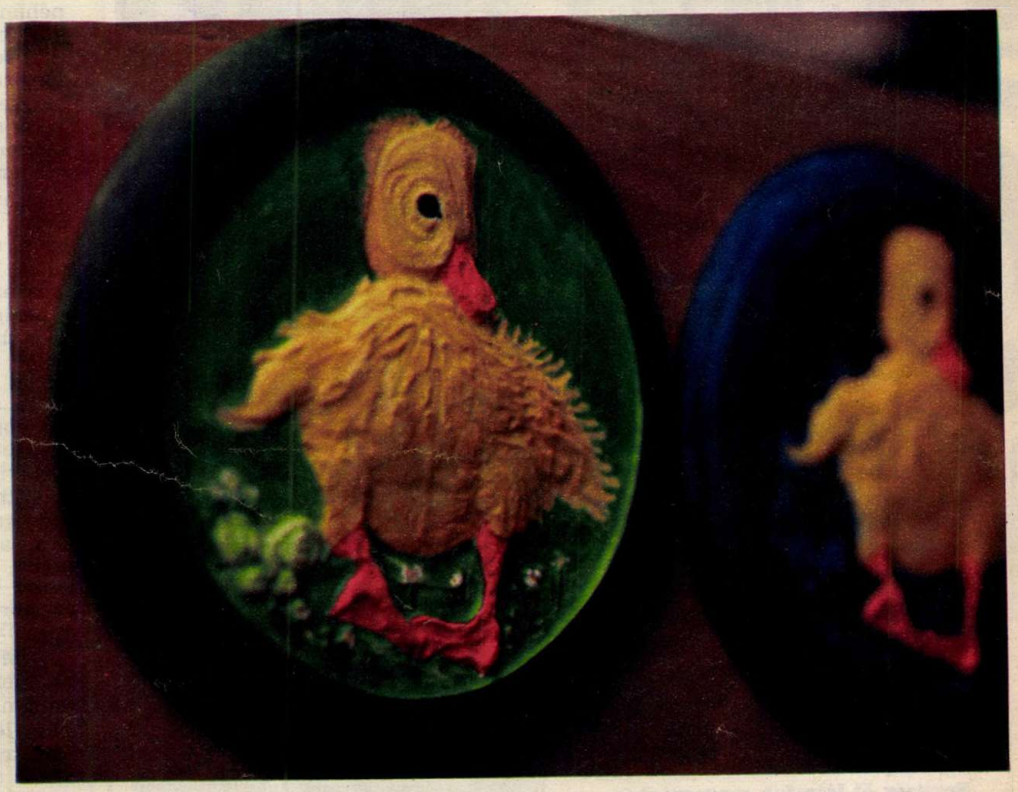

Az új játék egyszerű kiskacsája

„Ahová hívnak, oda megyünk"

Jólesik a segítség,
és a viszonzásul kapott süti,
cukorka, ropi
és a meleg tea is

Segítség öt létrafok magasságban,
a mosolygó almák között

Ködbe vész a hosszú kert vége, szemerkél az eső. Ennek ellenére Enyődi Sanyi elszántan hasogatja a fát, Viski Pista kosárba rakja, Fagyas Attila pedig az ötven mázsa mellé púpozza a fészerben. Szótlanul dolgoznak a fiúk, de nem kényszeredetten.

Aztán Sanyi kiegyenesíti a derekát, megtörli izzadó homlokát, s olyan komolyan beszél, mint egy felnőtt.

— Ide, az öregek napközi otthonába tavaly óta járunk. Segíteni kell az idős, beteg néniken, bácsikon, kötelességünk ez. Ők megdolgoztak a jövőnkért, s a nehéz munkákat már nem tudják elvégezni.

— Ahová hívnak, megyünk. Teljesen mindegy, milyen munkára. A hólapátolásra már gyűlnek az előjegyzéseink — folytatja Attila.

— Mégis, mi mindent vállaltok?

— Fát vágunk, vizet hordunk, falevelet söprünk, gyomlálunk, takarítunk kertet, árkot . . .

— . . . és szeptember óta az új iskola építésénél is keményen dolgoznak — fejezi be a mondatot Radovics József igazgatóhelyettes. — Mindhárom fiú nyolcadikos, osztályfőnökük vagyok. Nem a legjobb tanulók, de munkaszeretetből kitűnőre vizsgáznak. És nemcsak házaknál serénykednek. Tanulóink tartják rendben a parkot, a patak medrét és környékét, s a régi temetőt is.

Diósjenőn tavalyelőtt az úttörőcsapat azzal az ötlettel állt elő, hogy helyezzenek el „postaládákat" a faluban, melyekbe az idős, segítségre szoruló emberek bedobhatják kívánságaikat. Láda még ma is lóg néhány drótkerítésen, de jelentőségük csökkent, mert azóta a nénik és bácsik már személyesen keresik meg a gyerekeket, és mondják el kéréseiket. És a felbecsülhetetlen értékű segítség évek óta lankadatlan szorgalommal és kedvvel, mindig időben érkezik.

Mint például az utóbbi hetekben Petró Lajos bácsiékhoz. Bár Lajos bácsi még fess ember, és Anna néni is jól tartja magát, létrára, fára mászni már nem tudnak, s ráadásul a házigazdát nemrég ágynak döntötte a betegség. De nem kellett kétségbe esniük, mert a kerti munkát kézbe vették a gyerekek. A múlt héten avart gereblyéztek és égettek, ma éppen almát szednek.

A létra tetején, a piros almák között vidáman fecseg Mocsári Anikó és Tóth Ibolya. Kovács Szilvi, Freistag Adél, Szabó Mária és Juhász Éva, a Leonardo da Vinci szakraj tagjai, lentről szüretelnek, szedik össze, válogatják és rakják kosárba az apró, édes almákat. Anna néni aggódik:

— Már szóltam, hogy hagyják abba, mert nedves az idő és nem szeretném, ha megfáznának. De nem lehet leállítani őket. Lelkesek, szolgálatkészek, kedvesek. Nagyon jólesik a segítségük.

— Kitelik az időnkből! — nevetnek a lányok.

FÁZÓS NAPOK MELEGE

— Odahaza ki mit csinál?

— Kedvenc időtöltésem a favágás és a divattervezés — sorolja nagy komolyan Mária.

— Napközben nincsenek otthon a szüleim, messze járnak dolgozni, nevelgetem hát az öcsémet, sőt, ha kell, főzök is — válaszolja Szilvi.

— Nekünk nincs almánk, de apu leverte a diót, s mi összeszedtük — meséli Éva.

Anna néni szigorú lesz, betessékeli a lányokat a meleg szobába. Tea, süti, cukorka, ropi kerül az asztalra. Kedves figyelmesség — viszonzásul.

— Meglepődtem, amikor felfedeztem a ládát. Ilyen értékes kezdeményezésről még nem is hallottam. Követendő példa ez! — mondja Lajos bácsi.

Néhány sarokkal odébb, a József Attila utcában kis csapat serénykedik. Nyolc hatodikos fiú járdát, utcát és árkot takarít.

— Pobori Feri, a szomszéd srác szerezte a munkát, s tartja most a frontot, mert a házinéni temetésre ment — magyarázza Alaksa Mihály, a Forma 1 őrs vezetője, a gereblyék és kiskapák tulajdonosa. — Amikor megtudtuk, hogy az egyedül élő Erzsi néni segítségre szorul, szóltam az őrsömnek, de megjegyeztem, hogy sokan lennénk, ha mindenki jönne. Erre olyan jajgatást rendeztek, hogy kénytelen voltam mindnyájukat magammal hozni. Egyébként Erzsi néni kórházba készül, de már előre megnyugtattuk, hogy gondját viseljük majd a kertjének is.

Nehéz munka — fiatalos könnyedséggel!

— Melyik munkát szeretitek a legjobban?

— Az almaszedést! — vágja rá Hustyava Zoli. — Nemcsak azért, mert kedvünkre ehetünk belőle, hanem mert élvezet a sok piros almát kosárba rakni.

Szürkül. Néhány hatodikos lány hazafelé tart. Hornos néninél fedél alá hordták a fölaprított tűzifát.

Jöhet a hideg.

S bár késő délutánba hajlik az idő, még mindenkinek bőven jut ideje tanulásra is. Ráadásul a mai nap megint hasznosan telt el.

Tarpai S. Anikó
Fotó: Tóth András

Újabb kívánság érkezik,
telik a láda.
Biztos, hogy a segítség
nem marad el!

DOLLY ROLL-RÓL, PIRULÁSRÓL, BOLDOGSÁGRÓL

BIZALOMM

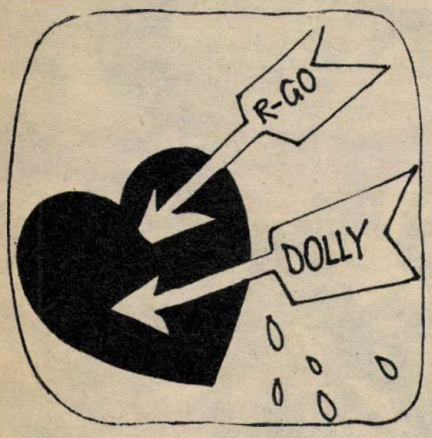

EGY FÁJÓ SZÍV — Engedelmeddel, úgy írtuk le a fájó szót, ahogy az helyes: j-vel. Leveledet azonban nem csupán a hemzsegő hibák miatt tettük félre, majd vettük újra elő. Hanem, mert magunk sem tudtuk, hogy rovatunk témájához tartozik-e kérdésed: a Dolly Roll vagy az R-GO a jobb együttes? Bár te magad erre kérted a választ, mi ezt nem tudjuk eldönteni. S hogy végül mégis megállunk a téma mellett, annak az az oka, hogy leveledből több érződik ki, mint amiről írsz. Hiszen számunkra nem az az érdekes, hogy téged „nem ragad meg Szikora viselkedése, hangja, beképzeltsége és „szépsége", és szerinted „Flipper Öcsinek szebb a hangja, jobb az öltözete, csinosabb és sokkal kedvesebb, mint Szikora". Hanem az, hogy kiválasztottál magadnak egy együttest — a Dolly Roll-t —, ám mások gúnyolódásának hatására azt kérdezed: „Most mondjak le kedvenc együttesemről, akiket szeretek, és álljak az R-GO-hoz, akiket utálok?"

Két dolgot is hibásnak látunk okoskodásodban. Az egyik saját magatartásod: mivel még nincs kialakult ízlésed, csupán külsőségek alapján döntesz, és ez ebben a korban meglehetősen gyakori még. Nem egyszerűen Dolly vagy nem Dolly ügyben, hanem valószínűleg az élet más kérdéseiben is. Mert ha nem így lenne, akkor sokkal bátrabban védelmeznéd álláspontodat. Ha hittel állnál ki együttesed mellett, nem zavarna mások gúnyolódása. S nem gondolkodnál így: „Ha megkérdezik tőlem, melyik a kedvenc együttesem, nem merem azt mondani, hogy a Dolly!" Félelmedet alaptalannak, magatartásodat kissé gyávának tartjuk. A kedvenc együttes kiválasztása ugyan nem az élet legfontosabb ügye, a választottjaink melletti kiállásban azonban megméretünk.

Ugyanakkor nem értjük a másik oldalt, a Dolly Roll-on gúnyolódó R-GO-hívőket sem. Milyen alapon úszítanak, gúnyolódnak azon, hogy máshova húzol? Miért nem fogadjátok el a másik választását, legyen zenekarról, vagy éppen egy labdarúgó-csapatról szó? Vitázni persze lehet, sőt gyakran kell is, hiszen az ember véleményét, nézeteit a környezet is alakítja. De miért csak a mások véleményére vársz saját nézeted kialakításában? Miért kell attól rettegni, ami valóban fontos döntésedben: hogy ez a zenekar neked képes mondani valamit?

PIROS ALMA — Gyógyszert nem tudunk adni, legföljebb biztatást, hiszen egy bizonyos koron túl kifejezetten dicséret, ha valaki el tud pirulni . . . Tudjuk, hogy neked ez most kellemetlen, sokszor nehéz helyzetbe hoz. Pedig pirulásod oka magad vagy: félsz, hogy elpirulsz, és ezért persze még jobban elpirulsz . . . Egyébként a legtöbb ember érez valami lámpalázat szereplés — például hangos olvasás, vagy felelés közben —, s ez még egészséges is. Akkor válik egészségtelenné, ha cselekvésed gátja lesz: nem tudsz megszólalni, vagy dadogni kezdesz tőle. Ha azonban effajta kísérőjelensége nincs, próbálj meg minél kevesebbet törődni arcod színével. Ne foglalkozz mások véleményével, és ne félj előre a szerepléstől. Ehhez persze a tudás biztonsága is kell, ha jól megy a felelet, kevesebb az izgalom is. Mi nem tartjuk bajnak a pirulást, sőt: egy lány egy kis pirossággal az arcán, kifejezetten szép.

A BÁNAT ÉS ÉRZELEM! — Nem hisszük, hogy akkora lenne a baj mint gondolod. Szerintünk csábítani csak azt lehet, aki hagyja magát. S ha egy fiú hagyja, hát csak menjen. Keress olyat, akit nem kell félteni egyetlen „csaj" támadásától sem.

A BOLDOGSÁG A LEGFONTOSABB — Így igaz, csakhogy boldogságon nem okvetlenül azt kell érteni, amit te gondolsz. Megértjük, hogy már nagyon várod a nagy Ő eljövetelét, de nem ez gondjaid megoldásának igazi kulcsa. Kortársaidnál érettebbnek tartunk, értelmesebben és többet foglalkozol magaddal. Úgy látjuk: egy picit többet is, mint kellene. Biztosan igazad van abban, hogy nehézkesebb a helyzetfelismerésed, de a helyzetek állandó visszajátszása, s a hibák önmagadban keresése kishitűséghez vezethet. Nem arról van szó, hogy ne értékelhetnéd viselkedésedet, de igyekezeted ne legyen görcsös. Próbáld némi humorral szemlélni önmagadat, s nézd ugyanilyen szemmel a másikat is, s mindjárt kevéssé érzed hiányát a boldogságnak. S amikor ezt a megfoghatatlan érzést keresed, ne csupán egy fiúra gondolj. Hiszen annyi örömforrás van az életben! Ha ezeket felfedezed magadnak, előbb-utóbb megtalálod azt is, akit vársz.

EGY LÁNY CSUPÁN A SOK KÖZÜL — Leveledre nem kérdéseid miatt válaszolunk. Mert az, hogy a fiú észrevesz-e vagy sem, az némi lányos fortély, no meg szerencse dolga. Súlyodat nem tartjuk soknak, de ha te magad úgy érzed, hogy némi fogyás rád fér, tessék odafigyelni az étkezésedre, és mozogj többet! Ami miatt válaszolnunk kell, az a jeligéd. Éppen, mert nem az első vagy, aki a butácska dal kezdetét — Egy lány vagyok csupán a sok közül . . . — választja, nemcsak jelmondatnak, hanem önmaga jellemzésére. S mert nem először akad meg szemünk és fülünk ezen az ön-leértékelő megfogalmazáson, szeretnénk, ha ti magatok gondolkodnátok el: ez az odavetett mondat mennyi butaságot, álszerénységet, felszínességet takar! Hiszen hogyan lehet bárki elé is odabiggyeszteni azt, hogy „csak egy" . . . Mindannyiuknak sokkal bátrabban kell vállalni önmagunkat. Emberek vagyunk, s mindahányan — egyetlenek a Földön! Ez pedig nemhogy kishitűség, büszkeség forrása kell hogy legyen.

FÉLEK — Félelmed alaptalan, a kis balesetnek semmi köze menstruációd késéséhez. De hogy megnyugtasd magad, fordulj orvoshoz, ő majd szakszerűen elmondja, mi az oka általában, és esetedben a késésnek.

AL

FUTÓ KALAND — Sajnáljuk, de nem tudunk segíteni. Bizony, szomorú, hogy a nagy szerelem hevében még egymás nevét és címét is elfelejtettétek megkérdezni! Vagy nem is volt akkora szerelem?

A TANÁRNŐ FÉLELME — Az is ritka dolog, hogy egy egész osztály azért fogjon tollat, mert a tanárnő nem ad egyest... Pontosabban, ahogy írjátok: nem adhat, mert az igazgató megtiltotta neki. Ezt mi is hibának tartjuk, hiszen aki még arra sem képes, hogy a tanár javaslatára, újra megcsinálja, ezúttal tisztességesebben a feladatot, az valóban nem érdemel más jegyet, mint elégtelent. S ugyan miért ne lehetne egyeseket osztani olyanoknak, akik nem dolgoznak? Hiszen ezzel rajta nem segít a tanár, az engedékenység pedig azoknak a munkájának az értékéből von le, akik becsületesen dolgoznak. Örülünk, hogy ilyen gondolkodású osztály is akad iskoláinkban. S csupán amiatt van némi kétségünk, hogy szeretnétek eltitkolni kilétetek. Mi vállaljuk ebben a részességet, de jobbnak tartanánk, ha a dolgot felvetnétek egy osztályfőnöki órán, és kiállnátok szeretett tanárnőtök mellett, nemcsak miatta — önmagatokért is!

SZOMORÚSÁG — Nem egyedüli a szomorúságod, sok gyerek érzi serdülőkorban azt, hogy szülei nem szeretik. Ez természetesen téged nem vigasztalhat. Az általad felsorolt apró ügyeket mi nem tartjuk tragikusnak, bár azt belátjuk: napi ismétlődésük számodra keserű pillanatot jelenthet. Próbálj te nagyvonalúbb lenni, és gondolkodj el azon, mi lehet az oka, hogy apád „mindenki előtt leéget", s hogy anyukád „mindig veszekszik" veled? Saját feszültségeik, munkahelyi vagy pénzgondjuk-e az indíték? Azért azt értsd meg, ha bátyádnak kedveskednek az ebéddel, hiszen ritkán megy haza. Próbálj annyi figyelmet szentelni a körülötted élőknek, mint a tengerimalacodnak és meglátod, ők is megváltoznak! Azért az, hogy erre a kis állatra azt írtad, hogy „aki", az nagyon szép volt!

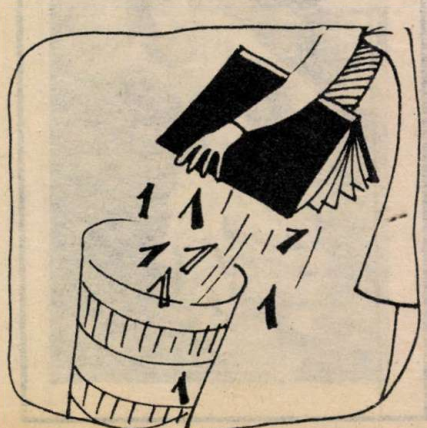

NAGY A BAJ? — Nincs is baj. Kezdetben a mestruáció kimaradozhat, s gyakoribb is lehet. Ha biztosat akarsz tudni, fordulj orvoshoz.

SZERETEM — Ezt hívják úgy, hogy meglátni és megszeretni, ugye? Csak hát nem segíthetünk. Mi sem tudjuk a cikkben szereplő lány nevét és címét. (Bár, ha tudnánk sem árulhatnánk el.) Az igaz, nagyon szép volt. Álmodozni lehet róla. S várj, talán eljön egy másik lány, aki hasonlít erre az álomképre.

MIT TEGYEK? — Beszélj édesanyáddal. Magyarázd el neki, amit nekünk értelmesen leírtál: ne féltsen téged. Hiszen ebben a helyzetben nem csupán te vizsgázol, hanem az ő nevelése is. És ha jól nevelt, miért ne engedhetne meg számodra egy kis találkát az iskola után? Persze, csak akkor, ha ez nem okoz izgalmakat otthon. Ehhez pedig arra van szükség, hogy betartsd az esetleges megállapodásotokat. A megbeszélt időre mindig otthon légy!

CSILLAGSZEMŰ — Azt nem tudjuk megmondani, kit válassz, de annyit ajánlhatunk: dönts minél előbb. A kettős játék előbb-utóbb mindhármótoknak gondot okoz. Az unokatestvér-szerelem valóban nem szerencsés. Bár lehet, hogy nem is szerelemről van szó. Barátkozni pedig akár mind a két fiúval lehet.

OLYAN NAGY DOLGOT KÉREK? — Szerintünk egyáltalán nem. Nyugodtan beszéld meg anyuval, hogy levelezni akarsz a fiúval. Nem

láthatjuk, mi értelme lenne ezt tiltani. S bár valljuk: a levéltitok egy gyereket is éppúgy megillet, mint egy felnőttet, azt tanácsoljuk, légy te taktikusabb. Mutasd meg az első levelet anyunak. Remélhetőleg ő maga lesz, aki úgy dönt: leszokik a kíváncsiskodásról.

MIT TEGYEK? — Ne tűrd, hogy a fiú kénye-kedvére űzze veled játékát. Már csak azért sem, mert amit csinál, az nem játék. Egyet javasolhatunk: legyél határozottabb, és a „latornak" nevezett fiatalembert egyszer nyugodtan „oszd ki".

BABUS — Miért ne köszönhetnél? Ha már mások „húzzák veled", akkor lehet valami a dologban. Arra azért vigyázz, ne adj újabb alapot arra, hogy a többiek cikizzék. Ő eddig értelmesen, visszafogottan viselkedett, ehhez mérten közeledj te is hozzá.

Várjuk leveleiteket. A borítékra írjatok feladót vagy jeligét. Címünk: Budapest, Jászai Mari tér 5. — 1397. A borítékra írjátok rá: BIZALOMMAL.

ZSIBONGÓ

NAPTÁRGYŰJTŐK, FIGYELEM!

Tájékoztatásul közöljük, hogy elkészültek a Képzőművészeti Kiadó 1987. évi kártyanaptárai (12 féle).

Csak azok óhaját tudjuk teljesíteni, akik 4 Ft-os bélyeggel ellátott borítékot küldenek a Propaganda Csoport címére (Bp. XX., Jókai Mór u. 44. Pf. 91. 1725).

ÜGYESSÉGBŐL – SEGÍTSÉG

Gokart- és kerékpárversenyt rendezett lakótelepükön a Gazdag-réti Közösségi Ház. A gyorsasági és ügyességi tömegverseny nevezési díjainak bevételét mozgássérültek támogatására ajánlották föl.

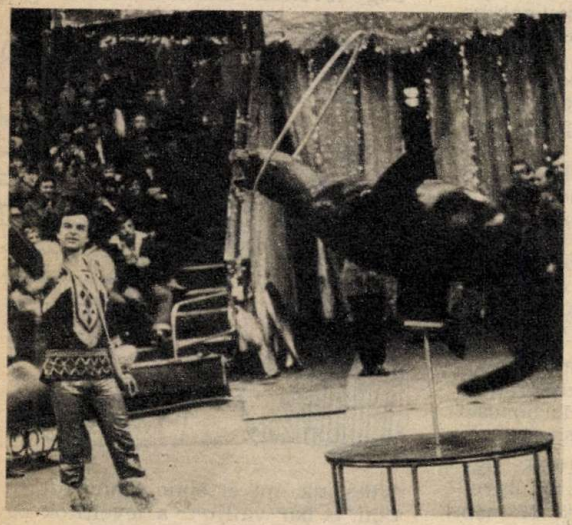

FOKA-MOKA

A hulahoppozással
legalább egyszer
mindenki próbálkozik.
Akinek nem sikerül,
letesz róla,
akinek igen,
az folytatja.
Így születnek
a cirkuszi világszámok.
A legügyesebbek
akár
tizenhat karikát is
könnyedén
megforgatnak
a derekuk körül.
Persze akad,
aki már egyért
is vastapsot kap.
Igaz, ehhez előbb
fókává kell változnia.

JÁTSZANI CSAK KOMOLYAN ÉRDEMES

A gyerekek ügyességét és fantáziáját teszik próbára az „Ifjú alkotók klubja" szakkörök, amelyek minden szovjet úttörőházban otthonra találtak. Tagjai azzal foglalkozhatnak, amihez kedvük van, modellezhetnek, rajzolhatnak, hímezhetnek, vagy éppen pálcikák és faháncs segítségével, ilyen komoly munkákat is készíthetnek. Ebben a szakkörben régi templomok másait készítik, amelyeknek különlegességük a hagyma alakú kupolák.

A PAJTÁS MEGKÉRDEZTE...

... mit kell tudni a Barátunk a fénykép című úttörőközösségi játék feladatairól?

F. Tóth Mária, a Magyar Úttörők Szövetségének munkatársa:

— Mindenki játszik, aki bekapcsolódik az iskola, az úttörő- és művelődési ház fotószakkörének munkájába, és teljesít négy feladatot. Az első beküldése után — november 15-ig — minden szakkörnek postázunk ötven db 13×18 cm nagyságú BN—O jelzésű fotópapírt és négy tekercs Fortepan 100 jelzésű kisfilmet.

— Mik a feladatok?

— 1. A gyerekek fotózzanak a szakkör közös őszi sétáján, kirándulásán. 2. A természetes és mesterséges anyagok jellegzetességeit különböző irányból megvilágítva örökítsék meg. 3. Portréképen mutassák be legkedvesebb barátjukat, és készítsenek fotót a környezetvédelemről, s az egészséges életmódról is. 4. Milyennek láttad a vizet? (hó, felhő, zápor, tócsa...). Minden feladatra tíz db 13×18 cm-es fekete-fehér papírképet kell elküldeni Zánkára, a Balatoni Úttörőváros Országos Fotó és Módszertani Bázisának. A zsűri a legszorgalmasabb szakköröket tárgyjutalomban részesíti, a tagok pedig részt vehetnek a jövő nyári fotós szaktáborban.

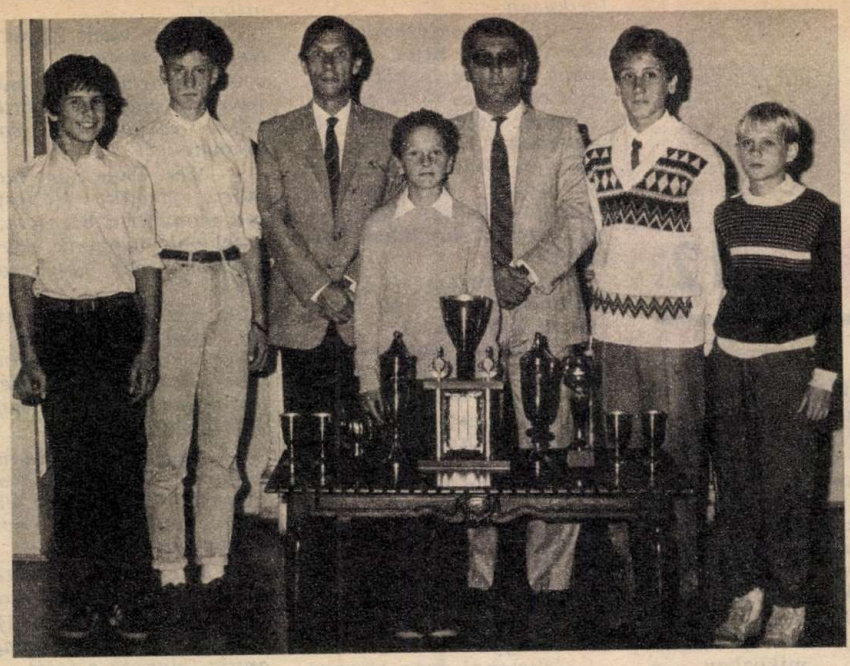

SERLEGSZÜRET

A képen látható kilenc serleg az Úttörő SC ifjú labdarúgóinak ez évi „termése". A 4 versenyző csapatot és 80 fős előkészítő csoportot foglalkoztató szakosztály bámulatra méltó eredményességgel szerepelt itthon és külföldön egyaránt. Íme, az eredménylista: az I. csapat 7 pont előnnyel és pazar 157—23-as gólkülönbséggel nyert bajnoki címet. Tornagyőzelem Svédországban és Franciaországban (itt Mészáros Zsoltot választották a legjobb játékosnak). Budapesten is megnyertek egy rangos nemzetközi kupát és az Úttörő Stadion megnyitóján az Ipolysági válogatottat verték 5—1 arányban. A díjkiosztó vacsorán teljes joggal ünnepelt a hatvan játékos és a csapatok vezetői. A képen az edzők és a csapatkapitányok (balról: Szőnyi, Vályi, Kosztolnik Ferenc, Mészáros, Bujtor Sándor vezető edző, Kiss és Kodolányi).

TERÜLJ, TERÜLJ ASZTALKÁM

Fehérgyarmaton, a 2-es számú Általános Iskola csapata Mészáros Éva tanárnő vezetésével terítési vetélkedőt nyert.

FÜRGE LÁBAK FESZTIVÁLJA

Reprezentatív bemutatót tartanak a hazai néptáncosok. 1986. november 22-én, szombaton délelőtt féltizenegy órai kezdettel a Vígszínházban lépnek fel a legjobb, legrangosabb együttesek; köztük a debreceni Bocskai, a budapesti Bartók Béla, a szegedi ÉDOSZ és a zalaegerszegi Zalai Táncegyüttes.

Délután 14 órától a Budapest Sportcsarnokban folytatódik a mozgalmas, színes program, amelyben bemutatkoznak az egyetemi diáktáncosok mellett a nemzetiségi és a gyermek táncegyüttesek is, mint például a Békéscsabai Rabai Miklós Gyermektáncegyüttes vagy a Budakalászi Lenvirág együttes. Jó szórakozást kívánunk a néptánc rajongóinak!

TUDÁSSZOMJ A VIRÁGTARTÓBAN

Az olvasás nem ismer akadályokat . . .

ZSIBONGÓ

PETROVÁCZ ISTVÁN

KESERŰ VAKÁCIÓ 12.

— Egyszerű, mint a pofon! — Pemetének készen volt a válasz. — Ha a hapsi kimaradozik. Vagy feltűnően öltözködik. Szagosítja magát... Láthatod a filmekben!

Kisjakab ettől némiképp megkönnyebbült. Apja ki nem mozdult a műhelyből, hacsak nem kellett beszállítani egy összetört, út szélén hagyott kocsit. S állandóan a munkásruháit hordta, még anya veszekszik vele, hogy öltözködjön rendesen, adjon kicsit magára.

Meg is mondta Pemetének: az ő apja minden gyanún felül áll!

— Nem tesz semmit! — legyintett magabiztosan Pemete. — Így akar félrevezetni benneteket!

Kisjakab nem vitatkozott tovább, de megnyugodni sem tudott. A barátja bogarat ültetett a fülébe. Mert ha igaz, amit mondott, akkor hiába várja az apját. Az ugyan nem jön érte.

De ha így áll a dolog, miért keverik bele nagymama házát? Mi köze egyiknek a másikhoz?

Aztán hirtelen a homlokára ütött. Megvan! A nőjének kell a ház, legyen hová vigye.

De az anyja akkor is kereshetné!

Nem tudott megnyugodni. Elővette a térképet, amit még a Dunakanyarban a strandon vettek, s elkezdte nézegetni.

— Hová? — szólalt meg a válla mögött Pemete.

— Szecsőre, Nagyihoz!

A térképszelvényen a hegyes-dombos Délnyugat-Dunántúl látták, Keszthelytől Szentgotthárdig, Körmendtől Nagykanizsáig.

— Szecső itt van valahol — bökött a lap közepére.

— Szép út lesz! — csettintett Pemete. — Ha rám hallgatsz, komppal kelünk át a Dunán, megkerüljük a Balatont, és már ott is van Szecső. Két nap alatt meg lehet tenni, de ha nincs ellenedre, útközben meg is mártózhatunk a Balcsiban néhányszor.

Az út tovább tartott, mint tervezték, főleg Pakstól Pusztaszabolcsig. Alig haladtak a vonattal.

Kisjakab szótlanul, magába feledkezve ült az ablak mellett. Úgy tett, mint aki alszik, pedig az álom messze elkerülte.

Később, már Székesfehérváron, miközben a gyorsra vártak, Ubrizsi meg is kérdezte tőle:

— Valami bajod van?

— Bajom? — Kisjakab elcsodálkozott a váratlan kérdésen. — Csak arra gondoltam, miért is vagyok a világon? Ha nem volnék, azok otthon most nyugodtan elválhatnának.

— Így is elválasztják őket, ne izgasd magad! — mondta tapintatlanul, szinte nyersen Ubrizsi. — Ha meg tudnak osztozkodni rajtatok!

— És ha nem tudnak?

— Akkor a bíróság dönt. A lányt az anyjának ítélik, a fiút az apjának.

Kisjakab elsápadt.

— Én ahhoz az emberhez nem megyek. Ha megfeszítenek se! — kiáltotta hisztérikusan.

— Inkább intézetbe? — nézett végig rajta szánakozva Pemete, s közben a fejét csóválta. — Te tudod!

Nagyi, Zsófi nénivel ellentétben, nem fogadta túláradó boldogsággal a két gyereket. Ellenkezőleg, unokája váratlan betoppanását rossz előjelként fogta fel.

— Jaj istenem! — kapott a szívéhez. — Csak nincs valami baj otthon?

— Ugyan, Nagyi, mi volna? — ölelte át a vállát Kisjakab, s a gangon terpeszkedő rozoga padhoz vezette. A öregasszony lerogyott a szálkás, szúette, eresztékeiben kilazult padra. A vén bútordarab és gazdája egyszerre nyöszszentek fel.

— Mondd gyorsan, mi történt? Jobb hamarabb túlesni rajta! — tördelte a kezét Nagyi.

— Nyugodj meg, semmi vész, élünk, egészségesek vagyunk! — nyomott cuppanós csókot nagyanyja mindkét orcájára a fiú. Hangos volt, mesterkélten jókedvű, megállás nélkül nevetgélt. Nevetése ugyan hamisan csengett, de ezt a megilletődött öregasszony nem vette észre. Túlságosan is készületlenül érte unokája látogatása.

— Tetszik tudni, éppen erre jártunk. Az iskolával vagyunk országjáráson! — sietett társa segítségére az egyszer már bevált mesével Ubrizsi. — A barátomnak eszébe jutott, látogassuk meg a nénit!

Nagyi reménykedve sóhajtott fel:

— Ha tudnám, hogy igazat mondtok! Semmi baj otthon?

Kisjakab nyelt egyet. — Nekem elhiheted!

— Akkor a lányom miért nem írta meg, hogy jöttök? Illőn várhattalak volna benneteket!

— Mert anya nem tudja, merre járunk! Hallottad, mit mondott a barátom, az iskolával vagyunk kiránduláson, már egy csomó ideje...

Az a csomó idő az utolsó pillanatban jutott az eszébe. Azt, hogy lassan öt hete csavarognak, mégse lett volna ajánlatos Nagyinak bevallani.

— Anyád azt se írta meg, hogy kiránduláson vagy. Egyáltalán, újabban feltűnően hanyagol! — panaszolta Nagyi.

— Pedig én azt hittem, tudsz mindent! — szólta el magát Kisjakab. Mindjárt meg is bánta, mert a nagyanyja felkapta a fejét.

De szólni nem szólt. Csak este jelentette be:

— Igyekezzetek lefeküdni, hajnalban korán kelünk! Megbeszéltem az öcsémmel, holnap kivesz egy nap szabadságot, s felvisz bennünket Pestre a Skodáján. Én nálatok maradok, benneteket meg visszahoz...

Kisjakabnak eszébe sem jutott, hogy nagyanyját lebeszélje az útról. Menjen csak, talán még időben érkezik. Nagyira az anyja mindig is hallgatott. Hátha le tudja beszélni a válásról.

Neki viszont sehogy sem akaródzott vele menni.

Vacsora után, amikor Nagyi ágyba parancsolta őket, ruhástól bújtak a takaró alá. A villanyt viszont azonnal eloltották.

— Megvárjuk, amíg elalszik, s megszökünk! — súgta Pemetének Kisjakab.

Hanem Nagyi sokáig piszmogott a kinti szobában, készülődött az útra. Csak nagysokára csendesedett el.

A két gyerek felkelt, óvatosan belebújt a cipőjébe, s az ablakhoz ment. Ubrizsi lefejtette róla a szúnyoghálót. A keresztlécekkel négy mezőre osztott nyílás keskeny volt, csak oldalvást lehetett kipréselődni rajta.

— Menj előre! — segítette fel Pemete Kisjakabot az ablakpárkányra. — A cuccod utánad adogatom!

Elsőnek a hátizsákot lógatta ki, aztán a sátrat, végül a saját tarisznyáját s a batyut.

(Folytatjuk)

GOROG JÚLIA RAJZA

MI A CÉL?

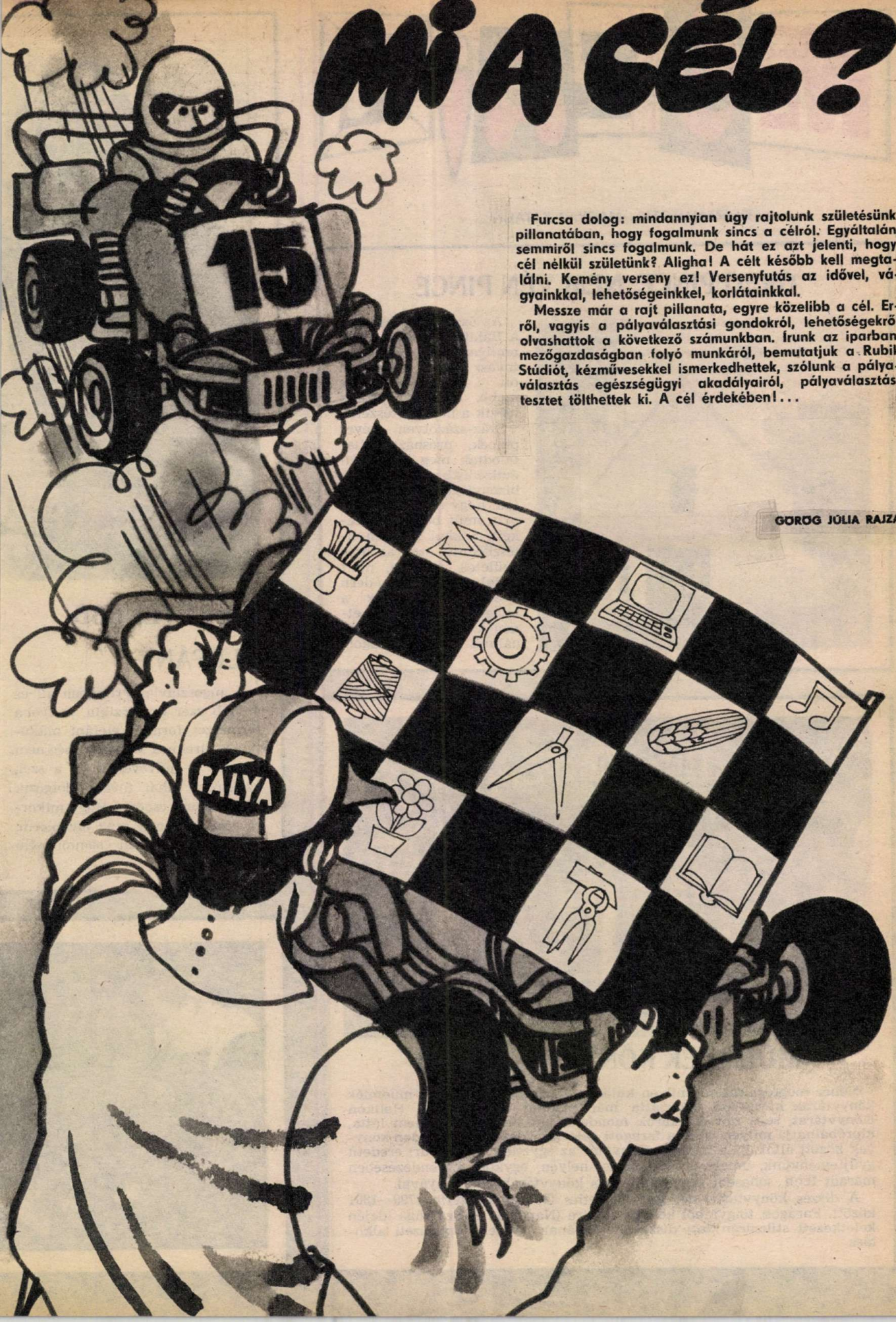

Furcsa dolog: mindannyian úgy rajtolunk születésünk pillanatában, hogy fogalmunk sincs a célról. Egyáltalán, semmiről sincs fogalmunk. De hát ez azt jelenti, hogy cél nélkül születünk? Aligha! A célt később kell megtalálni. Kemény verseny ez! Versenyfutás az idővel, vágyainkkal, lehetőségeinkkel, korlátainkkal.

Messze már a rajt pillanata, egyre közelibb a cél. Erről, vagyis a pályaválasztási gondokról, lehetőségekről olvashattok a következő számunkban. Írunk az iparban, mezőgazdaságban folyó munkáról, bemutatjuk a Rubik Stúdiót, kézművesekkel ismerkedhettek, szólunk a pályaválasztás egészségügyi akadályairól, pályaválasztási tesztet tölthettek ki. A cél érdekében!...

GÖRÖG JÚLIA RAJZA

MOZAIK

ÖSSZEÁLLITOTTA: MAGYAR KATALIN

ÖREG PINCE, NEM VÉN PINCE

Az ősz épp olyan szép a Balaton mentén, mint amilyen szép a nyár, a tavasz vagy a tél. Ám ott valamivel még szebb, ahol ősi pincék idézik a népi építészetet.

Száz-százötven éves pincék, présházak fiatalodtak meg az elmúlt évtizedekben, s ez azt bizonyítja, gazdáik tudják, hogy meg kell őrizni a múlt becses emlékeit. Sokkal szebben illeszkednek ezek az öreg épületek a tájba, mint a Balaton menti modern nyaralók, mert azok a világon bárhol is lehetnének, míg ezek csak itt, nálunk Magyarországon.

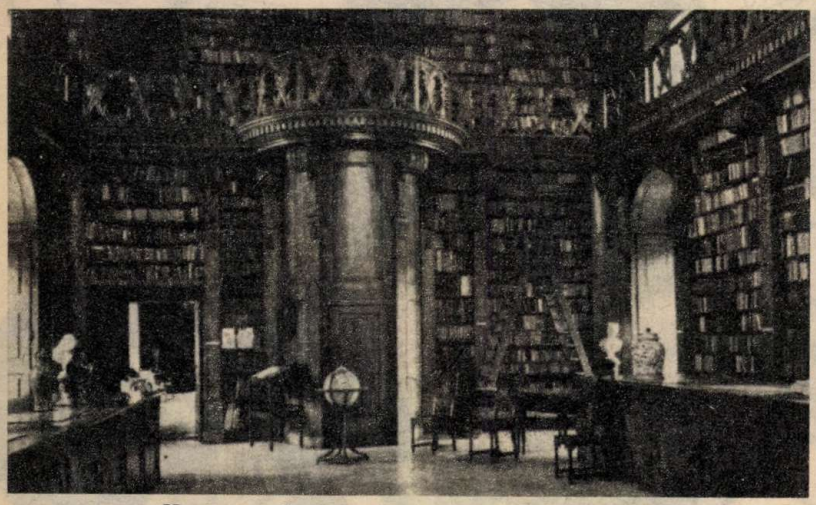

MŰEMLÉK KÖNYVTÁRTEREM

Nehéz megfogalmazni, milyen különös, milyen varázslatos a műemlék könyvtárak hangulata. Aki látta már például a keszthelyi Helikon Könyvtárat, sejti mit is akarok mondani, aki viszont még nem látta, kipróbálhatja milyen érzés a faragott galériák koszorújában, ódon könyvek között állni. Ez a Helikon Könyvtár az egyetlen olyan főúri eredetű gyűjteményünk, amely eredeti őrzési helyén, egykorú berendezésében maradt fenn, sohasem vegyítették más könyvtárak állományával.

A díszes könyvtártermet gróf Festetics György építtette 1799—1801 között. Faragott tölgyfából készült empire (Napóleon császársága idején keletkezett stílusirányzat) díszterme korának legszebb építészeti alkotása.

A LEGVÉNEBB ELEFÁNT

A jugoszláviai Prilepben áll ez a több ezer éves szikla, melyet a természet formált elefánt alakúra. A türelmes szobrász még nem készült el művével, mert a szél, az eső, a vihar tovább dolgozik a monstrum csodán. Hogy mikorra lesz készen a mű? Gyanítom, akkor, amikor már semmi sem látszik belőle.